د

رحمان بابا

دیوان

مصحح مدون او مقابله کونکی

عبدالرؤف بینوا

Ketabton.com

۱۳۲۶هـ ش/۱۹٤۷ ع

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

رحمان بابا

۱۰٤۲ـ ۱۱۱۸هـ

پيژندنه:

د رحمان بابا د پيژندني دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتوکښي د بابا لقب يا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نيولي دي او يا هغو فقيرانو ته ورکړی شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخيرکړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پيړيۍ حاجت ئې نشته
د يارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وايو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاوروکنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازيږي
خوار فقير لره د خاورو کنډولی دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پيښور په علاقه په بهادرکلی کښي زيږيدلي دي او د پلار نوم ئی عبدالستار وُ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دينه ډير اوچت دي چه دي کومي خاصی قبيلی يا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقيقي شاعران بين الانساني شخصيتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بيا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبيلې ته نه منسوبوی وايي:

زه عاشق يم سر وکار می دي له عشقه
نه خليل، نه داودزی يم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد يوسف يوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان کښي زده کړل. لوی عالم او بزرگ زاهد شو، د پښتنو د لويو او وړو عقيده پرې راغله او ورته بابا وويل؛ خو د ده زاهدي د ريا زاهدي او خود نمائي زاهدي نه وه چه تر خرقې لاندي د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه يو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسي زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ريا له زاهدۍ ځما توبه ده
چه ئې کاندي څوك په رسم او په عادات
په ورځ پيدا و نصيحت وايي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښي
ايښي پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترگي وي ختلي
چه په لاس ئې سرمايه وي يا زکات
زه رحمان له هسي خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دي زاهد وو مگر نه تش د خرقې زاهد:

د ريا خرقه ئې خداي مکړه په غاړه
رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غريبه کورنۍ کښي پيدا شوي و، او پخپله هم غريب و، خو دې غريبۍ هيڅکله د ده لوړ همت ټيټ کړي نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړي دي، وايي:

څوک دي را کاندي قسم په کرد گار
که درم لرم په کور کښي يا دينار
زه درم او دينار نه لرم په کور کښي
ولې نور عالم مي بولي دنيا دار
هم په دا چه نه له ځايه چيرته خوزم
نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
آب و خور لکه آسيا په ځاي را رسي
پخپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم
که خزان را باندي راشي که بهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا د لوړ شخصیت پیژندنه د ده له دې یوې غزلې څخه هم ګرانو لوستونکو ته څرګندیدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته پخپل شکل څرګندیږم
آئینه غوندې بې رویه بې ریا یم
قناعت مې تر خرقې لاندې اطلس دی
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر ګدا یم
د غنچې په څیر په شل ژبو خاموش یم
لکه بوی هسې په پټه خوله ګویا یم
هم په دا سپینو جامو معلومیږم
لکه ابر هم ګوهر یم هم دریا یم
دراز عمر مې حاصل شوله راستیه
لکه سر و مدام سبز و تازه پایم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د ګمرهانو رهنما یم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فیصله کړې ده چه وایي:

چه منکر پرې اعتراض کولې نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د یو پښتون له خوا کیده مګر پښتون خو ده ته بابا ویلې دي نو بیا چرته دا اعتراض او انکار ځای پاتیدې شي! بې له دې چه بیرته د ده له خولې ووایو:

هم نغمې کاندې هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکي د باګرام

هو، دا یوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر یوازې د باګرام د ترکو نه دی بلکه د ده د اشعارو لوی او مهم خصوصیت دا دی چه د هر چا او هرې ډلې په زړه جوړ او په خوله جاري دي: یو پلو ته که د باګرام ترکي پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځي چه وایي:

خرقه پوشه په خرقه کښې دې موندلي
هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې خوا كه ئې مستان په ميخانه‌كښې په ويلو مست زنګيږي او د هر مست له خولې دا چيغه خيژي:

چه د څنګه مي دلبر په لاس كښې جام دي
نن اورنګ د زمانې ځما غلام دي

له بلې خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنيا كښې كه څه‌كار دي خو د دين دي
د دې كار په كننده وُ آفرين دي

د دنيا تاركان او پرېښودونكي ئې په دې بيت خوشحالي كوي:

دا دنيا په احمقانو ده ودانه
دانا نه كا په دنيا باندي غرض

خو دنيا دار ئې بيا دا شعرونه وائي:

ښـــــه ده ښـــــه ده دا دنـــــــيــــــا
چــــه تــــوښـــــه ده د عــــــقــــبــــا
د دنــــيــــا پــــــه بـــــازاركــــــيـــــږي
د هـــــغـــــه جــــهــــــان ســــــودا
پــــه دنـــيـــا كــښـــي بــدي نــشـــتــه
كـــــه بـــــدي نــــــه وي لــــــه تــــــا
پــه دنــيــا كــښــي لــوي حــكــمــت دي
پـــــرې پــــوهـــــيـــــږي حــــكـــــمـــــا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو يو لوي مزيت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائۍ ملګري دي. په پښتو كښې به ډېر داسي كم‌كور پيدا شي چه د رحمان بابا ديوان هلته نه وي. حتي پښتنې ميرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد كوي او په اشعارو ئې فال‌ګوري، دا ځكه چه د ده اشعار له هره لوثه پاک او سپيڅلي دي، نه د چا بې ځايه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډكه مدح او ستاينه پكښې ليدله كيږي داسي نه چه‌ګوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهيده، پوهيده خو پرې خوښ نه وُ. لكه چه وايي:

په اشعار كښې قوتاک لكه زمري يم
ولي نه يم د زمري په څير ګزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهيږم
ولي نه يم په دا چارو ډېر خرسند

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوځ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورټي او پادری هيوز انگريزی مستشرقين او اډورن روسی پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چه پردي هيځکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظرکښې ځرگنديږي چه رحمان بابا نه يوازي پښتنو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښې د ده لوړ مقام ته قائل دي.
مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترگي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خاني په هديره کښې ښخ شو چه اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.
ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چه ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چه په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهورکښې چاپ شوې ده، ځما په عقيده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښې هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چه پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خوږ او ادبي دي، خو افسوس چه پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چه پروسږ کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهورکښې چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيد کښې که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مگر د تمهيد هغه برخي چه هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرئ په باب کښې ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنگ گډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلا داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چه ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چه پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربی ترجمه کړي دي.
دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولي په دو وو دفترونو کي چاپ شوي دي چه هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته ځرگنده نشوه چه د رحمان بابا ديوان په دو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چه ښکاريږي خو وايي چه هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چه د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چه هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چه هر لوستونکي ئې په ډيره آسانئ له ځان سره وگرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وکړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري کړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شکل مرتب او مردف کړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح کړ، په پاي کي مي پورتنۍ درې نسخې په کوم ځاي کښي چه ضرورت وُ سره مقابله کړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيږي نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو اديبانو انتهائي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ کي دا نسخه ښه بشپړه او تکميله شي.

عبدالرؤف بينوا
د پښتو ټولني مشر
۱۹٤۷/۱۳۲٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيمُ

۱

گوره هسي کردگار دي رب ځما   چه صاحب د کل اختيار دي رب ځما
همگي بزرگواران چه څوك ئې وايي   تر همه ؤ بزرگوار دي رب ځما
نه ئې هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي   نه د هيچا منت بار دي رب ځما
له نيستۍ ئې د هستۍ صورت پيدا کړ   هسي رنگ پروردگار دي رب ځما
هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو   هم سامع د هر گفتار دي رب ځما
چه ئې هيچري نه مثل نه مثال شته   د هغو عطر و عطار دي رب ځما
هر تعمير چه د دنيا او د عقبیٰ دي   د همه واړو معمار دي رب ځما
خواننده د نانويسو صحيفو دی   داننده د هر اسرار دي رب ځما
که ظاهر دي که باطن دي که مابين دي   له همه ؤ خبردار دي رب ځما
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی   په همه ؤ وقوف دار دي رب ځما
شريك نه لري په خپلي پادشاهی کښي   بې شريکه شهريار دي رب ځما
هسي نه چه واحدي ده له عجزه   په واحد وجود بسيار دي رب ځما
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته   له هغو سره چه يار دي رب ځما
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئې وغواړم   په خپل کور کښي همکنار دي رب ځما
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه   تل تر تله بر قرار دي رب ځما

که صورت د محمد نه وي پيدا   پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه   محمد دي د تمام جهان آبا
نبوت په محمد باندي تمام شه   نشته پس له محمده انبياء
نور هاله د محمد وُ په جهان کښي   چه بوی نه وُ د آدم او د حوا
په صورت که آخرين دي پيدا شوي   په معني کښي اولين دي له هر چا
خداي يې مه گڼه بې شکه چه بنده دي   نور ئې کل واړه صفات دي په رښتيا
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي   محمد دي د همه واړو پيشوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه ئې دین د محمد دي قبول کړي — جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمرهانو رهنما دي — محمد دي د ړندو د لاس عصا
که رڼا ده پیروي د محمد ده — گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بیچاره ؤ چاره گر دي — محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب یم — که مي خداي نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنیا — نن دي وار دي که دروغ کړې که رښتیا
هره چار چه تر وقت تیره شي عنقا شي — عنقا نه دي په دام نښتي د هیچا
تر ورخ تیرې اوبه بیرته نه جار وزي — نه جار وزي تیر ساعت نه بیرته بیا
تیر ساعت په مثال هډي د لحد دي — هر چا نه دي ژوندی کړي په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي — غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نبسه چه صحیح گڼې په زړه کښي — په غرور به هغه نښه کړې خطا
په امید امید ئې خلق نا امید کړه — د ایام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته — ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
ویر ژړلي ارتیدنې چه وینا وایي — تا ته وایي که پوهیږې په وینا
هلك بې ته چه په زور دي څوك تعلیم کا — هم عاقل یې هم بالغ یې هم دانا
په عمل د نیکو بدو فهم وکړه — چه په دا کښي دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گریوان کړه سترگي رونې — ډیر په پورته پورته مه ځه سرهوا
سرهوا سرهوا مه ځه و آسمان ته — ته په اصل کښي له زمکي یې پیدا
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي — چه ته زوي یې یا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښیگړه وکړه غره مه شه — په ښیگړه دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښایسته وي — څوك یې څه کوي ښایست د مور ونیا
دا خبره زه و ځان ته کړم اې یاره — دلگیر مه شه که مي نوم واخیست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وایم — نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځاي د دې غمونو وي په زړه کښي — ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختۍ خوارۍ دا ستا په خوا دي — اې رحمان ولي نه مرې لا پخوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښیار مه ګڼه هوښیار د دې دنیا   بی وقوف دي وقوف دار د دې دنیا
روښنائی په هغو زړونو ده حرامه   چه پرې کښيني ګرد غبار د دې دنیا
پوچ ګوئی ده چه ئې اهل د دنیا کا   هر کلام و هر ګفتار د دې دنیا
د طفلانو په څیر واړه خاکبازي کړي   هر چه کاندي کار و بار د دې دنیا
واړه ډکي خولې د پیو هلکان دی   کار دیده و پخته کار د دې دنیا
همیشه به بې وقوف او بې شعور وي   چه مخمور وي په خمار د دې دنیا
د شرابو هم لا همره مستي نه وي   لکه مست وي خمر خوار د دې دنیا
هر بیمار لره د لرو په جهان شته دي   دارو نه لري بیمار د دې دنیا
د هر سوی علاج وشي په جهان کښې   مګر سوی په شرار د دې دنیا
هر چه واچوي و اور ته وار سوځي   موړ به نشي طلبګار د دې دنیا
ګرفتار ئې همیشه په غم کښې ډوب وي   هیڅوک مه شه ګرفتار د دې دنیا
تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښې   چه اسیر وي په ګفتار د دې دنیا
په مسلمو کښې خاصه مسلم هغه دي   چه ئې وشلاوه زنار د دې دنیا
تن ئې پاتي شي بې سره سر ئې لاړ شي   سردار کله دي سردار د دې دنیا
زوی و لوڼه یتیمان کا ځني درومي   بې وفا دي مور و پلار د دې دنیا
همیشه به ئې یو پنډ د غم په سر وي   چه په سر ئې وي دستار د دې دنیا
واړه غم دي که ئې پیری که ئې پلوري   نور څه نشته په بازار د دې دنیا
همګي واړه ټګان دي ټګي کاندي   فروشنده و خریدار د دې دنیا
په دنیا به مینه نه کاندي هیچري   چه خبر وي په اصرار د دې دنیا
چه نظر د چا په دین و په ایمان وي   هغه نه کا انتظار د دې دنیا
لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي   څه ویسا ده په مکار د دې دنیا
آشنایان ئې همه واړه اغیاران دي   یار دي چری په دیار د دې دنیا
چه پیدا شي همګی واړه فنا شي   راشه وګوره ناتار د دې دنیا
چه ویریږي له کوهی او له کړنګه   هغه نه درومي په لار د دې دنیا
هر سړی لره چي ورشي ځني درومي   ما لیدلی دي رفتار د دې دنیا
که هزار هزار پشتۍ ورته ته کیږدې   بې بنیاده دي دیوار د دې دنیا
که د اوسپنو حصار تر ځان چاپیر کړې   ښیښه وګڼه حصار د دې دنیا
لکه سوری د آفتاب په مخ کښې ګرزي   نشته هیچري قرار د دې دنیا
هیڅ ګمان د بهترۍ ورباندي مه کړه   کهتري ده وار په وار د دې دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې مقراضه غوخوي د سړی عمر   هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا
پس له مرگه به حساب له سړی غوښت شي   په انداز و په مقدار د دې دنیا
عاقبت خو به یو موټی شي د خاورو   گلعذار و گل رخسار د دې دنیا
برابر به له گدایه سره پاخي   شهزاده و شهریار د دې دنیا
پاس به داغ وي د لئم په تټر باندي   هر درم و هر دینار د دې دنیا
د قانع تر قناعته صدقه شه   هم دنیا و هم دینار د دې دنیا
پس له مرگه به همه واړه مظلوم وي   ظالمان و ستمگار د دې دنیا
تر قیامته دغه لس او دغه شل دی   پوره نه کړ هیچا شمار د دې دنیا
چه ایام پرې د کفن د غسل ورشي   بې پردې شي پرده دار د دې دنیا
په تخته باندي بیرون شي له حجابه   شرمناک او شرمسار د دې دنیا
له هر چا به پیغمبر خخه وه ډیره   که خه قرب وي یا وقار د دی دنیا
یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي   فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا   واړه مینی کاندي بې وفا په دا دنیا
هر څوک چه دعوې په دا دنیا د څپلوئ   واړه باطل وایي دنیا نه ده د هیچا
دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا   ډیر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا
هر سنگ و کلخ چه څرگندیږي د دې دهر   واړه ککرئ دي څوک د شاه څوک د گدا
دام دي هیڅوک نه ږدي د دنیا و رهگذر ته   ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا
هر څوک چه له دې فانی نفس وابستگي کا   نه به شي تړلی په زنځیر سره هوا
ماه دي که آفتاب دي عاقبت واړه خراب دي   گل که همیشه وي هسی نه تر ابدا
مه دروهه رحمانه په خلاف د دانایانو   مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ده ښه ده دا دنیا — چه توښه ده د عقبا
مذمت د دنیا مه کړه — واوره پند کړه دا وینا
د دنیا په بازار کیږي — د هغه جهان سودا
په دنیا کښې ډیر حکمت دي — پرې پوهیږي حکما
که تر سر ئې صدقه کړي — رفع دفع کړي بلا
که غلیم لره ئې ورکړی — غلیم دوست کا په هوا
که په اور باندې ئې کیږدی — بوی د عودو وکړي پیدا
که ئې توی کړې په صحل کښې — ښایسته کاندي صحرا
که ئې نذر کړې و پیر ته — خوشحال درومي په خندا
څو ژوندي وي په دنیا کښې — یادوی دي په دعا
د حاتم په څیر دي ستائی — خطاب درکړي د سخا
سخی هر دود و دوست د خدای دي — ولوکانَ فاَسقاً
هر بخیل د خدای دښمن دي — ولوکانَ زاهداً
دنیا کښت د آخرت دي — دا خبره ده رښتیا
د دنیا طالبان ډیر دي — که ئې مومي څوک له چا
ولی مرد په کښې هغه دي — چه سخي وي هم پارسا
په دنیا کښې بدي نسته — که بدي نه وي له تا
دنیا بحر دی بهیږي — آئینه غوندي صفا
خپل خپل مخ په کښې لیده شي — که څوک زشت وي که زیبا
هم خطر په کښې د شر سته — هم گوهر دي د بې بها
وفا دار لره وفا شوه — جفا کار لره جفا
له یوه مخه ئې درد وي — له بل مخه ئې دوا
چرته خوند کاندي د زهرو — چرته خوند کا د حلوا
کار همه واړه موقوف دي — د سړی په مدعا
مالکان دی نندارچي شي — د خپل ځان په تماشا
هر چه کا هغه به مومي — دنیا ځای دي د جزا
لکه دئ هسی به پاخي — که نادان وي که دانا
که دانا ئې وپوهیږه — په روا په ناروا
فتویٰ ونیسه په مخ کښې — پسې مټ کړه په تقوا
دنیا نه ده واړه دین دي — چه له نهی وي سوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وطاعت وته ولاړ وي　　همیشه تړلي ملا
له حرامو ئې پرهیز وي　　مشغول وي په پنج بنا
کلمه ئې وي قبوله　　هم په جهر په اخفا
د دنیا دکار دپاره　　فرض لمونځ نه کاندي قضا
هم صائم د رمضان وي　　هم زکوة کاندي ادا
که ئې توان د حج رسیږي　　حج هم وکړي پسې بیا
دا پنځه بنا د دین دی　　چه بیان ئې وکړ ما
چه ئې یون په دا طریق وي　　هغه کس دي اولیأ
که ئې مال د دنیا ډیر وي　　هیڅ دي نه کاندی پروا
دنیا بده د هغو ده　　چه ئې کسب وي ریا
یا ئې ټوله کا په ظلم　　یا د خمرو په سودا
یا ئې ورکا په شرابو　　یا ئې ورکا په زنا
یا ناحق خونونه کاندي　　یا مالونه خوري د چا
عبادت کا په ځان فرض　　د پادشاه د امرا
حق باطل کا باطل حق کا　　په سبب در وي ریا
نه ئې ویره وي له خدایه　　نه ئې شرم نه حیا
د یووې گیدې دپاره　　هزار خوني کا بیدیا
همیشه ئې له ستمه　　واړه خلق وي په غوغا
گوش و هوش ئې هرگز نه وي　　د مظلومو په ژړا
د فرعون په څیر به ناست وي　　بې پروا وکبریا
بتخانې وته ئې مخ وي　　و مسجد وته ئې شا
اختلاط کا له بدانو　　له نیکانو وي سوا
هیڅ نه وي په خاطر کښې　　تولاً و تبرًا
و رحمان ته پیښه مه کړې　　خدایه هسې رنگ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو بیا موند سعادت په دا دنیا — چه ئې وکړ قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمان په هزار کاله — نه یوه کړې طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدای په یاد واولیٰ تر دي — نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښې لوټ هغو عالمو وکړ — چه ئی وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي — گڼه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دي خو د دین دي — پکار نه دي بل محنت په دا دنیا
بې له خدایه هر چه دي واړه فاني دي — که لذت دي که زینت په دا دنیا
که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي — څه عزت دي څه حرمت په دا دنیا
له هغه به زیات نادان په جهان نه وي — هر چه غواړي فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقته فرصت په دنیا غواړې — چا موندلي دي فرصت په دا دنیا
عمارت په سر د ریگ روان کاندي — هر چه کاندي عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي — د سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي — بس دي همره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر گوره — ډیر دي همره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه — خو به وران شي عاقبت په دا دنیا
وری سترگي د آسمان څه هسي نه دي — چه څوک پرېږدي سلامت په دا دنیا
هر چه راشي همه واړه ځنی درومي — مسافر دي هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شي مرد هغه دیي — چه ئې وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوي و خصلت به سبا پاځي — خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرگه — هر چه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښې لیدي نه شي — زه ئې وینم علامت په دا دنیا
په قیامت به ښه توښه ځېله نه شي — ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښې پروت وي — هر چه اوسي امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دي طاعت بویه — چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خویونه — هم جنّت دي هم راحت په دا دنیا
ضدیّت د سړی عمر په عذاب کا — پکار ندي ضدیت په دا دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته   هم دغه دي شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه د چا پکار وی   لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یووړ نه شي   مگر مهر، محبت په دا دنیا
د هغه جهان سودا واړه دلې ده   که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع د سړی نه وي جار وتلي   هیڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو   که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
ولایت دی خدای هغو لره ورکړي   چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
که تمام دنیا واړه سره یو شي   نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښي   هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
په رحمان باندي دا عمر هسي تیر شه   لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا   لږ ژوندون دي ضایع کیږي بی وفا
په دنیا کښي هیڅوک نه دي پاتي شوني   واړه تلونی دي که نن دي که سبا
دا یاران چه نن و تا ته جلو کا   په دوه ورځي پس په واړه شي فنا
که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره   چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
د خزان پای چه بیل شي له ښاخه   په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه   بیا له زمکی ختی نه شي په سما
گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي   هغه اوښی چه له سترگو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژی بیل بیل نمر دي   هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
که جنت په زهد نه دي بې له فضله   هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
که د نس دپاره سل محنته وکړې   یو محنت به دي پکار نه شي فردا
که تمام جهان په خپله گیډه وخورې   یاد به نه شي په درود او په دعا
که یوه دانه دوړی په لاس ورکړې   هم دغه به دي توښه شي د عقبا
که یو څاڅکي اوبه تږي لره ورکړې   د دوږخ او ستا تر مینځ به شی دریا
که یوه څله سر د خدای دپاره ټیټ کړې   په قیامت به سر بلند شې له هر چا
بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندي   په هغه جهان نه سود شته نه سودا
آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي   چه څاریږي یو آشنا تر بل آشنا
که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښي   چه له چا سره تیریږې په خندا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سود و زیان د دنیا واړه سهل کار دي   خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
چه د ورور او عزیز زړه پرې آزار شي   حاصل مه شه هغه خپله مدعا
کله د نورو رضا بویه ګاهي خپله   په کار نه ده همیشه خپله رضا
ښه خواړه چه یو ئې خوري بل ورته ګوري   خواړه نه دي هغه زهر دي ګویا
چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله   دغه هسي چاري نه کاندی دانا
لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه   لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
منصفانو لره بویه چه انصاف کړي   نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
د سړی په خاطر هر څه هر څه ګرزي   هسي نه چه واړه وګڼې روا
دینداران دي و خپل دین وته نظر کا   څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
خدای دي نه کاندي خطا د چا له لاسه   څه نسبت دي د خطا او د عطا
هسی نه چه سړی واړه سره سم دي   څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
د هر چا حرمت په خپله اندازه دی   نه چه مومي نفر ځاي د امرا
زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم   نشته بل دوست و دښمن ځما بې تا

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا   یار دي دا که د جهان سنګار دي دا
خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپیر شه   یار تر ګنجه چاپیر شوي مار دي دا
دا جهان دی خداي له عشقه پیدا کړي   د جمله ؤ مخلوقاتو پلار دي دا
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته   تر همه کارونو غوره کار دي دا
بل بلبل به د ګل نوم اخیستي نه و   که خبر وي چه ګل نه دي خار دي دا
بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته   بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
د حباب عمر دي وګوري چه څه دي   که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا
د مجنون صورة په زړه کړه رحمان ګوره   ستا په عشق کښي هسي خوار و زار دي دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له تا سره په سر کاندی سودا   بل به نه وی هسي ما غوندی شیدا
نه به ما غوندي شیدا وي په جهان کښي   نه به تا غوندي دلبر شي بل پیدا
ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړې   ولي نشي د ژړا په ځاي خندا
بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي   ښه توبښه مي نه په دا شي نه په دا
جدائې به دي هیڅ رنګ قبول نه کړم   څو مي نه دی روح کالبوت سره جدا
لکه ورستو مقتدیان وړاندی امام وی   ما په تا پسې ده کړې اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي   که بادشاه دي د دې دهر که ګدا
کاشکی خط د امانۍ و ما له را کړې   چه له ما سره وعده کړې د فردا
زه پخپله په تا نه یم مین شوي   ستا له لوری په ما شوې ده ندا
زه په تا باندي مین یم له ازله   نه چه کړې می نن ورځ ده ابتدا
چه د ستا د عاشقۍ په تیغ شهید شي   د رحمان غاړه به هله شي ادا
د رحمان و زیړي رنګ وته نظر کړه   چه مدام په تا پسې کاندي ژړا

که مین يې په خپل یار باندي رښتیا   آواره کړه اول دین پسې دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه   دغه قوم دي بې وفا و کبریا
د خوبانو طایفه ده هسي شوخه   چه غوږ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه   عمل نه کا په ګفتار د اولیا
دل و دین په یو نګاه د سړي یوسي   نه يې ویر له چا کیږي نه حیا
بل به هسی سرګردان په جهان نه وي   یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقۍ کښي   عاشقي دا هسي چري ده ویړیا
د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې   خدای دي نقد د چا و نه کاندی نستیا
د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه   چه دي غوځ کا له زړه خیري د ریا
چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو   نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
یو ګفتار ورلره بس کانده رحمانه   څه به هر ساعت پوښتنه کړې بیا بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بیا
بیلتانه مي لنبې بلي کړې په سر بیا
که دفتر د خپل قسمت می په خپل لاس وی
ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بیا
ما لا نوم د عاشقۍ آخستي نه و
جدایۍ دي راته جمع کړ لښکر بیا
پس له مرگه به ئې بیا له تا قربان کړم
که صورت مي خدای پیدا کړ په محشر بیا
د هجران محنت مي واړه له زړه هیر شه
چه مي ولیده په سترگو ستا بشر بیا
چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و
خدای و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بیا
چه رقیب راته تړلي په زنځیر و
خپل حبیب را باندي پرانیت هغه در بیا
په یوه نظر ئې زړه را څخه یووړ
خدای دي خیر کا چه لا وکړي بل نظر بیا
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه
په صدف کښې دخل نشته د گوهر بیا

ته چه ما ته وایې چه په څه کوې ژړا
نه در معلومیږي دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره
ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه څما
څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو
رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي
نه را معلومیږي د دردمند د زړه دوا
یو د ستا مانۍ شه بل غرور د رقیبانو
وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي
زه خو ئی مجنون گڼم که نن وي که سبا
سپی هم په عذاب د جدایۍ د وژلو نه دي
زه خو گوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وینا
هیڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره
دا څما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خیال شي د آشنا
صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تیغ هسي مخ روڼ وي
چه آشنا په تیغ حلال شي د آشنا
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي
چه زمین غوندي پایمال شي د آشنا
خوشحالي څما د زړه په هغه دم وي
په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښې
چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
نور د هیچا قیل و قال می پکار نه دي
چه تر غوږ مې قیل و قال شی د آشنا
هم هغه یوه گړۍ را باندي کال وي
چه یوه گړۍ محال شي د آشنا
زرغونه کاندي دانه زما د عیش
چه په زړه مي زرغون خیال د آشنا
نه بل څوک څما طبیب بې آشنا شته دي
نه به بل څوک په مثال شي د اشنا
د رحمان نظر په هیچا باندي نه وي
چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا　　لا ئې نه حسابوي د ځان بها
د ښایست صفت ئې څو کوم حیران یم　　په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي　　لکه ذات د ویښته نشته دي په ها
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته　　تل به گنج باندي پراته وي اژدها
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي　　چه په سر کاندي اودنړی د سوها
نه پوهیږم چه په کومه لاره درومم　　چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښي　　لکه زه د یار په غم کښي یم تنها
همیشه د بیلتانه له غمه لولم　　زه رحمان نعوذ بالله منها

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما　　نه گروهیږي په ژړا آشنا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي　　ستا د غوږ نه ده لائق وینا ځما
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي　　راته ویښ اوده شه دلربا ځما
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم　　لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي　　سمندر بویه په دې صحرا ځما
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ　　دغه روح له تنه شه جدا ځما
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم　　که قبوله خدای ته وي دعا ځما

عالمان دي روښنائي د دې دنیا　　عالمان دي د تمام جهان پیشوا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته　　عالمان دي د دې لاري رهنما
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گرزی　　همدمي د عالمانو ده کیمیا
په مجلس د عالمانو به سره زر شي　　که څوک کاڼي وي یا لوټه د صحرا
جاهلان دي په مثال د مردگانو　　عالمان دي په مثال د مسیحا
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیږي　　عالمان دي واړه هسي اولیا
هر سړی چه رتبه نه لري د علم　　سړی نه دي خالی نقش دي گویا
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم　　که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا   بیا پرې وایي زمانه د ویر وینا
که مي هر څو دلبري او دلجوئي کا   زه پوهیږم د خپل یار په استغنا
په یوه ګړۍ مې یار هم مي آشنا شي   بیا مي بله ګړۍ نه ګڼي آشنا
دا زه خپله تسلي کړم یار ئې بولم   څه یاري ده د ناتوان او د توانا
یو زمان و یو دم بې خپله صنمه   زه بهتره تر بقا ګڼم فنا
هر سړی په یوې چاري خدای مشغول کړ   زه مشغول کړم رب د ترکو په ثنا
ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه   بخښنده شه که نادان یم که دانا
چه مي غوړ په نارو نه باسي حیران یم   پروا نه لري واړه دي که برنا
بې د یار له ښه دیدنه دي خداي نه کا   د رحمان په زړه کښې بله تمنا

دا دنیا د بې وفا   بې وفا ده بې بقا
نه ئې مخ شته نه ئې څټ شته   لکه لوټه د صحرا
په یوه ګړۍ ئې مخ وي   په یوه ګړۍ ئې شا
په یوه ګړۍ د ستا وي   په یوه ګړۍ څما
په یوه ګړۍ ئې درد وي   په یوه ګړۍ دوا
په یوه ګړۍ ئې خوف وي   په یوه ګړۍ رجا
په ساعت کښې بقا وي   په ساعت کښې ئې فنا
په ساعت کښې ئې سکوت وي   په ساعت کښې ئې غوغا
په ساعت کښې ئې خندا وي   په ساعت کښې ئې ژړا
په ساعت کښې ئې وفا وي   په ساعت کښې ئې جفا
په ساعت کښې ئې افلاس وي   په ساعت کښې ئې غنا
چه نه شان لري نه شکل   کله دا شي کله دا
خداي څوک پیښ مه کړه رحمانه   په دا هسې رنګ بلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښادیٔ ښاد شوي نه یم د هیچا   تور تپ سوي یم په غم د هر آشنا
که زه طمع توقع له بله نه کړم   د بل طمع توقع کیږي له ما
که مي ورور که مي عزیز که مي فرزند دي   واړه غواړي خپله خپله مدعا
په هر کور کښې رنځوران راته پراته دي   لاس مي نه رسي د هیچا په دوا
د دنیا خبري واړه په دنیا شي   ما به څه کا څوک چه نه لرم دنیا
که په کلي کښې مي کور دي زه گمان کړم   چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نیمگړي   څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ئې ښه توښه و بله سره نشي   تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
په توده زمکه استوگنه ده مشکله   څه به زیست شي له رحمان سره د چا

که خپل زړه غواړې له چا   ځان صیاد کړه د عنقا
د حباب کلاه په سر کړه   سپور په آس شه د هوا
لکه حضر هسې پاخه   اوبه وڅښه د بقا
له زمینه قدم کېږده   په آسمان لکه عیسیٰ
د هغه استاد شاگرد شه   چه در وښيي کیمیا
دا چه ما درته بیان کړه   که حاصل کړې واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه   له خوبانو د وفا

که نماښام تر ستوني ښکته کړې حلوا   سبا خواست کوې له خدایه د ښوروا
په هیڅ حال کښې دي قرار و صبر نه شي   لیونی کړې ډېر حرص ډېري هوا
تمام عمر تر آشنا تر عزیز پوري   یوې گیډې مختورن کړې هم رسوا
چه په خپلي رسوایۍ دي پروا نشته   نور به څه کړې په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نیسې   دا زحمت له خدایه غواړې که دوا
نفس بې شماره عالم پرې یست وکوهي ته   خدای دي نه کا نابینا د چا پیشوا
په روا په ناروا کله پوهیږي   و چارپای ته څه روا څه ناروا
چارپایان که غوږ و سترگي لري څه شو   په معنیٰ کښې نابینا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم   چه له دینه له مذهبه وي سوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل ځله که وخوري ناصحان ځگر ځما — بيل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
صبر ستا په عشق کښې دا خبره څه اوره څوک — نشته د دېِ چاري توان يو موي قدر ځما
ستا له محبته جاروانه ځما دروغ دي — ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلی — بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ځما
هيڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائيه — نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه — څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي — چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي ياد يې هميشه مدام ځما — چه اوراد يې په هر صبح و شام ځما
هر کلام چه بې د ستا له ياده وکړم — سل توبې دي په هغه کلام ځما
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنگه — نه شي نه شي په هيڅ رنگ آرام ځما
ننگ و نام که ستا په مينه له ما درومي — زار شه ستا تر ميني ننگ و نام ځما
چه قايم شوم په مقام د عاشقۍ — هير شه دلته واړه بل مقام ځما
څو د عشق په خمخانه ئي داخل نه کړم — پخته نه دي دغه عقل خام ځما
نن دي وقت دي که مي آه و فرياد اورې — څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه — څو به گرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه — وايه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا ليدلي نه وي يار ځما — خير دي دا که وايي بد په کار ځما
هر هغه چه وي دلبر ځما ليدلي — نه به کا انشاءاللّٰه انکار ځما
سر ځما درگاه د هغه يار عزيز وي — بې له دې نه شته بله لار ځما
ما بې له عشقه بل څه څيز نه دي زده کړي — چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
خدای دي يو له بله هيڅوک آزار نه کا — اي دلبره ماخله ته آزار ځما
ياره ستا په جدايۍ او په ډير غم کښې — سيند د اوښو درومي په رخسار ځما
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبريي — گفت و گو نشته بل څه په ديار ځما
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه — خود به ځان څرگند کا انتظار ځما

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر ځما سامان ځما ځار شه تر جانان ځما　　ځار شه تر جانان ځما سر ځما سامان ځما
ريان ځما نقصان ځما واړه د يار هجر دي　　واړه د يار هجر دي زيارن ځما نقصان ځما
مښک ځما زعفران ځما ستا د کوځې خاوری دي　　ستا د کوځی خاوري دي مښک ځما زعفران ځما
گل ځما ريحان ځما ستا رخسار و زلفي دي　　ستا رخسار و زلفی دی گل ځما ريحان ځما
فکر ځما توان ځما ستا په غم کښې نه رسي　　ستا په غم کښې نه رسي فکر ځما توان ځما
آه ځما افغان ځما هيڅ په تا اثر نه کا　　هيڅ په تا اثر نه کا آه ځما افغان ځما
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هيڅ حال نه لري　　بې له تا هيڅ حال نه لري زړه ځما چشمان ځما
دا پيران شيخان ځما ستا په غم کښې نه رسي　　ستا په غم کښې نه رسي دا پيران شيخان ځما
باغ ځما بستان ځما بې تا ميوه نه نيسي　　بې تا ميوه نه نسي باغ ځما بستان ځما
وصل هم هجران ځما اې رحمانه خير دي　　اې رحمانه خير دي وصل هم هجران ځما

بادشاهی لري هر يو غلام د ستا　　د خاصانو په ځای ناست وي عام د ستا
پخته کله دی چه لاف د پختگۍ کا　　پختگان دي په دې خم کښې خام د ستا
خو هم همره ئې نظر په ننگ و نام وي　　چا چه نه وي اوريدلي نام د ستا
هميشه به له مقامه بې مقام وي　　هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
چه په خپلو وينو گل غونډي غرق نه وي　　و به نهويني رخسار گلفام د ستا
صبح و شام په هغو خلقو باندي يو وي　　چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي　　چه تر غوږ ئې شي شيرين کلام د ستا
فراموش کاندی همه نوري مستۍ　　هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
دام د ستا د تورو زلفو عالم گير دي　　تنها نه يم نښتی زه په دام د ستا
زه رحمان دعا سلام په هغو وايم　　هر چه ما لره راوړي سلام ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه ويني په سترگو روي د ستا　　مخ ئې كوږ وي هميشه په سوي د ستا
بې دماغه په تر سر و تر مال تير شي　　چه يې تير شي تر دماغه بوي د ستا
كه لوئي كړې څه بې ځايه خو ئې نه كړې　　چه په دا رنگه قامت دي لوي د ستا
نو بهار دي عالم سير د بوستان كاندي　　خداى و ما و نه بوستان كړ كوي د ستا
د عيسیٰ له دمه دم وهلي نشم　　چه خوله بيرته شي په گفت و گوي د ستا
هم په دا مي له چشمانو رود بهيږی　　چه يادېږي مي قامت دل جوي د ستا
هميشه ئې زړه په اور باندی سپند وي　　و هغو ته چه څرگند شي خوي د ستا
د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه كښې　　چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
و زنځير وته ئی څه لره را كاږې　　ليونيو لره بس دي موي د ستا
و گړنگ وته پخپله ځان پرې باسي　　چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
كه ته سل ځله ځما ئې زه د ستا يم　　تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
گل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه!　　نه گروهيږي يار په هاي و هوي د ستا

خوی كه په دا شان وي دل آزار ستا　　څه ښادي به كاندي طلب گار ستا
حيف چه اوريدي شي ليدی نه شي　　حسن و لطافت پرې وار ستا
بيا دوباره نه گوري و بل ته　　هر چا چه ليدلي دي رخسار ستا
خداى زده چه ته يار د كوم يوه ئې　　هر طرف ياران دي صد هزار ستا
ځاي د پښو ايښودو مونده نه شي　　همره عاشقان دي په دربار ستا
بل به هسي نه وي كه خداى كاندي　　ما غوندي خاكسار و هوادار ستا
بل گمان په ما باندي و مه كړه　　عمر واړه زه و انتظار ستا
عشق له حُسنه حسن دي له عشق　　ته نگار ځما يې زه نگار ستا
ته ځما مطلوب يې زه طالب يم　　ته ځما طبيب يې زه بيمار ستا
ته كه تازه گل د نو بهار يې　　زه يم عندليب په لاله زار ستا
جور دي كه جفا ده كه ستم دي　　واړه مي منلي دي يک بار ستا
جور و جفا څوک په بها پلوري　　زه يم د جورونو خريدار ستا
يو تار كه ضايع شي ستا د زلفو　　ځان به صدقه كړه په هر تار ستا
سل ازميښتونه دي را وكړه　　حيف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
تير يم زه رحمان له هره كاره　　اوس مي ملا تړلي ده په كار ستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په څير نه دي خوبان ليدلي ما   نه په غوږو چري اوريدلي ما
هيڅ وفا له عاشقانو سره نه کا   دلبران دي واړه ازمايلي ما
چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي   بل يو مخ ته نه دي بيا کتلي ما
د زړه غولي مي نيولي ستا غمونو   نور غمونه نه دي له زړه ويستلي ما
چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخيست   دي له بله کاره لاس وکښلي ما
نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي   ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
زه رحمان بې ياره خوب و خندان نه کړم   بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه اميد په عمارت د دې دنيا کا   د کاغذ په کشتي سير د دريا کا
د آسمان توسن هيڅا نه دي تېرلي   څوک به څه زنگ سورلي د باد په شا کا
نه ليوه په آدميت آموخته کيږي   نه اميد د مروت شي له افلا کا
له فلکه د وفا اميد باطل دي   کله ديو له آدم زاد سره وفا کا
زمانه په اسلام کفر سمه گرزی   فرق د تور و د سپين کله نابينا کا
فما د دهر علامت په سترگو وليد   په هر دم هزار پيدا هزار فنا کا
هيڅ اميد مي د ايام په گردش نه شي   چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
په خپل عمر به هيڅا ليدلي نه وي   هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
که د گلو غنچه کيږدم په دستار کښي   شوم طالع مي هلته خار ځني پيدا کا
که وزورو وته لاس کړم خاوري کيږي   که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانيږم   خوشي زړه مي په ديدن پسی ژړا کا
همره صبر دي عاشق څخه له کومه   چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
که د اور جامه را واغوندې دلبره   په نظر ځما جلوه لکه ديبا کا
په خپل عشق کښي که څوک بد را باندي وايي   زه گمان کړم چه همه ځما ثنا کا
ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي   چه روغ خلق په رنځور پوري خندا کا
عاشقي ننگ و ناموس دي وبله لري   په روښانه ورځ به څه رنگ څوک غلام کا
که زه طمع کړم د گلو له طالع نه   ما عاجز لره د گل په ځاي خار را کا
که زه ځان ژغورم په عشق کښي له عالمه   زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
هميشه به په عالم کښي وي سرخ رويه   چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي   که دلبر د ديدن مي پياپي را کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چه ستا کوخه ماوا کا   ځای ئې بر شي تر افلا کا
ځان هاله ورته بادشاه شي   چه ئې ستا د درگدا کا
چه د ستا د درگدا شي   بادشاهئ وته نور شا کا
نظر بې د ستا له رویه   نه په ارض نه په سما کا
مینه بې د ستا له مخه   نه په دین نه په دنیا کا
ستا په مهر و محبت کښې   ځان جهان واړه فنا کا
د دنیا کورو وگړي   ستا په مینه کښې تالا کا
رضا ستا په رضا کیږدي   ترکه خپله مدعا کا
و هر خوا ته چه ستا مخ شي   دي هم مخ په هغه خوا کا
چه له چا سره جفا کړې   له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړې   له هغه سره وفا کا
که په عمر چري خاندي   خوله تا سره خندا کا
که په عمر چري ژاړي   خو په تا پسې ژړا کا
که مطلب ئې د دیدار وي   ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتینو مقام دا دي   که څوک مینه په رښتیا کا
عاشقان په عاشقي کښي   چه رحمان وایي هم دا کا

هسی نه چه ځما یار واړه جفا کا   صد چندان لکه جفا همره وفا کا
لکه زه چه په خپل یار باندي مین یم   یو په سله همره مینه یار په ما کا
زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور   مجنون ځکه په لیلي پسي ژړا کا
درست جهان د خوبرویانو ناز بردار دي   نه یوازي دغه ناز په ما و تا کا
نه به گوري رحمان څشکل هغه مخ ته   فرښتې چه ئې د حسن تماشا کا

هغه ژوي چه مین وي څه به خوب کا   چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
هر نفس د سړي تله دي له جهانه   چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
چه سبا له خپله یاره جدا کیږي   که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
عاشقي ده خدای له اوره پیدا کړې   چه په اور کښي ئې وطن وي څه به خوب کا
د رقیب له جوره خوب د عاشق نه شي   د هغو چه یار دښمن وي څه به خوب کا
خوب خندا په بې غمی کیږي رحمانه   هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه په سترگو کښي ئي خار وي څه به خوب کا ... چه په زړه ئې غم د يار وي څه به خوب کا
خوب له ياره سره هم د عاشق نه شي ... چه ئې يار په بل ديار وي څه به خوب کا
په دنيا کښي خوب هغه کا چه نادان وي ... هغه ژوي چه هوښيار وي څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب مونډلي دي په خوب کښي ... هغه څوک چه طلبگار وي څه به خوب کا
ديدار نه دي چا په پټو سترگي کړي ... چه مطلب د چا ديدار وي څه به خوب کا
بله لار د مرگ له لاري گرانه نشته ... چه په خوا ئې هسي لار وي څه به خوب کا
هر نگاه د دلبرانو ذوالفقار دي ... هر چه غوځ په ذوالفقار وي څه به خوب کا
زه رحمان د يار بنده و خدمتگار يم ... چه بنده و خدمتگار وي څه به خوب کا

هغه ژوی چه بې خدايه محبت کا ... همگي واړه بې ځايه محبت کا
محبت بې خدايه واړه د زړه رنځ دي ... که مدام له چنگ و نايه محبت کا
خر خاري ده چه ئې يو له بله کاندي ... هر خود راي چه له خود رايه محبت کا
نتيجه ئې ريش کنده جامه پاره وي ... آدم زاد چه له چارپايه محبت کا
هغه سراي لره به تله ور باندي گران وي ... هر سړی چه له دې سرايه محبت کا
بلهوس به نه پتنگ و پروانه شی ... د مگس په څير له ورايه محبت کا
چه د تورو زلفو سوزيدي چا وشي ... هغه کله له همايه محبت کا
رحمان ځکه د ريبار متابعت کا ... چه رهروله رهنمايه محبت کا

اورنگ زيب چه آرايش د تخت و تاج کا ... تخت و تاج به ئې مرگي تاخت و تاج کا
به جهان کښي به ئې پاتي ښه بد نوم شي ... که دي چاري د کسریٰ او د حجاج کا
اوبه سترگو لره لاړې اور د زړه شه ... څوک به څشکله ژوندون په دا مزاج کا
جدائي ځما په زړه کا هسي چاري ... لکه باز چه په تارو او په دراج کا
ځما اوښي چه پيدا د زړه له ريم شوې ... لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
زه غمجن د عيد په جشن خبر نه شوم ... که نور خلق هاي و هوي ته احتياج کا
هر ناوک چه د قضا له شسته خيژي ... زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا
چه قضا شي ورد و خار حکما څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي
چه بد بخت شی ادې څه که بابا څه کا
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېږیپه ښیر و په دعا
چه لاس نه رسي یار څه که آشنا څه کا
څه شي کړوني خداي دي
چه خدای نه کا ښېږې څه که دعا څه کا
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي
په دا کار کښي ناتوان څه که توانا څه کا
ای رحمانه پتنگ عذر شه چه وسه
نور د شمع خندا څه که ژړا څه کا

د بې دردو همدمي به دي بې درد کا
د نامردو همدمي به دي نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دي دا حدیث دي
گنگو نمري هم په خیر د گنگو زرد کا
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کیږدي
هغه زمکه ئې له جنسه د خپل گرد کا
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه
که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه
معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

که په گنج د شاهۍ فخر شهریار کا
عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشه په خرقه کښي دي موندلي
هغه خط چه په دنیا کښي دنیا دار کا
پتنگانو لره خدای ورکړه په اور کښي
هغه عیش چه ئې بلبلی په گلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه
په وصال کښي غم د هجر ورد و خار کا
نس د گور و د مور یو دي په معنیٰ کښي
خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
د بېړۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي
بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي
مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاځې پسي گرزي
چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښیني
لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستۍ د هوښیارۍ یون څرگند وي
په هر چا کښي چه څه وي هسي رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي
هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
رحمان هسي بې وقوف سوداگر نه دي
چه د دین متاع بدله په دینا کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

که سړی د خپلي پوهي تقصير نه کا   د خدای کړه به څوک په پوهه تغير نه کا
خواه مخواه به د تقدير شوی ور پيښ شي   که څوک هيچري نظر په تقدير نه کا
د هغو چه بخت بيدار وي غم ئې نشته   که هيچري بيداري و شبگير نه کا
دا له خپلي کم پوهیٔ مونږه څه وايو   چه فلاني سړی تالاش و تدبير نه کا
دلگيري او خوشحالي که په خپل لاس وي   په خپل لاس به خپسر هيڅوک دلگير نه کا
معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي   سترگي وخوره چه څوک همره نظير نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي   برق به هيڅوک په فانوس کښي اسير نه کا
د دنيا سړی همه واړه درماند دي   کوم بادشاه دي چه منت د وزير نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي   چه فلک ئې و آخر وته وير نه کا
په خوله هر يو سړی اسم د پير اخلي   ياري څه پکار چه نغوته د پير نه کا
دغه نښي د قيامت نه دي نور څه دي   چه د پلار ويل په زوي څه تاثير نه کا
هسي چاري له ناصحه واقع کيږي   چه له شرمه ئې هيڅ غل وکا سير نه کا
په مرده پسې تکبير و کاروان شي   څوک گمان په ځان د هسي تکبير نه کا
په دنيا پسې درست عمر زهيريږي   ځان يو دم د خدای دپاره زهير نه کا
د عيال دپاره تير تر سر و مال شي   دل جوئي په يوه ټوک د فقير نه کا
رحمان گرم دي چه نارې د هجران اوري   و آشنا وته کاته په خير خير نه کا

چه اميد په عمارت د دې جهان کا   لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
د اوبو په مخ د کرځي بقا نشته   په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
نادانانو هسي دين په دنيا بايلو   لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
د دنيا و دين نسبت و بله نه شي   اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
عشق د نفس له خاصيته ميره دي   کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
لکه کار د گوش و چشم سره بيل دي   هسي دين و دنيا حکم په ځان ځان کا
په پيریٔ کښي د ځوانیٔ خيال دي هسي   لکه څوک چه د باغ سير په خزان کا
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته   په سفر استوگنه څو مسافران کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقان د ناصحانو وینا نه کا — مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
واړه جور د دې دهر مي قبول دي — که خدای ما له خپله یاره جدا نه کا
چه د گلو پریشاني شوه ور څرگنده — غنچې سر په زانو کښېښود خندا نه کا
و سیلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي — زړه چه ژاړي سترگي څه رنگ ژړا نه کا
دنیا کل په احمقانو ده ودانه — دانا ځکه وابستگي د دنیا نه کا
چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي — د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بې هنر دي چه څوک دین په دنیا پلوریي — هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
که څوک وائي هوښیار کوم دي وایه دا دي — چه بې خدایه نوره مینه په چا نه کا
گدائي که ورپیښیږي ځاي ئې دا دي — هر بادشاه چه دلجوئي د گدا نه کا
چه بیدل ئې په یوه نگاه رغیږی — څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
هر چه زړه ئې وي په یار باندي بایلوي — نوره مینه په چا بې له آشنا نه کا
چه تر غوږ ئې وي وینا د آشنا شوې — هغه غوږ هر گز په نوره وینا نه کا
و به نه رسي د یار تر بلند بامه — چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
زه رحمان د هغه یار په ژړا خوښ یم — که اغیار مي خدای له میانه پیدا نه کا

زړه مي بې خپله نگاره آرام نه کا — کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
بې ناکامه زیست محال دي په دنیا کښې — د کوم آس په خوله کښي دخل لگام نه کا
د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي — مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
گاه ئې کښېنوي په تخت کله په خاورو — زمانه رضا د هیچا مدام نه کا
بې له سروي چه آزاده خدای پیدا کړه — ترکې ځکه و هیچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم د خزان له غمه ریږدي — ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
چا چه سر دي په سجده و یار ته ایښي — دوباره له دې سجوده قیام نه کا
چه ئې کښه د یار په لوري لوښتې — لکه بحر هسي دورمي مقام نه کا
نشستن د عاشق نشته لکه شمعه — څو صورت د عشق په اور کښي تمام نه کا
چه محظوظ وي په تش بوي د مهرویانو — هغه فکر د بوسې د پیغام نه کا
چه لذت ئی د سرو شنډو وي موندلي — نوره مینه د شرابو په جام نه کا
په هغو د لعلو لبو مي حرام دي — څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
رحمان هسی و خپل یار ته بې حجت دي — لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځما اوښی چه دا هسي شست و شو کا　　دا محنت واړه ځما د مخ آبرو کا
د عاشق د سینې چاک به ور څرګند شي　　که څوک سر و خپل ګریوان وته فرو کا
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي　　عاشقي چه د چا اوښي په شیبو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ　　پروانه به څه حجت د ځان په سود کا
ګل څه نه وایي چه غرق په وینو ناست وي　　بلبل څه لره بې ځایه ګفتګو کا
زه که مرګ غواړم بې یاره خو ګرم نه یم　　جدائي سړی په ځان پوري به کوه کا
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي　　مګر خدای ئې په رحمان باندي پېرزو کا

څو یو ځله ئې تاراج په جفا نه کا　　یار له یاره سره مهر و وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهیږم　　چه قبول به دغه عجر ځما نه کا
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي　　هغه هیچري د نورو رضا نه کا
څو ئې خپله مدعا حاصله نه وي　　مهرویان په خوله د خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر　　ګوش و هوش د دعاګو په دعا نه کا
که آهو نه آتشین پسې وکاږم　　لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که رحمان په عاشقۍ کښې آرام غواړي　　دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب
چه به نه وي بل دا هسي مست خراب

لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته
لکه بوټي ته لاس اچوي غرقاب

دا سرخي و سفيدي ده ستا په مخ کښي
که ځما په مخ باران دي د سحاب

څه اثر به ځما اوښي په تا کاندي
لا تازه شي اور په اوښو د کباب

عاشقان دي سترگي روښي کا په عشق کښي
دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب

ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد
نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب

ښاپيرۍ چه ليدئ نه شي سبب دا دي
مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب

چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميږي
ځکه زيست په توره شپه کاندي ماهتاب

حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو
چه تحسين کا ستا په دور د آفتاب

هسي نه چه زه دلبر و تا ته وايم
خداي دي تا لره درکړي دا خطاب

سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي
د مصحف په صحيفو باندي اعزاب

ستا د حسن حساب هيڅ را څخه نه شي
هم په دا چه بې حساب دي بې حساب

يو کتاب په سره بن کښي چا و نه کړ
بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وتړي د زلفو په طناب
بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب

هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تيغ کښي
چه بې سره په سر نه لري حباب

چه توسن د فلك زين کاندي له نازه
دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب

په درگاه ئې درويزه کاندي د حسن
کنډولی په لاس سپوږمۍ هم آفتاب

چه په ياد کښي مي سرې شونډي سپين رخسار دي
له چشمانو مي بهيږي سره شهاب

چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم
راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب

چي نسيم ئې د زلفينو را پيدا شي
درست مي ډوب کاندي په مښك و په گلاب

چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم
لکه څوك په نغمه خوښ وي د رباب

ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښي
باري چري شي بې ياره خورد و خواب

په غزل کښي خو دوه بيته انتخاب وي
د رحمان تمام غزل دي انتخاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر مطرب چه غوږي تاو کا د رباب	په دا تاو کښې ځما زړه کاندي کباب
چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم	دیوانه شم گریوان څیري مست خراب
هم ئې تار هم ئې گفتار هسي اثر کا	چه هیڅوك ئې نه طاقت لري نه تاب
یو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتیو	دریم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
څلورم ئې یو ساقي د څنگه کښیني	چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه	او پنځم ئې صراحي د مي ناب
شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي	اتم شغل د کباب نهم رباب
چه دا همره آفتونه سره ټول شي	ترو څوك څه رنگ ځني کاندي اجتناب
چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا	یا به دیو یا به دیوار وي یا دواب
را څرگند به شي پرهیز د پرهیز کارو	که قادر شي په شاهد و په شراب
زه رحمان له ریا زهده پناه غواړم	د ریا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب	په کښې غواړم خال و خط د خپل محبوب
یا تنور دي یا دکان د آهنگرو	چه په عشق کښې تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان اچوي واورته	خداي څوك مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
زه چه غم د مهرویانو را په زړه کړم	له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
گوره عشق څه رنگ آسان کړه و عاشق ته	دا مشکل مشقتونه د ایوب
په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ	چه ځان ړوند کړ په یوسف پسې یعقوب
عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته	ښه رخسار د مهرویانو په اسلوب
هغه څه پوښتې له هجره له وصاله	چه پخپله هم محب شي هم محبوب
چه نظر ئې له صورته په معنیٰ کړ	و رحمان وته یکسان شو زشت و خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب   راته هیڅ شي خپل تالاش و خپل ترتیب
مگر خود پخپله خداي د چا طبیب شي   گڼه نشته په جهان کښي بل طبیب
را څرگند دي سود و زیان د رقیبانو   که خداي دي نه کاندي خپل یار د چا رقیب
چه خپل یار د چا طبیب شي مثال دا دي   لکه څوك چه په وطن کښي شي غریب
چه غریب شي په وطن کښي فرق ئې نه وي   که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
ما په عشق کښي هیڅ حاصل نه کړه بي غمه   هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي   دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

زه په سل رنگه راغب   ته په سل رنگه غایب
دا به څه رنگ شي دلبره   چه زه مست یم ته تایب
که له جوره دي فریاد کړم   دا هم نه دي مناسب
که څه وایم نه مي رسي   زه مغلوب یم ته غالب
څه سیالي برابري ده   د مطلوب او د طالب
دا ستا مهر محبت کړ   خداي په ما باندي واجب
درد و غم دي همره نه دي   چه ئې وکښم په کاتب
جدائي ده ډیره سخته   د ارواح او د قالب
چه مجنون په ځانکندن شه   زه ئې پریښودم نایب
وصیت ئې راته وکړ   په څو رنگه عجایب
چه روزي دي شه رحمانه   ځما واړه مراتب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات بيا به نه ځم له دې دره په حيات
پس له دې مي دي استوګنه خداي نصيب کا په دا در کښي که حيات وي که ممات
ښائي دا که زه خپل يار وته سجده کړم هغه يار ځما قبله دي د حاجات
د خپل يار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم که شکري وي که قند وي که نبات
دا ځما د يار جلوه ده چه ليده شي لکه نمر په صومعه و سومنات
تر ما لا په دلبرانو ډېر مين دي چه خبري کړي د کشف و کرامات
د ريا له زاهدي ځما توبه ده چه ئې کاندي حوك په رسم و په عادات
په ورځ پند و نصيحت وايي و بل ته په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښي ايښي پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترګي وي ختلي چه په لاس ئې سر سايه وي يا زکوات
زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرين د عاشقانو په همت چه په عشق کښي يك انداز وي يك جهت
نه ئې هيچري تغيير و نه تبديل وي که تمام جهان پرې وايي ملامت
که څوك سل نصيحتونه ورته کاندي غوږ ئې نه وي د هيچا په نصيحت
چه په يار پسې تر ځان و جهان تير شي څوك کولي شي دا هسي مشقت
که تمام عمر ئې يار په سترګو ناست وي تمام عمر ورته ښکاري يو ساعت
که يو دم شي هغه يار ور څخه لري هغه دم شي ورته عمر د قيامت
که دوزخ لره د يار په مينه درومي دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
د عشق لار د توکل په پښو غوځيږي نه په پښو د رياضت و ديانت
په تالاش او په تدبير کله مونده شي چه موقوف وي هغه کار په عنايت
د عاشق خاطر له غيره پاکيزه دي د درياب په مخ کښي نه وي نجاست
خداي چه زړه د طالب کاڼي کړ رحمانه کاڼي پريوت د طالب په عمارت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ث

چه ویلي مي له تا دي دا حدیث   سر نامه د هر انشا دي دا حدیث
چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو   ځکه گنج بې بهار دي دا حدیث
په ثنا د دل پسندو دلرباوُ   دل پسند و دل ربا دي دا حدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا   هسي رنگه دلکشا دي دا حدیث
چه اوصاف مي د سرو شنډو په کښي راوړه   خوږ تر قند و تر حلوا دي دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دي د حیاتو   که نفس د مسیحا دي دا حدیث
د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي   ځکه هسي رنگ صفا دي دا حدیث
ستا و مخ ته که څوک شمس و قمر وایي   دروغ نه دي په رښتیا دي دا حدیث
که څوک وایي چه چا کړي دا حدیث دي   رحمان وایي چه ځما دي دا حدیث

د وصال شپه مي بدله په بیلتون شوه الغیاث   د قیامت خواري را پیښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله   نا گهان پیاله نسکوره د گرودن شوه الغیاث
هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهیدلي   اوس چه پوه شوم له اختیار مي بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدائۍ شه را په غاړه   هغه طمع چه ځما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل پیتي د عشق څوک اخستي نه شي   په دا کار کښي ما ته ملا د افلاطون شوه الغیاث
ما رحمان د یار وصال په آسائ موندلي نه دي   زرد روئي مي سر خروئي په جگر خون سوه الغیاث

یار یاري را سره نه که الغیاث   نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغیاث
سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته   نه ارزیږي په کنجکه الغیاث
په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهیږم   آفریدئ ده که خټکه الغیاث
خو چه را کاږي چوگان په مخ د زلفو   کوي ځما دا خراب زړه که الغیاث
بیلتانه ئې پیښاور راته تنور کړ   له خیبره تر اټکه الغیاث
هیڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي   نه پوهیږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص و په راستئ ورته ولاړ یم   یار جفا همره په څه که الغیاث
سل خبري که له صدقه ورته وکړم   یار یوه را سره نه که الغیاث
چه مي ویني له رقیبه سره خاندي   په ژړا مي لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په زما دروموم   یار په خپله رضا تله که الغیاث

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج حکیمان ئې درمانده شي په علاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترګو د اوښو په ځاي خوناب کاندي اخراج
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي ډوب وي تل د عاشقۍ په امواج
په هغو کښې چه څه بوي د عاشقۍ وي په کښې نه وي بوي د رسم و د رواج
ابراهیم ادهم څه هسي نادان نه وُ چه نظر ئې یا په تخت و یا په تاج
مجنون هسي رنګ مین په لیلي نه وُ چه په نورو ئې موقوف و احتیاج
لیونتوب له لیونو ته تلوني نه دي که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي دغه دار دي و رحمان وته معراج

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح

په طلب د ماهرويانو سرگردان دي ځما روح
لکه باد د گل په بوي پسې پريشان دي ځما روح
ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي
لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح
چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښې
هم په دا د آينې په څير حيران دي ځما روح
ستا د مخ د آئينې له برکته ځما جانه
هميشه لکه طوطي هسي گويان دي ځما روح
لکه رنگ د ميو نابو چه ليده شي په ښيښه کښې
هسي رنگ په ضعيف تن کښې نمايان دي ځما روح
منتظر يم د وصال و گلستان ته تل تر تله
سر تر پايه د شبنم په څير چشمان دي ځما روح
چه حاصل مي له حسنه روښنائي شوه په طلب کښې
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح
ستاه په زلفو په رخسار پسي رحمان شه بې وطنه
مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح
ستا هجران دي را پرودلي ځما روح
ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه
له صورته دي وتلي ځما روح
چه هر گز مَلَكُ الَموُت پرې نه پوهيږي
هسي شان دي تا وکښلي ځما روح
ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك کړ
چه هيچا نه دي موندلي ځما روح
که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي
نه دي بله خوا ته تللي ځما روح
بلبل نه دي دا چه الوزي په گلو
ستا په لور دي الوتلي ځما روح
چه ئې خاوري کړ صورت د ستا په در کښې
سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح
ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي
نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح
زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم
چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

(c) ketabton.com: The Digital Library

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ   نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي   نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ډېر غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښې   ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
مگر د یو وي چه بې غمه وي په هجران کښې   گڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
دا فتنې او فسادونه به وو چرې   که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي   آفریده کړ خداي جهان دا هسي شوخ
چه یوسف ئې د دنیا په متاع ورکړ   پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
چه بوسه له یاره غواړي بې ادبه   خداي دي نه کاندي رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ   تیر تیر سر ما له په بازار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هیڅ په مخ کښې نشته   هسي رنگ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترگو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دي   ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
درد و آه کاږم بهانه د تماکو کړم   سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نورو کړي واړه همگي د دنیا کار کا   زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مینه   سر په سجده ایښې منت بار یم ستا د مخ
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سیل   بل مطلب مي نشته طلبگار یم ستا د مخ

ما سحر سبا لیدلي وُ د چا مخ   چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خداي هیڅ کړ   گڼه هر یو آشنا گوري د آشنا مخ
ډېر مخونه د جفا دي را څرگند کړه   لا به کله را څرگند کړې د وفا مخ
ځو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي   اوښتوني له تا مه گڼه ځما مخ
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم   که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه   که موندي شوي بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مي نه وه ستا په در کښې   په جنت کښې دي راښود د بلا مخ
زه به څه رنگ د رقیب و مخ ته گورم   کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
د چکنا چکنۍ بیلتون په نیمه شپه وي   ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا گوري   خداي بې تا ور څرگند مه کړه د دنیا مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد ما د عشق عمارتونه کړل بنیاد
نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیږي لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد
عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي چه به نه وي بل دا هسي پیر استاد
دغه واړه کرامت د عاشقۍ دي چه څوك غوث کاندي څوك قطب څوك اوتاد
د دنیا چاري همه واړه فاني دي څوك به څه کا په دا چارو اعتماد
لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گرزي نه استوگنه چرته کاندي نه استاد
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه که جمشید وُ که بهمن وُ که قباد
که جمشید وُ که بهمن که کی قباد وُ که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد
رسولي ئې تر مراده هیڅوك نه دي همه واړه هسي پاتي شول نامراد
نه چا ختم نه دعا ورپسي وکړل که ئې آل که ئې عیال و که اولاد
زه رحمان د زمانې له جوره درومم خپل صاحب لره په داد و په فریاد

زه که لافي د وفا کړمه هر چند هغه یار مي باور نه کړي په سوگند
زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند
آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند
لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند
لکه یار چه مي څرگند دي په جهان کښي زه هم هسي په داد ور یم څرگند
چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه هر کلام مي د لپذیر شه دل پسند
لکه خوند لري ځما خوږې خبري په شکرو کښي هم نشته هسي خوند
هغه قند چه خداي ځما په خوله کښي کښیښود حلوایانو څخه نشته هسي قند
لکه زه چه سخندان و هنرمند یم بل به نه وي سخندان و هنرمند
په اشعار کښي قوتناك لکه زمري یم ولي نه یم د زمري په څیر گزند
هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیږم ولي نه یم په دا چارو ډېر خورسند
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پیوند
زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه نه خلیل نه دوادزي یم نه مهمند
چه و ما ته نصیحت کا څوك په عشق کښي گویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند
هر سړی چه آئینه په لاس کښي خاندي گویا کاندي په خپل ځان پوري ریشخند
رنگ ریزان دي اول خپله بریره رنگ کا بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

(c) ketabton.com: The Digital Library

که قاصد يې د مقصود　　آواره کړه زيان و سود
هر چه درشي ستا په وړاندي　　واړه وګڼه بهبود
هر چه دي سوي له خدايه　　واړه وګڼه نابود
رضا پاسله و قضا ته　　مدام خوښ اوسه خشنود
و هستۍ وته جلوه کا　　لکه ابر هسي دود
ته و ځان وته نظر کړه　　چه قبول يې که مردود
نندارچي د خپل صورت شه　　چه مسلم يې که جهود
امتي د ابراهيم شه　　تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاځه　　څو به اوسې خواب آلود
مقيد و مشغول اوسه　　په دعاو په درود
آسمان طوره په رکوع شه　　زمين طوره په سجود
ټول اشيا د خداي ثنا کا　　په نغمه لکه داوود
که بيدار شې خود به واورې　　په هر لوري دا سرود
که اياز غوندي بنده شې　　نور به نازکړې په محمود
ټول اسباب د ښو د بدو　　مهيا دي هم موجود
که دانا يې و بله بيل کړه　　فرموده و نافرمود
څو سپند نه شې په اورکښې　　نه وي خوند د بوي دعود
ځان له خبثه پاکيزه کړه　　لکه بحر نامعدود
هلاك ځکه شي رحمانه　　چه پاك نه شي دا وجود
رحمان بې د يار له ذکره　　نه زده بل ګفت و شنود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار ګډ   له غيرته مي ليمه شو په خونبار ګډ
دغه حق د بلبالنو په جانب دي   خداي دي نه کا مښګيرك په لاله زار ګډ
زه په وصل کښي هجران هسي پيڅمه   لکه څوك چه خالي لاس وي په بازار ګډ
په اميدو د زلفو ونښتم په دام کښي   روهيلي وم ساده دل په هندو بار ګډ
د ديدن په ګدائي کښي مي ننګ نه شي   درويزګر يم د بدانو په بازار ګډ
د وفا د ګلو پاڼي په کښي نشته   کاشکي مه وي د دې دهر په ګلزار ګډ
زړه مي بې له خپل نګاره آرام نه کا   که هر څو ئې کړم په نفس و په نګار ګډ
که پخوا تر آشنائي بيلتون ليده شوي   هيڅ بنده به د خداي نه وُ په دا کار ګډ
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم   که په کلي په کوڅه شوم د خپل يار ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ر

همره اوښي مي بهيږي په رخسار   چه غرقاب مي هم گريوان دي هم کنار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي   لکه ايښي د چا گل وي په دستار
که څوك وايي چه مار کله په کټ خيژي   زه خوږلي يم په کټ د زلفو مار
خود يار بيماري سترگي خداي خوني کړي   گڼه خون کله کولي شي بيمار
که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم   سروقد دي ځما يار ځما دلدار
بس کړه دا چه زه پهار پسي غوځ غوځ يم   خداي دي نه کړي لکه زه يم هسي يار
همره جور لکه يار چه ما سره کا   ياد مي نه دي همره جور د اغيار
دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي   هغه وايه چه بې کوډو وي دلدار
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي   تروکه زړه د سړي يو سي څه پکار
په گريوان ئې تل د اوښو باران ووري   نه ورکيږي د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري ترلي استوار   دا جهان دي د نيکه دي که د پلار
ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول   هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
تل وړنبي د ورستي پل دي پرې تيريږي   کړي نه دي چا په پله باندي قرار
هسي نه چه زه يوازي تا ته وايم   راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې   پردی ښهر پردی ملك پردی ديار
چه استوگڼه په پردي وطن کښي کاندي   هغه نه لري د هيڅ واك و اختيار
که هزار قسمه وخوري په يو کار کښي   نه کا څوك په مسافرو اعتبار
چه سبا شگفته کيږي ماښام رژي   څه اميد دي په گلونو د گلزار
که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي   مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي   اې رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو جفا قبوله نه کړې د اغیار   و به نه ویني په سترګو مخ د یار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښې   عنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنت چا په رضایت موندلي نه دي   ولي بویه هر بنده لره خپل کار
که مونده شوي خوشخولي په خوشبوئي کښي   پروت به نه وُ په چندن باندي ښامار
آب تر لعلو د لاله ګلونو ډېر دي   بخت دي دا چه څوك عزیز کاندي څوك خوار
هسي زیب کا په بیاض د رحمان شعر   لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوك دي را کاندي قسم په کردګار   که درم لرم په کور کښې یا دینار
زه دینار و درم نه لرم په کون کښې   ولي نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چرته خوځم   نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
نه مي ښکته ملك لیدلي دي نه پورته   خبر نه یم په یمین و په یسار
آب و خور لکه آسیا په ځاي را رسي   په خپل کور کښې مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم   که خزان را باندي راشي که بهار
توکل مي لاس پسې سره کړه په نکریزو   چه په ځاي ئې کښېنولي یم قرار
چه ځما په باب کښې کښلي دي را رسي   که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل   مربّي مي دي هغه پرودرګار
کار همه په اراده د خداي موقوف دي   هیڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
غم به هیچري و نه کا په دنیا کښې   که څه کیږي د رحمان په اختیار

که د عشق لاره اغزنه وي هر ګور   د عاشق په پښو څپلۍ دي داور
که دیدن د یار مونده په انتظار شي   ځما سترګي دي شبنم غوندي ځاور
تیغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي   قرب و حلم یو په سل دي زیات په زور
له لوئي سر کشۍ ځما توبه ده   خداي څوك مه کړه د آسمان په څیر نسکور
خداي زده څه سودا به پیښه په بازار شي   د بازار خبري نه شي په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پیدا دي   که تهمت که ملامت دي که پیغور
جفا ناز وجور و کبر د خوبانو   ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
راحت بې زحمته نه دي چا موندلي   غم ښادي د دې دهر خور و ورور
رحمان هسي په خپل یار پسې غوښ غوښ یم   لکه غوښ په خپل اولاد وي پلار و مور

دا څه مخ دي منور   چه هم شمس دي هم قمر
دا څه زلفي دي مښکیني   چه هم مښک دي هم عنبر
دا څه پیوسته ابرو دي   چه هم نیش دي هم نشتر
دا څه سترگي دي قاتلي   چه هم سیف دي هم خنجر
دا څه شونډي دي مي گوني   چه هم مي دي هم شکر
دا څه سپین سپیځلي غاښ دي   چه هم در دي هم گوهر
دا څه سیب زنخدان دي   چه هم سیم دي هم ثمر
دا څه قد و څه قامت دي   چه هم گل دي هم عرعر
دا څه ملا ده باریك وضعه   چه هم موم دي هم کمر
دا څه زړه دي د خوبانو   چه هم موم دي هم حجر
دا څه یار دي نه پوهیږم   چه هم دل دي هم دلبر
دا څه بت دي ځما ربه   چه هم بت دي هم بشر
دا څه شعر دي رحمانه   چه هم گنج دي هم هنر

دغه یار دي دا اغیار   دغه گل دي دغه خار
دغه گل دي دغه خار   دا منصور دي دغه دار
دا رقیب دي دا حبیب   دغه گنج دي دغه مار
دغه عشق دي دغه عقل   دغه غم دي دا غمخوار
دا هجران دي دا وصال   دا خزان دي دا بهار
دا طاعت دا معصیت دي   دغه نور دي دغه نار
دا عالم دي دا جاهل   دا خفته دي دا بیدار
دا رحمان دي دا جانان   دا طبیب دي دا بیمار

هر چه نه وي خوار و زار   په طلب د خپل دلدار
تر پړوني صدقه شه   د هغه عاشق دستار
هزار حیف دي هزار حیف دي   هزار څه لا صد هزار
چه عاشق په عاشقۍ کښي   نه حلال وي نه مردار
نه پتنگ د خپل څراغ وي   نه بلبل د خپل گلذار
نه مجنون غوندي رسوا وي   نه منصور غوندي په دار
دواړه نه کیږي رحمانه   یا به یار شي یا بیزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي تله کاندي و گور ته یاران زر زر   لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا   لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
هسي زر زر دا دنیا و بله اوړي   لکه اوړي و بله ریگ روان زر زر
هسي زر زر صورتونه دي نړیږي   لکه رژي لاله زار په خزان زر زر
هسي زر زر دا شیرین عمر تیریږي   لکه بحر چه بهیږي روان زر زر
هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي   لکه درومي له جهانه رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر   د هغو تر ځنگه مه کښینه زړه ور
زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه   چه ډوب نه شې یا و نه سیځې بشر
زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي   تل هم نه دي هیچا اینښي په ټټر
خداي ور مه وله سیلاب د چا په خونه   که په قطع هم اوبه وي د کوثر
و دي نه لگیږي اور په کور د هیچا   که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
چه ئې درست صورت غلبیل شي په اغزیو   وخوړ مه شه د هغې ونې ثمر
د هغه دیوال په سوري څوك کښیي مه نه   چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
چه په گیډه دي څوخیږي مخ ئې ورك شه   که د سرو زرو چاړه وي یا خنجر
ناکرده سودونه ډیر دي په جهان کښې   سود هغه دي چه د خیر وي نه د شر
و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خوږ دي   گڼه ډیر دي په دریاب کښې در گوهر
چة له آب و له حرمته سره نه وي   خداي ور مه کړه و چا هسي سیم و زر
زور آور که رسوي و چا ته فیض   له دې فیضه سره وگڼه ضرر
په یارئ د زور آور و غلط مه شه   مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي   ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
یا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې   دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
چه هنر کښې یاري د زور آوارو   زه رحمان کومه بول په دا هنر

(c) ketabton.com: The Digital Library

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر ښکته پورته واړه مخ دي د دلبر
نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي چه مي يار په بالښت ولگوي سر
په سرو سپينو درو لعلو ئي غوږ ډك شي چه مي غوږ كاندي د اوښو په در در
چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي لكه موم چه په آفتاب شي برابر
بل مذكور د سخنگويو سترگو نه زده بې له دې ذكره چه اللّٰهُ اكبر
په شرابو كښي خوند نشته د شكرو د يار شونډې هم شراب دي هم شكر
كه سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي نه پټيږي آب د لعل و د گوهر
دا خو ما لره خداي را كړ گڼه نشته هسي بت په بتخانه كښي د آذر
پس له دې به ئې په نام د مَلَكَ بولم هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
كه رحمان صاحب نظر باله شي ښائې چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
لكه سيند د اباسيند په غورزي درومي هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
لكه برق چه مخ ځرگند كاندي بيا نه وي هسي تيز دي بې سكون رفتار د عمر
سر كشي لري تر هسي حده پوري چه نيوى نه شي هيڅوك مهار د عمر
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
په ساعت د سلو كالو ياري پرې كا بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
خپل صورت به د حباب په كمتر گوري كه څوك وكاندي په زړه كښي شمار د عمر
نه له كوره چرته ځمه نه سفر كړم بې سفر مي غوځيږي لار د عمر
عاقبت به د اجل په مقراض غوځ شي پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه تیر شوي یم تر سر   په طلب د خپل دلبر
څو ژوندي یم په دنیا کښي   پرې به نه ږدم دغه در
د آشنا په طلب گرزم   وچي شونډي لیمه تر
یو قدم مي دي په بحر   بل قدم مي دي په بر
دواړه لاس مي دي نیولي   هم په شام هم په سحر
مناجات مي دي و خداي ته   که ئې وویننم بشر
همیشه له خپله بخته   گله مند یم مرور
چه په ما ئې پېرزو نه کړ   د خوبانو یو نظر
هم ئې و نه ښوده ما ته   بې له عشقه بل هنر
عاشقي مي رب رسوا کړه   په جهان کښي لکه نمر
نصیحت را باندي نه کا   لکه موي همره اثر
واوره غوړ باسه ناصحه   کوتاه وایم مختصر
په مولیٰ مي دي سوگند وي   هم په روح د پیغمبر
چاوا ته مي بیرته نشته   چه عالم شه را خبر
تر نیننه به ئې څار کړم   که مي سیم دي که مي زر
که مي سیم دي که مي زر دي   که مي در که مي گوهر
زه رحمان تر هر څه تیر یم   تیر به نه شم تر دلبر

په بزرگۍ د هغه پاك پرودگار   موقوف مه شه په سړي د سړي کار
په سړي چه د سړي غرض موقوف شي   نور بې آب و بې حرمته شي روزگار
احتیاج هسي بلا ده په جهان کښي   چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
په ساعت کښي گدا شاه شاه گدا کا   دا فلك ځکه باله شي کج رفتار
چه همه عمر ئې تاج وي په سر ایښي   ور په سر کاندي گیډي د خس و خار
چه قادر نه په درم و په دینار وي   په هغو باندي گنجونه کا انبار
زماني د رحمان زړه دي کباب کړي   له احواله ئې څوك نه دي خبردار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرگه که څوك ارت غواړي خپل کور — که حق وایم همره ارت دي بویه کور
تر ځان زیاته کمه چار څه پکار نه ده — ځان په لویشت کړه چه دي څو دي اوږده سور
چه جامه د چا کوتاه شي یا اوږده شي — ورکاوه شي هنرمند لره پیغور
هر سړي چه په حساب کښي تیر و بیر شي — ملامت پرې وایه کیږي لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شي — ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښي — هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
بې عزت سړي به خوښ د هیچا نه وي — مگر هسي بې عزت وي ځني نور
خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي — په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي — زیب کا هره کشیده په خپل انځور
نا بینا په خپله سیمه کښي بینا وي — بینایان په پردي ملك شي کر و کور
درست صورت د یوه نوك په درد درد مند سي — وران شي ښهر د یوه سړي په تور
چه یو غاښ په خوله کښي زوړند شي یا ووزي — درسته خوله پرې بد نمایه شي هر کور
یو سړي چه په کوړمه کښي د چا بد شي — واړه بد شي که پنځه وي که شلور
بد کرداره زوي پیدا مه شه له موره — حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
هر څوك خپله خوشنو دي له خدایه غواړي — باري نه شي دغه کار په زر و زور
خداي په خپل قدرت څوك لوي و څوك هلك کړه — نه چه هر یو ښهر ډهلي شه یا لاهور
د چا تاج زرین په سر تر ملا خنجر وي — د چا پنډ په سر په ملا ټونبلي لور
څوك په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي — څوك بږیر کلي گرزاوه شي په خره سور
د تنگو پورونه هر څوك و بله کاندي — بخت هیچا ور کړي نه دي چا له پور
اې رحمانه د خداي نوم به چا وا نه خست — که د خداي چاري په پلار شوي یا په مور

په نظر د بې بصر — لکه شام هسي سحر
لکه شام هسي سحر — لکه سنگ هسي گوهر
لکه سنگ هسي گوهر — لکه خاوري هسي زر
لکه خاوري هسي زر — لکه خیر هسي شر
په نظر ئې معلومیږي — همه واړه برابر
که څوك ښه ورسره کاندي — تر بدۍ وي لا بتر
که څوك بد ورسره کاندي — تر نیکۍ وي لا بهتر
نه په بدو زهیریږي — نه پرې ښه وي د چا زبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صواب و په خطاب ئې ‎ ‎ نه دليل وي به نظر
نه آگاه په خپل بهبود وي ‎ ‎ نه آگاه په خپل ضرر
نه په عيب باندي پوهيږي ‎ ‎ نه پوهيږي په هنر
لکه ړوند وگوڼ چه گوري ‎ ‎ هسي هيڅ نه وي خبر
له طاعته له گناهه ‎ ‎ څه خبر وي ځناور
ځناورو نور څه نه زده ‎ ‎ يا ئې خوب وي يا ئې خر
دا خو ته يې ځما نفسه ‎ ‎ چه دي زه کړم کور وکر
تمام ووتې له عقله ‎ ‎ په دنيا پسي اوتر
نه دي فرض د خداي ادا کړه ‎ ‎ نه سنت د پيغمبر
نه دي مرگ په زړه ياديږي ‎ ‎ نه خواریَ د محشر
اوده پروت ئې دا دي نه زده ‎ ‎ چه په خوا لرم سفر
په هر دم در څخه درومي ‎ ‎ که پوهيږي دا بشر
هغه تور ويښته دي څه شول ‎ ‎ چه هم مښک وو هم عنبر
هغه قدر دي مجنون بيد شه ‎ ‎ چه چنار و پا نښتر
تن دي درست زير و زبر شه ‎ ‎ زړه دي نه شه لروبر
تر پنځوس تر پنځه تير شوې ‎ ‎ ته لا ځان بولې پسر
نه دي ترس شي نه دي ويره ‎ ‎ نه په زړه باندي اثر
بل بل نه وي لکه ته يې ‎ ‎ هسي شوخ و ځگر ور
په غفلت دي عمر تير کړ ‎ ‎ نه رهرو شوې نه رهبر
عبادت دي په ريا شه ‎ ‎ لکه ډك په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر ‎ ‎ پټ په زرو کښي حجر
لکه پټ وي په دانه کښي ‎ ‎ سل اغزيه د شجر
لکه سحر چه بر پاي کا ‎ ‎ سحرگر و جادوگر
لکه تش صورت بې روحه ‎ ‎ چه تصوير کا مصور
لکه تش کډو بې مغزه ‎ ‎ ميان خالي و تن پرور
لکه زړي په ميو کښي ‎ ‎ درون سنگ بيرون ثمر
لکه بې لاسه لستوني ‎ ‎ سر تر پاي پاي تر سر
لکه ټگ و دغا باز وي ‎ ‎ په مرغانو کښي ډکر
لکه بې نمکه ناوې ‎ ‎ چه په سرکاندي ميزر
تر ميزر لاندي چا څه زده ‎ ‎ چه دختر وي که مادر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې حسن نه جمال وي　　غولوي خلق په زيور
هي له هسي فريبيانو　　لکه زوړند چاو دکمر
نيم په زمکه کښي دننه　　نيم بر سيره لکه غر
په دستارکښي ئې مسواك وي　　تر بغل لاندي خنجر
په ايروکښي پټ بخري　　په وښوکښي پټ ژور
په شپه ويني د مظلوم خوري　　صباح کښيني په منبر
په زړه تور لکه تبيئ وي　　په مخ سپين لکه قمر
د دنيا په طلب گرزي　　خپل ځان بولي قلندر
کلمه په ژبه وايي　　په زړه نه لري باور
په مثال د منافقو　　نه مسلم وي نه کافر
نه مسلم وي ن کافر وي　　نه پخلا ن مرور
پريشان گرزي سر وهلي　　کوي په کوي و در په در
هميشه رفت و آمد کا　　د زر دارو په گذر
په کوخه د دنيا دارو　　گوخوري کا لکه خر
اورنگ زيب هم يو فقير وه　　چه ټوپۍ ئې وه په سر
و ټوپۍ وته ئې شا کړه　　چه قادر شه په افسر
خو ئې همره فقيري وه　　چه څه نه وو ٌميسر
چه فلك ئې ياري وکړه　　نور ئې ملك کړ مسخر
گوره څه چاري ئې وکړې　　په عيال د خپل پدر
وار په وار تر تيغ ئې تير کړ　　د خورم تمام ټبر
يو ټبر د خورم څه وه　　ډير عالم ئې کړ ډبر
تمامي جهان ئې ونغړد　　چه ئې لاس شه باندي بر
په فريب فريب ئې خپل کړه　　بيجاپور او بهانگر
بيجاپور بهانگر څه وو　　لا جينچا و چينجاور
هم ئې هند په ډکه واخست　　هم کابل و پښاور
بيا ئې ذکر شوه په زړه کښي　　بادشاهي د هفت کشور
له حوص ورته هيڅ شو　　هم دارا هم سکندر
خيال ئې دا وه په خاطر کښي　　چه به خپل کړم بحر و بر
باري ورځ ور ځني لاړه　　وقت پر راغي مازيگر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې مراد د زړه حاصل شه — نه ئې یخ کړه خپل ټټر
همګي شو ځني پاتي — که ئې ملك وه که لښکر
خالي لاس له دنیا ووت — لکه عیني درویزګر
له دنیا ئې هیڅ یو نه وړه — مګر شوئې یو څادر
خوار حیران په زمکه پروت — بې بالینه و بې بستر
نه پوزي شه تري د لاندي — نه تري لاندي شه ټغر
د بنې په حیر خفیف شه — چه ثقیل وه لکه غر
د سیلاب په مخ کښې لاړ شه — لکه خس وي یا وزر
حق ئې پاتي په ګردن شه — د سپاهي و د چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم — که ئې خداي کا بهره ور
حق تعالي که ئې نصیب کا — هغه شیرین حوض کوثر
د جنت په خوشبوئي ئې — خداي دماغ کړه معطر
په درست هند باندي ئې حق وه — هند یو شپه وه دي و نمر
د دي نمر په روښنائۍ — تمام هند و منور
په روښا ئې خلقو زیست کړ — نه څه خوف و نه خطر
خو چه مخ ئې په غروب کړ — نور پیدا شه شور و شر
چه په نوم د اورنګ زیب وُ — و خوړګاو هغه دفتر
اوس نوبت د شاه عالم دي — دور طور شه دګر
خداي زده څه بازي شي پېښه — عاشورا شي که اختر
رنګارنګ بازۍ کاندي — د آسمان دي پازیګر
ګهي تلخ شي لکه زهر — که شیرین لکه شکر
چه څه وشو هغه وشو — لا به کیبري مقدر
ما خو نوم د اورنګ واخیست — دا احوال دي د هر
هر سړي د خپلي خوني — هم بادشاه دي هم سرور
هر چه اهل د دنیا دي — واړه هسي دي اکثر
دا بیان دور و دراز دي — رحمان وکړ مختصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړ

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ
ګوښي ګوښي ښايسته مي زړه وکاږي زه و کوم يوه ته وايم چه تا يووړ
چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت هغه زړه را څخه توري بلا يووړ
د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي شيرين خوب را څخه ډيري ژړا يووړ
هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ په يوه پياله ئې واړه ما يووړ
هغه رخت چه مي د صبر سکون وُ هيڅ را نه کړه مهرشانو ويړيا يووړ
که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ
هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وايم معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترګو خواب را څخه يووړ شونډو دي لذت د مي ناب را څخه يووړ
نه مي اوښي پاتي شوې نه صبر په صورت کښي ډيري بې صبرئ د مخ آب را څخه يووړ
زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو عقل ساقيانو په شراب را څخه يووړ
يو ساقي بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو زړه ئې له ګوګله به شتاب را څخه يووړ
څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه نور چا وړي نه دي خپل احباب را څخه يووړ
خط دي تور حرفونه مخ دي پاڼې د کتاب دي شغل دي کتاب دي بل کتاب را څخه يووړ
هر اسباب چه ما څخه د زهد د پرهيزو واړه تا د حسن په اسباب را څخه يووړ
کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و ستا ابرو يو نقش د محراب را څخه يووړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ز

لکه کاندي په کوترو نظر باز هسي زه يم د دلبرو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبري نه کړم بې هغو چه موي مژگان لري دراز
بل بادشاه لره محال دي ملك د زړونو مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي نوري زني د خوبانو لکه پياز
د تصورير له گلو طمع د بوي مه کړه له منقوشو مرغو نه خيژي آواز
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
که څوك آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي زه په عشق کښي دغه کار گڼم غماز
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي هسي غم د دې دنيا وي په انداز
نيستي واړه د هستۍ په دنبال گرزي نه ډوبيږي په اوبو کښي تش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم چه مدام دي د يار ناز وي ځما نياز
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز نه صياد ځني خبر وي نه شهباز
لکه له دې خبري هسي معلوميږي چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي خداي دي فاش د هيچا نه کاندي پټ راز
دريغه دريغه که ورستي عقل وړنبي وي د انجام خبري نه شي په آغاز
نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي خداي څوك مه کړه شراب خور و قمار باز
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي نور ئې کانړي شي د پلار په خونساز
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ چه بې دين بې ديانت شي بې نماز
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشوه ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
که ئې اصل له يوې زمکي وي څه شو بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
که همه عمر باران ور باندي اوري خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
له نا اهلو د وفا طمع و مه کړه گنده نل به و نيشکر نه شي هر گز
که تور غر له ځايه خوزي و به خوزي ولي نور به مقدر نه شي هر گز
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو مکرر به دا دفتر نه شي هر گز

(c) ketabton.com: The Digital Library

س

که ځوك فخر کا په ننگ و په ناموس   دا په عشق کښي نه ارزيږي يو فلوس
که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو   گڼه يا مرغ زرين دي يا طاوس
که ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه   په نظر ځما هدهد دي يا خروس
نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل   خالي نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي   عبث هسي خالي لوني په سر بوس
د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه   تمامي شر و شدت دي د الوس
وداني ئې همه واړه ويراني ده   راشه وگوره مانۍ د دي قيانوس
که ځما په گفتگو کښي زيات و کم وي   ځوك دي گڼ کا په دا ښهر کښي جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بيخود شم   خداي ځوك مه کړه په خودۍ کښي محبوس
که ځوك وغواړي تمامه دنيا واړه   ځما يار غوندي به نه وي بل عروس
رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي   نه پټيږي نور د شمع په قانوس

وينښته سپين، سترگي تاريکي، غاښ کنډاس   نه وگاږې د دنيا له چارو لاس
په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې   نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
يو وينښته د عقيدې دي په تن نشته   سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
خداي رازق گڼې او رذق گڼې له کسبه   په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
هسي رنگ په مذبذب صفت موصوف شوې   نه پوهيږمه چه ناس يې که خناس
په دويي کښي به ور نه شې تر توحيده   که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الياس
واړه زهر قاتل نغرې که پوهيږې   چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
امر دا دي چه له نهي لاس کوتاه کړې   او که نه وي خپسر وگڼه مواس
خير دا دي چه له سره وجار ووزې   په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
که ځما ويل دروغ او کوز و پاس وي   ته پخپله په خپل زړه وکړه قياس
له سرِيه غرض واړه سرِيتوب دي   نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
څه په دا به عراقي او ترکي نه شي   که په خره باندي ځوك سور شي که په آس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي　　نه تش اېښي بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازيږي　　د خربښت گمان ئې کيږي په آماس
اي رحمانه که څه کار دي خو د دين دي　　نور کارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس　　که مي پوښتې چه څوك يې يا څه کس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي　　که څه کس وي خو يو ويې ورلره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې تښتم　　هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم　　هغه کله کله وينم په ډير پس
که يو خس وي په محتاجو لکه غر شي　　څوك دي نه کا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله کښي هماي دي　　که قارغه که مښگيرك دي که ققنس
که شهباز لره سينه ده د تنزري　　عنکبوت لره سينه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي　　که چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي　　تل څوك نشته د رحمان فرياد رس

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښ

هسي بې له یاره زه یم په جهان کښ — چه مي نه شي ځاي په مځکه په آسمان کښ
سره ګلونه د چمن راته سور اور شي — چه قدم بې یاره کیږدم په بوستان کښ
چه ئې مړ نه یم له ډیري بې نیازیه — حیرانیږم د ناتوان صورت په توان کښ
که هر څو فکر له ځانه سره وکړم — هیڅ د صبر طاقت نه وینم په ځان کښ
هیڅ ساتنه د سر کښ خاطر را نه شي — څوک ساتلي شي بڅري په ګریوان کښ
تر هغه به بل نادان په جهان نه وي — چه څوک مهر وفا غواړي په نادان کښ
که ئې سل ځله په ځار و قربان بولم — غوږ رانه باسي په ځار و په قربان کښ
هسي رنګ ځما په ډیره ژړا خاندي — لکه ګل د پسرلي خاندي په باران کښ
جوهري شي در و لعل کاندي پرځیره — چه مي کښیني د دوو سترګو په دکان کښ
چه مي هیچري په خوا په خاطر نه وو — زمانې راته څرګند کړه په زمان کښ
چه په وصل کښ ئې اوښي نه وچیږي — ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښ

زړه مي بایلو ستا په مینه محبت کښ — عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښ
لار ځما و یار ته مه تړه ناصحه — ما موندلي دي دا یار په ډیر محنت کښ
که صورت د هغې مستي څرګند شي — عقل هوش به دي هیڅ نه وي په صورت کښ
که د عشق تر کمره پریوزې سر به بایلې — ته چه ما ته غاښ چیچې په نصیحت کښ
زه توبه په هغه تیر عمر وکاږم — چه صرف شوي دي بې یاره په غفلت کښ
د آشنا د میني پت به مي مات نه شي — که مي سر له تنه درومي په دا پت کښ
له ادبه ئې و مخ ته کتی نه شم — خداي را پیښه جدائي کړه په وصلت کښ
په قیامت که څوک له نیته پوشیده شي — زه د یار د کوڅې خاوري یم په نیت کښ
د درګاه په خاك نشینو سختي نه وي — د غمونو دخل نشته په جنت کښ
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم — خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښ
د دنیا له دولتونو بې پروا یم — زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدام ناست یم وچ ګوګل سترګي په نم کښ   عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ   نور مي دا لذت بیا نه موند په مرهم کښ
خود مجنون چه سر په پښو د لیلي کیښود   سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
زورآور مدام غالب وي په کم زوري   زه له نوره غمه خلاص یم ستا په غم کښ
لکه زه چه مستغرق یم ستا په غم کښ   بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
لکه مړي د ژوندو تر میانه پروت وي   هسي بیل یم له عالمه په عالم کښ
هیڅ صحت مي د دم ګرو په دم نه شي   هم په دا چه ځما دم دي ستا په دم کښ
نه مي بې تا تګ و پونه جست و جو شته   مراد مي ته یې په هر دم په هر قدم کښ
که نصیب مي شي کوغالي ستا د سپیو   و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
زړه مي هسي ستا په زلفو پسې ورك شه   لکه غوټه د چا پریوزي په تور تم کښ
سره په وینو د سرو ګلو په څیر زانګي   هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
زه رحمان کناره خوښ یم له عالمه   باري ستا سترګو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ   هر خسنړي تیره تیغ دي په دا لار کښ
دا سور ګل به دي دستار په وینو سور کا   چه دي اینښي زمانې دي په دستار کښ
مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي   زه دې آب حیات سوي یم په نار کښ
چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کیږي   ترو ځما د هستۍ څه دي په دیدار کښ
چه په هر وار ئې زه سترګو ته نظر کړم   لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
یاره ته چه له ما صبر و قرار غواړې   عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
که مي سر و مال د ستا په مینه درومي   زه تر سر و مال تیر یم په دا کار کښ
ستا له دره له دیاره به وا نهوړم   څو و نه مرم ستا په در و په دیار کښ
کمبختان د یار په وصل کښ مهجور دي   د وچ ډګي بهره نه وي په بهار کښ
مفلسانو لره عین کوهستان دي   که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
و عیب جوي ته واړه عیب څرګندیږي   ښایسته که ځان یوسف کا په سنګار کښ
چه هنر عاشقۍ ئې خداي نصیب کړ   بې هنره نور څه نه ویني په یار کښ
دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي   څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي خوښ يم ستا د در په خاكستارۍ كښ   لكه خوښ وي سرداران په سردارۍ كښ
عاشقي كه نورو خلقو ته خواري ده   ما مونډلي دا دولت دي په خوارۍ كښ
و بيمار ته كه ناخوښ وايي وګړي   خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ كښ
د خپل بام و دروازې وته نظر كړه   هسي سترګي دي څما په بيدارۍ كښ
يار د يار له سترګو اوښي پاكيزه كا   تا جاري كړې څما اوښي په يارۍ كښ
ما له ډېري ناچارۍ و يار ته شا كړه   مړي عذر دي په ډېره ناچارۍ كښ
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ كړي نه وي   ما خوښ كړي دي ستا غم په هوښيارۍ كښ
د رحمان اوښي به څه رنګ په قرار وي   چا ليدلي دي درياب په قرارۍ كښ

زړه مي ډوب ډوب كيږي ستا د غم په غلبلو كښ   هسي لكه څوك چه مستغرق شي په اوبو كښ
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم   دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو كښ
سل توبې مي ماتي كړې وا نه وښتم له شقه   څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو كښ
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران ګوره   رخ د سفر هيڅ نه دي په دا ګڼو شيبو كښ
له يوه سپوږمیۍ نه په آسمان كښ هزار ستوري   بې تا څوك څه كاندي د خلقو په جنبو كښ
عشق و عقل دواړه سره ضد دي كه پوهيږې   كله كړي آرام د اور بڅري په پنبو كښ
هر څوك چه د عشق په آتش څان سيزي رحمانه   خداي دي ابراهيم غوندي څوك نه كا په لنبو كښ

د بلبل له حاله زده كړه په خزان كښ   بيا د ګلو تماشا كړه په بوستان كښ
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي   شيريني به خوند در نه كا په دهان كښ
ما په هجر كښ لذت د وصال بيا مونډ   له يوسفه ملاقي شوم په زندان كښ
لكه متن له معني معني له متنه   يار هم هسي دي څما په دل و جان كښ
عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه   سر بازي ده هر نفس په دا ميدان كښ
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه   كه هزار څله توانا يې په خپل څان كښ
هم هغه به پس له مرګه آزاريږي   هر چه بل آزار وي په دا جهان كښ
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي   لكه حال د زندانيانو په زندان كښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د میني گوهر نشته په هر آب کښ　　مگر بیا موند شي د اوښو په دریاب کښ
که ته وینې ځما پټې څښې دلبره　　رنگ د لبو دي گواهي لي په دا باب کښ
په هر ځاي چه ستا د لبو نوم آغاز شي　　د لاله و باران اوري په احباب کښ
له خسته زړونه به څه دلستاني کا　　د خراج گنجایش نشته په خراب کښ
زه حیران د ستا د وروځو په تور خال یم　　کافر څشکل سجده کا په محراب کښ
گل له ډیري باریکۍ په شبنم خور شي　　نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښ
د بهار په گلو اوري بارانونه　　د څڅویکي طاقت نشته په حباب کښ
د رحمان غلطي وبخښه اې خدایه　　د اوترو چاري نه وي په حساب کښ

ښایسته مخ وي تور کودي شي په پیرۍ کښ　　سم قامت وي کوږ لرگي شي په پیرۍ کښ
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي　　هم بې تاب و هم زیړي شي په پیرۍ کښ
یو طرف ته ئې سر ریږدي بل خوا درومي　　خپل صورت تمام پردي شي په پیرۍ کښ
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه　　که څرگند لیده ژوندي شي په پیرۍ کښ
مړ لا ښه دي پس له مرگه بیا ژوندي شي　　نشته دا چه څوك زلمي شي په پیرۍ کښ
که څه وخوري لکه زهر نه هضمیږي　　نه څه څښي نه څه خوړي شي په پیرۍ کښ
دا ځواني ده چه څه اوري یا څه ویني　　نه لیدې نه اوریدې شي په پیرۍ کښ
اې رحمانه پیري هسي عاجزي ده　　که رستم وي زړه پرې سوي شي په پیرۍ کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص — چه جهان واړه غلام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي — دا سفر په یوه گام دي د اخلاص
چه خبر کا مخلصان له علم غیبه — دا همه واړه الهام دي د اخلاص
د رواج و رسم عمر مدام نه وي — لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته — که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپیره — هر ساقي څخه چه جام دي د اخلاص
څه عجب دي له هما ئې په دام نښلي — هر صیاد څخه چه دام دي د اخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي — که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
د رحمان کلام په دا سبب شیرین دي — چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلصَ — هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلصَ
که څوك وایي چه له ځان شیرین څه نشته — ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلصَ
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم — تمام عمر نقصان دي بې مخلصَ
په بلبل کله بهار کله خزان وي — په ما کل واړه خزان دي بې مخلصَ
که شبنم د نور را باندي اوري — په ما کاڼي د آسمان دي بې مخلصَ
ډیر غمونه د هجران را باندي تیر دي — اوس یو دم را باندي گران دي بې مخلصَ
د آشنا د میني اور و ما ته گل دي — کل د اور په دود سوزان دي بې مخلصَ
په وصال کښې مي نه مرگ لیده نه تبه — اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلصَ
زه حیران د هغو خلقو په روزگار یم — چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلصَ
د رحمان د زړه دمه په هیچا نه شي — مسافر غوندي حیران دي بې مخلصَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض　　بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که ګدا د بل په غولي غرض نه کړي　　سپی به نه کړ په ګدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هيچا نه ډوبيږي　　که څوك نه کا په دريا باندي غرض
خلوتيان په خپل خلوت کښي فراغت دي　　د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنيا په احمقانو ده ودانه　　دانا نه کا په دنيا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ يم　　چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنيا کښي د نشاط　　بيا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بيا به هسي ځني درومې　　دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر ګام لاندي کوهي دي د دې دهر　　ايښي بويه هر قدم په احتياط
و دانا وته په دا جهان ښکاريږي　　هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هيڅ دهشت د رقيب نه وُ　　که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې ديانته بې نمازه　　طمع مکړه د نيکئ د يو قيراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپير شه　　لکه وسکني جامه په چا خياط

(c) ketabton.com: The Digital Library

ظ

اومه کله دي پاخه وايي واعظ   هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
دی چه ما له خپله ياره لري باسي   نور به څه راته اومه وايي واعظ
جار واته ځما له ياره ډير مشکل دي   زياتي څه له دوباره وايي واعظ
په خوږو پستو خبرو ئې غلط شوې   دا خواږه خواږه ترخه وايي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصيحت کا   چه له ياره جار واته وايي واعظ
زه بې عشقه بل يو کار کولي نه شم   ډير له عشقه تښتيده وايي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په گرمۍ مه کړه   دا توده توده ساړه وايي واعظ
اوريدونگي ئې رحمان د ويل نه يم   بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل کړم مدام شمع   ځکه بيا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو   لا به کله شي ښکاره د انعام شمع
پتنگان ئې لور په لور تر مخ څرخيږي   ځکه نه کوي په سول کښې آرام شمع
وسيزه ته ځان ځما په شعله باندي   کړ پتنگ ته په رموز کښې کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو   د رحمان په څير نه مومي هر عام شمع

غ

هر يو گل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ   روشن تر دي تر چراغ هر يو گل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر ځما هماي دي   په نظر ځما هماي دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي   ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د ټټ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي   په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و ټټر داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو   نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ف

اورنګ زیب و شاه جهان غوندي اشراف — صدقه شه تر منصور غوندي نداف
که د تن په لویي لوي دي ته ئې څه کړې — مه کړه خداي چه کوه طور شي کوه قاف
بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه کا — دا دروغ دي چه زر دوز شي بوریا باف
د مکې په بزرګي کښې هيڅ شك نشته — ولي خر به حاجي نه شي په طواف
که په سل دریا به غسل د ځان وکا — ګمان مه کړه چه به سپی شي پاك و صاف
کشتي هم چه ډیره ډکه شي ډوبیږي — د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف
صابرانو صبر پریښود حریصان شول — نه څه عدل شته په چا کښې نه انصاف
دا څلور واړه مذهبه سره یو دي — ما و تا په کښې پیدا کړ اختلاف
د همه واړه ملکونو څښتن خداي دي — که دروغ دي که جنّت دي که اعراف
شهیدان نه دي هغه خون فروشان دي — چه خوني ته خون بهانه کا معاف
د کاذب ژبه په خوله کښې وچه ښه ده — لکه توره د لرګي وي په غلاف
د دیوال په سر به څو زغلي تر کومه — دروغژن چه په دروغو وهي لاف
آب و تاب د ناکره مهر وي همره — څو نظر پرې شوي نه وي د صراف
د دنیا په دولت ناز مه کړه رحمانه — دا یو موي دي په نظر د مو شګاف
مدح و هجو د حبیب و د رقیب کړم — رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

(c) ketabton.com: The Digital Library

ق

چه پاي بند شه د ليلي په اشتياق   مجنون واچاوه و نورو ته طلاق
چه د مى و د طرب په خوند خبر شه   فراموش کړه صوفي نفل د اشراق
جام د ميوو دي يا رقص د خوبانو   په هر ځاي چه بله جمع شي عشاق
پۀ نسيه و نظر نه کاندي بې نقده   که څوك حوري ورته ستايي يا براق
چه حاصله د دلبر يگانگي شي   د دويۍ خبري نه کاندي مشتاق
حرکت له ځايه نه کا لکه شمع   که ئې اور په سر بليږي په تاراق
خوښ وي هسي د خپل يار په درد و غم کښې   ته به وايې چه بادشاه دي د آفاق
هسي محو وي د عشق په مي ناب کښې   چه خبر نه وي په وصل په فراق
که ظاهر په صورت وي په معني نه وي   لکه کښلي د لا لفظ وي په اوراق
څو ئې تن په کار و زار کښې فنا نه شي   نه جار باسي مخ آسونه د عراق
د عراق آسونه کار په اشارت کا   په وهل په کوتل کار وي د ايلاق
چه خداي پوه کړل د ښو په څښتل پوه شو   چه پوه نه شو نه پوهيږي په شلاق
که ئې سر ځي که ئې مال ځي خداي دي نه کا   د طالب و مطلوب تر مينځ نفاق
د قسمت پارځي په لاس نيولي ناست يم   نه پوهيږم چه به جفت شي که به طاق
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته   کاشکي نور کړې هغه کښلي د ميثاق

خدايه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق   په ظاهر په باطن سپين سپيځلي خلق
هيڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي   ژړوي مي هغه تللي تللي خلق
خبر نه يم چه و کومه خوا ته لاړ شه   ليدل نه شي هغه ما ليدلي خلق
لکه ځگ چه د اوبو په مخ کښې دورومي   هسي دورومي په دنيا راغلي خلق
دريغه يو ځله خو بيا په دنيا راغلي   له جهانه په ارمان وتلي خلق
هزار حيف دي چه په خاورو کښې لاړه شي   په چووا و په چندڼ لړلي خلق
رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بيا موند   چه هر گز نه دي دا خوند موندلي خلق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ك

زړه مي تراشي د بڼو په تيره نوک   ماتوي مي دو ديرش غاښ واړه په سوک
په غمزو د تورو سترگو يم وژلي   ژوبل ژوبل پړوکي پړوکي يم ټوک ټوک
که ناريږ وهم که خاوري په سر لونم   ناروا شه که پروا لري يو څوک
لکه گل چه څوک د طفل په لاس ورکا   هسي رنگ دي ځما زړه کړ شوک په شوک
د آسمان په نيلي سور لکه آفتاب شي   د زربفتو دستار کيږدي په سر هوک
که له ډيره درد و غمه مي زړه وچوي   ورته هيڅ دي ځما درد و ځما دوک
درست جهان ئې په غم ډوب کړ سر تر پايه   که گدا دي د دې دهر که ملوک
که انصاف لري په زړه کښي منصفانو   راشي گورئ د دلبرو دا سلوک
زه به ولي د خپل يار ثنا نه وايم   چه سحر سحر ناريږ وهي تل غوک
چه مين د دلبرانو په جمال شوې   اي رحمانه ځان وژاړه کوک په کوک

په ښايست ځما ديار نه دي خبر څوک   که خبر شي پرې به نه بردي دغه در څوک
د دنيا چاري همه واړه فاني دي   بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر څوک
چه قبول شي په درگاه د مهرويانو   د هغه په څير به نه وي بختور څوک
که ځما د يار په مخ د چا نظر شي   و به نه کاندي بل خوا وته نظر څوک
د ديدن طاقت ئې هيچا څخه نشته   و آفتاب ته کتي نه شي برابر څوک
که هر څو دلبران ډير دي په جهان کښي   بل به نه وي ځما يار غوندي دلبر څوک
عاشقي يوه پايه ده عجائبه   دغه کار کولي نه شي هم هر هر څوک
له هجرانه بله سخته بلا نشته   خداي دي نه کاندي زخمي په دا نشتر څوک
مخ به بل خوا ته هرگز و نه جار باسي   چه شي ستا په خمارو سترگو ابتر څوک
و به نه رسيږي تا ته په آسانه   ستا په غم چه خاوري نه کاندي په سر څوک
ارمانونه به کوي زار زار به ژاړي   چه حاصله گونټه نه کا په شش در څوک
همره نوم د عاشقۍ ور باندي مه بړده   چه د يار په غم کښي نه شي قلندر څوک
هغه نه کاندي نظر و سيم و زر ته   چه په لور د خپل آشنا کاندي نظر څوک
په گلونو د گلزار به ميل نه کاندي   چه خوبونه کا د يار په خاکستر څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي   دلته بويه چه پيدا کاندي رهبر څوك
چه بيلتون په سترگوويني آشنائي کا   د رحمان په څير به نه وي بې هنر څوك

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال څوك   نور به څه کا په دنيا کښې اشتغال څوك
چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي   له نور چا سره به څه کا قيل و قال څوك
د بل خط په عبارت به نظر نه کا   چه نظر وکاندي ستا په خط و خال څوك
چه په اصل کښې خداي نه دي پيدا کړي   ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوك
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي   لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال څوك
چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کښې   ترو به څه وايي و چا وته احوال څوك
که عاشق په عشق کښې ژاړي هيڅ گرم نه دي   په دا هسي درد کښې نه لري مجال څوك
سر خروئی د هر سړي په جگر خون ده   نه هغه چه په سر واچوي سور شال څوك
مخ روښي دي د عاشق په خپلو اوښو   په دانه شي چه ئې مږي په رويمال څوك
سړی بويه چه په نيك عمل نازيږي   نه چه ناز کا د دنيا په ملك و مال څوك
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي   چه نظر کا په حرام و په حلال څوك
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي   له خاطره دي بيرون کا دغه خيال څوك
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوړ شي   غوړ به نه باسي په شعر د خوشحال څوك

چه علاج کولي نه شي د قسمت څوك   ترو به څه وايي و چا ته نصيحت څوك
غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا   چه د خداي په کړه کښې نه لري قدرت څوك
هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي   کړي ئې نه شي په محنت په مشقت څوك
که نظر کا و قضا و هم رضا ته   په هيچا باندي دي نه کا ملامت څوك
د مطلوب جفا واړه هنر دي   څه پوهيږي د حکماو په حکمت څوك
د ابليس و رياضت ته دي نظر کا   چه غرور کا په طاعت په رياضت څوك
علت لاړ شي عادت نه ځي له سړی نه   خداي ديي نه کاندي په بده چار عادت څوك
زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي   که لاس را کاندي د خداي په محبت څوك

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتوي مي خوله په سوك   خراشي مي زړه په نوك
كه نارې وهم كه ژاړم   پروا نه لري يو چوك
راشي گوري منصفانو   د دلبرو دا سلوك
لكه گل په لاس د طفل   ځما زړه كړي شوك په شوك
د چشمانو په غمزه ئې   ژوبل ژوبل يم ټوك ټوك
د فلك په توسن سور شي   دستار كيږدي په سر هوك
هيڅ اثر ور باندي نه كا   د دردمندو درد و دوك
اې رحمانه چه عاشق شي   ځان دي ژاړي كوك په كوك

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاك   بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراك
چه د خوب او د خوراك مزه شي وركه   نور له مرگه برابر شي هغه ژواك
غلط وايي چه څوك عمر ورته وايي   هغه عمر چه تيرېږي په پخساك
نن سپيره په خاورو ډكه خوله بهتر يم   چه آخر مي دا خوراك دي دا پوشاك
ځاي لري كه ځان ژوندون په زمكه خښ كړم   چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاك
گويا شوي دي هغه چه شدني دي   زه پخوا تر هلاكته يم هلاك
زړه چه روغ وي گريوان كله څيراوه شي   له گريوانه معلومېږي د زړه چاك
تن و ځاي و جامه هله پاك پكار دي   چه وړنبي شي د چا زړه له غيره پاك
سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي   نه هغه چه بيرون زر وي درون لاك
له سړيه غرض واړه سړي هوښ دي   نه چه سر كښي ئې طره وي يا مسواك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي   څوك يو دوه ورځي خوشحال وي څوك غمناك
په ساعت كښي څوك خوشحال كا څوك غمناك كا   دا خويونه هميشه دي د افلاك
چه څه كاندي واړه خداي دي نور څه نشته   رحمان څه دي څه ئې واك څه ئې ادراك

(c) ketabton.com: The Digital Library

گ

زغره واغونده ملا وتړه په جنګ   دغه پسه معرکه کوه د ننګ
و بې ننګ وته د ننګ خبري مه کړه   یا ځان وګڼه په خپلو وینو رنګ
ننګیالي چه یو ځل مخ کا په یو لوري   نور هیڅ نه ویني کوهي وي که ګرنګ
هیڅ له ځایه له جهانه خبر نه وي   چه څراغ په نظر کیوزي د پتنګ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي   سمندر کا مدام اور وته آهنګ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي   یو لحد دي هنرمند و لره تنګ
هغه ښهر جوهري لره زندان وي   چه یکسان وي په کښې لعل و مردار سنګ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنګ دي   څه به زیست کا څوك په خوله کښې د نهنګ
په ښادي ئې هیڅ ښاد مه شه که دانا ئې   غم ښادي دي د دې دهر څنګ په څنګ
که رحمان د هغو تللیو وصال مومي   تیر به نه کا په دا دور کښې یو درنګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل

ایښي مي پر سر دي ستا د مخ د میني گل   بیا میتور لیمه دي ستا د زلفو تور سنبل
ته چه آئینه په لاس کښي واخلې حیرانیږي   زه له کومه راوړم صبوري او تحمل
گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو   خداي زده چه گلونه وړې که زړونه په منگل
هم مي مښك لیدلي هم عنبر دي په جهان کښي   شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل
نه به ستا د مخ په څیر گلشن وي چا لیدلي   نه به وي ځما په څیر آهونه د بلبل
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي   خلق حیرانیږي د رحمان په تغافل

هیڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل   هسي پاتي شوم مردود و ناقابل
ما لا بوي هم د وصال موندلي نه دي   تش په توره مي خداي نوم کړ واصل
هسي ډوب یم د گناه په دریابونو   چه په سترگو مي و نه لیده ساحل
له وطنه مي په هر زمان وباسي   رقیبان ئې را پسې کړه محاصل
که بلا ده که جفا ده که وفا ده   دا همه واړه په ما کړه خداي نازل
د دنیا په پلیتۍ مي ځان پلیت کړ   حیف دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل
توره ږیره مي شوه سپینه زه حیران یم   چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غوږ باسه د نا اهلو قیل و قال   پکار نه دي قیل و قال د بد سگال
یا به فخر په خپل اهل په نسب کا   یا به فکر کا د مال و د منال
یا به هسي پوچ گویي کاندي آغازه   چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
د دانا او د نادان صحبت دي هسي   لکه گڼ شي و بله لعل و کوتي لال
لکه لعل و کوتي لال چه و بله گڼ شي   یا صحبت شي د عیسي و د جلال
هغه عمر چه تیریږي بې هم جنسه   ترو به څه وي د هغه عمر احوال
د دنیا چاري فاني دي مرد هغه دي   چه خبر شي په ثواب و په وبال
آب د سیند لا څه محال لري په تله کښي   د دنیا د چارو هیڅ نه وي مجال
د دنیا چاري په مثل خواب و خیال دي   څوك به څه کا اعتماد په خواب و خیال
لکه مال و ملك په خوب کښي ور څرگند شي   خو چه ویښ شي نه ئې ملك وي نه ئې مال
لکه ځگ چه د اوبو په سر لیده شي   که ئې واخلي هیڅ ور نه شي په چنگال
لکه دود چه غرونه غرونه څرگندیږي   تار په تار شي په یوه نري شمال

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه یخ چه د سرو په زور شي جمع　　هیڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
په یوه ساعت ئې ساز بیا ئې ویران کا　　خاوري ختې دي په لاس کښي د کلال
د مجاز په معشوقو کښي وفا نشته　　ما هزار ځله وکښلي دي دا فال
اعتماد ئې په ښادۍ و په غم مه کړه　　نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه تور کودي په مخ باندي را کینښ شي　　گاه ئې را کینښ شي په مخ باندي رویمال
لکه مالگه چه څوك کیږدي په اوبو کښي　　زه هم هسي سر زده یم په مثال
چه د مرگ و تاخت و باخت وته نظر کړم　　صورت وینم د میږي په څیر یا مال
که وصال مي د یار بیا موند هاله سیال یم　　گنې نه یم زه رحمان د هیچا سیال

بیلتانه دي هسي خوار کړ ځما دل　　چه له ځانه ئې ویزار کړ ځما دل
عاشقۍ همره داغونه دي پرې ایښي　　چه تمام ئې لاله زار کړ ځما دل
چه د زلفو په کمند سره دي را کینښ　　په بلا دي گرفتار کړ ځما دل
ستا چشمانو په کښي هسي مقام وینو　　چه له غیره ئې ویزار کړ ځما دل
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي　　میني هسي منت بار کړ ځما دل
بې سببه چا آزار موندلي نه دي　　تا په څه سبب آزار کړ ځما دل
زه رحمان خو منت بار د عاشقۍ یم　　چه مین ئې په دلدار کړ ځما دل

چه له نازه پوشیده لري چشمان خپل　　څه به ویني مقتولان و مظلومان خپل
چه ښکنځل راته به قهر قهر کاندي　　دا لا وگڼې په ما باندي احسان خپل
گفتگو په اشارت کاندي له نازه　　کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گریبان باندي چه ټک وهي غوټۍ　　عاشق کښیباسي لاسونه په گریوان خپل
خریدار ئې له حیرته بې شعور شي　　چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
چه خپل مخ په آئینه کښي ور څرگند شي　　خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
چه هر څوك ئې عاشقۍ وته هوس کا　　گویا لوبې کا په دین و په ایمان خپل
هیڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا　　ما لیدلي دي پخپله مطلوبان خپل
مجنون ملك د عاشقۍ خو هاله خپل کړ　　چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
هیڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي　　چه رحمان په سترگو نه ویني جانان خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نگاه یم　　لا تر دا نه زیات غوځیږم چه پناه یم
چه یوسف غوندي هزار په کښي پراته دي　　بندیوان د هغه سیب ذقن په چا یم
چه ئې قد و قامت ووینم په سترگو　　عندلیب په سهي سرود خپل آه یم
د سپین مخ د تورو څڼو له رغبته　　منت بار د هر سفید د هر سیاه یم
د رقیب خبري وړم د یار دپاره　　دعا گوي هم د نیك خواه هم د بد خواه یم
ښاخ د زلفو ئې پخپله خداي را ټیټ کړ　　گڼه زه د یار تر قد پوري کوتاه یم
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي　　نه خبر په عبادت نه په گناه یم
ځان هر گوره ناآکاه را ښرگندیږي　　له هغي ورځي را هسي چه آکاه یم
بې صبرۍ که یار په وصل کښي مهجور کړم　　د پسرلي په مرغزار کښي وچ گیاه یم
له اوله ټټر ووهم بیا آه کړم　　په نارو نارو خروس د صبحگاه یم
په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته　　هغه یار مي کاهربا دي زه ئې کاه یم
لکه بار دوني پوخ شي ځني رژي　　زه هم هسي بار تړلي سر براه یم
اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه　　خوزیدلي تر چهل و تر پنجاه یم
د رقیب علاج آسان دي بلا دا شوه　　زه رحمان له خپله یاره ناویساه یم

که مي ښوك په فقیري شمیري فقیر یم　　که مي ښوك په امیرۍ شمیري امیر یم
د دلبر و صدقې لره ئې غواړم　　هسي نه چه په دنیا پسې زهیر یم
د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي　　زه هر دم و دغه چاري وته خیر یم
هم پند اخلمه هم پند وایم هر چا ته　　زه د ځینو یم مرید د ځینو پیر یم
په هجران کښي خیال د یار را سره مل دي　　په زندان کښي د یوسف سره اسیر یم
په خندا کښي مي ژړا ده لکه شمع　　له عالمه پټ پنهم د ځان په ویر یم
آزادي تر دا په هورته بله نشته　　چه بندي د یار د زلفو په زنځیر یم
چه همیش په غوړ ناري د هجران اورم　　رحمان ځکه د خپل یار و مخ ته ځیر یم
خوشحالا و دولتا مي غلامان دي　　زه رحمان په پښتو ژبه عالمگیر یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یو دم د ستا له غمه بې غم نه یم   بې غم ستا له ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه ځمه مراد مي نه یې   زه زائر د میخانې د حرم نه یم
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ یم   بې تا خوښ په تماشا د ارم نه یم
چه د ستا په تماشا یم خبر شوي   نور خبر په تماشا د عالم نه یم
بې د ستا له زیبا مخه و بل مخ ته   منتظر د یوې ستني تر سپم نه یم
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډیر دي   زه په واړو کښې اول یم دویم نه یم
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه   چه یا دیو یم یا دواب یم آدم نه یم
زړه مي ستا په غمزه غوځ دي غزا وشوه   که په لاسو په پښو روغ یمه گرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستي کښې   لکه غشي زه فساد لره سم نه یم
خم د زلفو یم محراب د کږو وروځو   زه د مار و د لړم په څیر خم نه یم
کم و بیش که مي له لاسه واقع کیږي   یم سړي شکم لرم بې شکم نه یم
زه رحمان د بیلتانه له غمه ژاړم   واقعه ده ډیره گرانه هیڅ گرم نه یم

زه دا هسي دیوانه او مجنون چا کړم   له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاري په ما څوك كا   لیوني د خپل نگاه په افسون چا کړم
کومي سترگي کوم باڼه کومه غمزه ده   ډوب شهید غوندي په خاك و په خون چا کړم
توان توفیق خو د فتنو را څخه نه وو   په فتنو د تورو سترگو مفتون چا کړم
رحمان هیڅ له خپله ځانه خبر نه یم   چه دا هسي رنگ زبون و محزون چا کړم

زه له دې دنیا له تلوني په شتاب یم   لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب یم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښې   غرض دا چه نهایت خانه خراب یم
که مي اصل د حیاتو له اوبو دي   بیا خو دا چه د اوبو په سر حباب یم
دا جهان قصاب خانه کړه خداي و ما ته   پابسته ولاړ به غولي د قصاب یم
چه د خداي له معرفته خبر نه شم   معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم   په معنیٰ کښې د چارپایو په حساب یم
لکه بت چه په رڼو سترگو اوده وي   هسي زه په بیداري کښې وړي خواب یم
په طاعت په عبادت مي زړه یخ نه کړ   همیشه د معصیت په اور کباب یم
سر د خداي و عبات ته ایښوي نشم   مدام ډوب د گناهونو په دریاب یم
چه و خپلو گناهونو ته نظر کړم   سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څوك چه په خره سور وي مخ ئې تور وي   زه هم هسي تر څښتن پوري بې آب يم
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه   زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم   سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي   که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښي   هاله څاڅکي د شبنم وم اوس دريا شوم
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته   چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښي که گدا وم کند په غاړه   په وصال کښې ئې بادشاه د امرا شوم
بادشاهي د گدايانو په دعا شي   زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم   چه د درست جهان په سترگو کښي اغزی شوم
دنيا واړه خپله زيست و روزگار کاندي   خو يو زه په دغه بار کښي کوډ لرگی شوم
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي   سپين زړوکي مي اغوستي تور کودی شوم
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصيب ته   غزا وشوه که مهمند يا داودزی شوم
د نوح زوي هم د نيك نيکه نمسی و   گڼه زه هم د يو نيك نيکه نمسی شوم
کل وسواس له احتياطه پيدا کيږي   زه له ډيري هوښياري نه ليونی شوم
اوس عطا د آدميت را باندي وشوه   چه رحمان د هغه يار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډيره غمه ولي نه مرم   له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
چه يو يار له بله ياره جدا کيږي   د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي   له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
يار چه يار په سترگو نه ويني خو مرگ دي   ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
چه په لږه گرمۍ شا کاندي و گل ته   له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
چه د مرگ خواري په خوا لرې رحمانه   لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماځي ساقي په يوه جام   تر دا هور ته به نور څه وي احترام
ښه دي ما لره دا فيض د شرابو   چه پرې ووينځم دا د لق ازرق فام
مي خواري که په عالم کښي بد نامي ده   ما تر پښو دي لاندي کړي ننگ و نام

(c) ketabton.com: The Digital Library

په میزان کښې یو سر لعل بل سر کاڼي مساوي ده عاشقي په خاص و عام
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو څه پروا لري د کفر د اسلام
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي په حلالو کښې مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام چه غلام کړ خپلي میني د غلام
د نیکانو مدعا خو نیك عمل وي ساعت نه گوري که صبح وي که شام
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښې پکار نه دي مقتدي وي که امام
چه مجنون غوندي په مینه کښې صادق وي رحمان وایم په هغه باندي سلام
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د یار په درد و غم کښې شادمان یم لکه گل د پریشانۍ په وقت خندان یم
ته ځما و بې کسۍ ته نظر مه کړه خداي ساتلي لکه گنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره په ویرانه ویرانۍ کښې آبادان یم
یو ویښته مي د صورت بې عشقه نه دي څوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د کاملي عقیدې له برکته د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
روښنائي مي په طلب کښې شوه حاصله شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
بې مینه مي هیڅ حال د صورت نشته لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
دلبرانو وته خاك تر تلي لاندي د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
چه د یار په دیدن سر و مال ښندمه خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
په هر دم کښې نوې نوې تماشا کړم زه رحمان د خداي وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته په خپل شکل څرگندیږم آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي   پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په سل ژبو خاموش يم   لکه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل کړ   د شبنم په څير له گل سره يکتا ينم
هم په دا سپينو جامو معلوميږم   لکه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه   لکه سرو مدام سبز و تازه پايم
که چا لار د عاشقي ده ورکه کړې   زه رحمان د گمرهانو رهنما يم

که هزار ځله نزدې د زړه په ياد يم   زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
که يار سل ځله وعدې د وصال وکا   زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي   پر حذر د ناز پرور په کړي داد يم
د بې نيازو په نياز څه اميد د کړو دي   زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
که د يار له لاسه اور را باندي بل وي   لکه شمع مستقيم په خپل استاد يم
بې مينه قراري را باندي زوك دي   شپه او ورځ په حرکت کښي لکه باد يم
که همه عمر مي يار په غيږ کښي ناست وي   زه له غمه به د هجر په فرياد يم
يو زمان مي د زړه مراد مونډلي نه دي   پيدا کړي خداي په اصل کښي نا مراد يم
د وصال په يوه کال مگر بر پاي شم   د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه   حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
په وصال کښي مي د هجر طمع نه وه   اوس حيران مستحير په دا فساد يم
بې له عشقه چه مي پري شه د پوزي   گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
که مي پيري که مي پلوري چاره نشته   زه رحمان د ښايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم کښي غرقاب خوښ يم   په دا اورکښي يې طاقت و بې تاب خوښ يم
که ډوبيږم په اوبو که په اور سوزم   د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
چه د يار د خط و خال نښي په کښې وي   زوړند سر په مطالع د کتاب خوښ يم
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم   په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ريا تر ناقبوله عبادته   د ساقي په ميو مست و خراب خوښ يم
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي   له دې هسي بيدارۍ زه په خواب خوښ يم
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي   ستا د مخ په لنبو سوي کباب خوښ يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاموشي که هر څو لويه مرتبه ده   زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم
د يار ډېري غمخوارۍ يم عاجز کړي   رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم   خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم
هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې   ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم
واړه نه يې خندول که ژړول کړې   زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه يې باري وايه راته څوك دي   زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم
خوب خندا دبيلتانه په زمکه نشته   څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مي تيريږي ستا په غم کښي   زه په هره ورځ پوهيږم چه غزا کړم
يو ويښته مي د صورت کوږ شوي نه دي   هسي رنگ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي   مگر نورو لره نور زړونه پيدا کړم
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقۍ   زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم   دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم
که څوك را کاندي دنيا و عقبیٰ دواړه   عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي   دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
څو مي تيغ په پهلو نه دي لگيدلي   ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم
څو و نه وينمه ستا سترگي که خداي کا   عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم
معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي   زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي   په خاشاك به د چمن ريحان ور نه کړم
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي   څو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنگه ژوندون دي نه پوهيږم   خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيږم
جام د ميو چه د ځان په وينو مومم   ترو زلال که جگر خون دي نه پوهيږم
د پتنگ او د بلبل تر ميان حيران يم   مخ دي اور دي که گلگون دي نه پوهيږم
په شانه سره دي تار د زلفو بيل شه   که غوځ شوي مي نارون دي نه پوهيږم
عشق به هسي رنگ مقام باندي قائم کړم   چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيږم
د خپل زړه و علامت وته حيران يم   چه موسیٰ دي که قارون دي نه پوهيږم
د رحمان چهره ئې زيړه تر زعفران کړه   خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا دي نوي شراب څښلي دي پوهیږم   په رخسار دي گل کرلي دي پوهیږم
که هزار ځله لاس سره کړې په نکریزو   تا ځما په وینو وللي دي پوهیږم
معرکه ځما د مراد نه ده نور څه ده   رقیبان چه تا بللي دي پوهیږم
څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم   چه ځما په باب دي کښلي دي پوهیږم
ته خپل جور و جفا څه وایې و ما ته   ما همه واړه لیدلي دي پوهیږم
چه رقیب او تا غوړونه و بله وروړه   ما هغه ساعت ژړلي دي پوهیږم
رقیبان ځکه تیري په رحمان کاندي   چه تا خوا پوري نیولي دي پوهیږم

په لیمه کښي مي مدام   عکس گرزي د گلفام
توري سترگي مي گلگون شوې   په آرزو د گل اندام
بې د سترگو له خونابه   نه باده لرم نه جام
په طلب د دلارام کښي   ما و نه لیده آرام
زنخدان ئې خداي کوهي کړ   وښوئیږم په هر گام
که ئې خال د مخ غلام دي   زه غلام یم د غلام
که په عشق کښي ناکام ډیر وي   دا ناکام دي ځما کام
خوښ یم زه په عاشقۍ کښي   که نیك نام یم که بد نام
په یارۍ کښي مي قبول دي   ملامت د خاص و عام
د دعا په عوض غواړم   د خپل یار د خولې دشنام
تر ښکنځلو به ئې ځار کړم   دغه خپل دعا سلام
تلخ گفتار ئې راته خوښ دي   تر کشمش و تر بادام
هم هغه مي مسیحا دي   چه ئې را کاندي سلام
مخ د یار ماه تمام دي   رحمان ولیده تمام

څو په صبر په جفا د یار کوم   څو به موم د نمر و مخ ته گرزوم
عاشقي او صبوري سره دروغ دي   زه دا لافي په دروغ څه رنگ وهم
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه   زه دا خپل تخم خپل ځان لره کرم
ما خو زده چه مینه اور ده خداي مین کړم   دانسته خپسر وا ورته اچوم
سررشته مي خداي د یار په لاس کښي ورکړم   په هر لور چه مي را کاږي پسي ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آشنا د میني لاس ځما گریوان دي   زه په دا کار کښي هیڅ عذر نلرم
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي   حق به ولي په باطله بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه   ترو له فرضو غاړه څه رنگ غړوم
دا څه ژوند دي چه یار نه وینم په سترگو   زه رحمان په جهان سترگي غړوم

چه له مرگه بې پروا یې په هر دم   دغه هسي غم دي هیر دي په کوم غم
نور همه واړه غمونه به دي هیر شي   که یو ځل در باندي راشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بیعه   مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري در لره بویه   چه لا نه یې د اجل په تیغ کړم
چه د تن له سرایه درومې توښه واخله   تر دا سراي په هورته سراي نشته محکم
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي   مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که دي ویره شي له ظلمه له ستمه   ته هم مه کړه په هیچا باندي ستم
که امید لرې له رحمه له کرمه   ستا هم بویه په هر چا باندي کرم
له هر چا سره چه کړې هغه نه مومې   د هیڅ تخم میوه نه درومي برهم
اجر واړه د عمل په اندازه وي   دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړې که بدي کړې   نیك و بد دي دواړه کښوي شي په قلم
خداي د رزق په زیرمه مه هیروه کلك شه   تر سړي د سړي رزق دي مقدم
که گټې چه په حرص سره څه زیات شي   زیات به نه شي د یوې ستني تر سپم
که هزار رنگه تالاش و تردد کړې   د قسمت شوي به نه کړې زیات و کم
ډیر هوا و حرص مه کوه خداي یاد کړه   دي کافي دي د عرب و د عجم
په تا فرض عبادت د خپل څښتن دي   نه لښکري خزانې نې ملک و حشم
ټوك روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده   نور همه واړه اسراف دي مسلم
له خوراکه غرض قوت لا یموت دي   نه چه غوښي غوړي وریجي یا غنم
له پوشاکه غرض خپسر پټول دي   نه اطلس و سقلات تاج و علم
که حرص در باندي زور شي مرگ ور یاد کړه   دا علاج دي دغه رنځ لرم محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړې   چه ته دلته کښې ویریږې په تورتم
غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین ږیریو   خوب روانه دي په وقت د صبحدم
مار چه سوړي لره ورشي گوره سم شي   ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خم قامت د دنيا کار کړې عمر واړه   او په دوه رکعته نفلو نه شوې خم
ځان په خوا تر هغه وژاړه که مرد يې   چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه   بې انصافه ته په څه يې خوښ خورم
که زه نه وايم ته خود سترگي روښې کړه   کور دي خور شه ته چارپا يې که آدم
اې رحمانه لکه ته چه په خداي گرم يې   بل به نه وي په جهان کښي هسي گرم

که په سر د هغه يار له لاسه سنگ خورم   خداي دي نه کا چه به بله خوا ته څنگ خورم
عاشقي او ننگ و نام دي سره لري   څو به عمر واړه غم د نام و ننگ خورم
خداي و ما وته شيرين کړه تر شکرو   که د يار له لاسه غشي د خدنگ خورم
د آشنا د بيلتانه په کار و بار کښې   هميشه په تندي توره د فرنگ خورم
نوکري د معشوقو کوم په عشق کښې   مهينه د بهلول نه د اورنگ خورم
شين لوگي مي په سر چتر دونهه تخت دي   گرد غبار د خپل دولت لکه ملنگ خورم
هم په دا چه له خودۍ شمه بې خوري   د هجران په غم کښي لپې لپې بنگ خورم
لکه څوك چه نعمتونه د دنيا خوري   زه د يار د کوڅې خاوري په دا رنگ خورم
واړه زهر شي ځما تر ستوني درومي   بې له ياره که همه لا چي لونگ خورم
زه رحمان به څو ژوندی په دنيا پايم   چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنگ خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ن

هـــــســــــي تـــــيــــــز درومــــــي دوران
گـــــويـــــا بـــــرق دي درخـــــشـــــان

د آســـيـــا پـــه څـــيـــر گـــردش کـــا
پـــه زمـــيـــن بـــانـــدي آســـمـــان

کـــــکـــــــرۍ دي د ســـــړيـــــو
چـــه وووړيـــړي تـــر دا مـــيـــان

پـــيـــدا کـــيـــږي فـــنـــا کـــيـــږي
نـــه ئـــې حـــد شـــتـــه نـــه پـــايـــان

نـــه ئـــې حـــد و نـــه پـــايـــان شـــتـــه
نـــه ئـــې ســـر شـــتـــه پـــه ســـامـــان

ځـــنـــي ډول وهـــي ښـــادي کـــا
ځـــنـــي ويـــرکـــا د خـــپـــل ځـــان

ځـــنـــي شـــمـــع غـــونـــدي ژاړي
ځـــنـــي گـــل غـــونـــدي خـــنـــدان

کـــه يـــې گـــورې يـــو گـــلـــزار دي
کـــه ئـــې گـــورې يـــو بـــيـــابـــان

يـــوه هـــســـي تـــمـــاشـــا ده
چـــه ئـــې هـــيـــڅ نـــشـــتـــه بـــيـــان

کـــيـــفـــيـــت ئـــې مـــونـــده نـــه شـــي
پـــه دلـــيـــل و پـــه بـــرهـــان

چـــه ئـــې کـــومـــه خـــوا رفـــتـــن دي
يـــا ئـــې چـــرتـــه دي مـــکـــان

خـــداي خـــبـــر دي پـــه دا عـــلـــم
هـــيـــڅ خـــبـــر نـــه دي رحـــمـــان

ډېر ياران وو د گل خان و جمال خان
پکار نه شه يو په وقت د زارستان

د همه واړو يارنو مخ دي تور شي
که به څوك و بله ياري کا په دا شان

چه يو يار په سوري پروت وي بل په اورکښي
و هغو ته به څوك څه وائي ياران

هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي
صد رحمت شه په يارۍ د گل خان

تر دا پورته د يارۍ شرطونه څه وي
چه په اور کښي دواړه وسوزي يکسان

چه له آله له اولاده سره وسول
خداي دي نه کا څوك دا هسي مظلومان

چه په اور کښي يو د بل دپاره سوزي
ما ليدلي نه وو هسي مخلصان

څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق
چه ئې مړ نه کړ د اوښو په باران

الغياث دي الغياث دي الغياث دي
چه انسان کا هسي ظلم په انسان

د نمرود چاري مي وليدې په سترگو
چه ئې اچول و اور ته نبيان

هم دې زمکي هم آسمان ته تعجب کړم
چه نه زمکه په نارو شوه نه آسمان

هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم
چه ونه لوښته له ويخه سر غلطان

له دې خپله سپيه نفسه مي زړه بد شه
چه اوبه څکي يا خواړه خوري په جهان

عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي
وليد ما په يکشنبه په دا دوران

(c) ketabton.com: The Digital Library

هزار حیف دي چه دا هسي رنګه چاري   واقع کیږي د دنیا په سود و زیان
په عیسیٰ و په دجال کښي ګناه نشته   دا مکرونه دي د نفس و د شیطان
عزیزان ئې ځپله ووژل پخپله   دا همه واړه تقدیر دي د سجان
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي   چه ئي زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وګوره چه ئې سخا کړ   په خونونو واړه ملك د هندوستان
و دارا و اورنګ زیب وته حیران شم   چه ئې څه چاري واقع شولې تر میان
د حسن حسین غزا دي څوك په زړه کا   چه همه واړه په تیغ شو شهیدان
د دوي غوښي اوښو وینو رغړولې   بې حسابه هسي خلق شه طوفان
هر چه اهل د دنیا دي حال ئې دا دي   که سړی دي که پیری دي که حیوان
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژني   په دریاب کښي وبله غوښي خوري ماهیان
لکه غوښي چه ماهیان خوري په دریاب کښي   په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي د دې دهر   همه واړه یو تر بل مشت و ګریبان
مرداري د دې دنیا خو هم دغه ده   ځکه بیرته ځني ګرزي درویشان
مکاري د زمانې څه همره نه ده   چه رحمان ئې چا ته وکاندي بیان

دنیا دار د دنیا کار کا زه د دین   خوانین ځما په ملك دي خوشه چین
هیڅ کم نه دي تر سپین مخ د دلبرانو   نلکه ښه دي ځما شعر نمکین
مراد له تورو سپیونو واړه دلبري ده   موقوف نه دي دغه کار په تور و سپین
مرتبه د سلیمان چه چا له ورشي   هیڅ پوره نیمګړي نه دي پر نګین
چه رنګین رنګین مضمون پرې ښکلي نه وي   څه پکار دي د بیاض ورق رنګین
خوند په خوله دي نه په څکه نه په خواړه دي   آب و خور که د چا تلخ وي که شیرین
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره   څه حاجت دي په بستر و په بالین
مصرۍ توره هم په بد غلاف کښي زنګ شي   خداي څوك مه کړه د بدانو همنشین
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي   د رحمان آشنا چنان دي هم چنین

چرته د یار شونډي چرته غم د دل و جان   چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
پاك ومنزه دي عشق د نفس له خاصیه   چرته چاه د ګیډي چرته چاه د زنخدان
لږ تفاوت نه دي د رندۍ د زاهدۍ   چرته زلمي جونه چرته کونډي یتیمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري   چرته پنځه ورځي چرته عمر جاودان
ځار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت   چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي   چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

كه پښوا تر آشنايۍ وي بيلتون   ما به نه وُ له چا كړي پيوستون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان كړ   چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
په نيمگړي داد خبر د فلك نه وم   چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم   سكه تر نن ورځي بهتره وه پرون
هر زحمت چه په ما راشي شكرانه كړم   عاشقۍ تر هسي حده كړم زبون
اوس كه لاس زه و بله مړم هيڅ سود نه كا   هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
لكه نمر په څلورم آسمان ځليږي   محبت ئې له حجابه كړم بيرون
چا چه نښه له ښه مخه را كوله   اوس دي سور په نيلي گرزي د گردون
په دا هسي حال كښې څه رنگ صبوري شي   چه دښمن دي كامراني كا ته محزون
كه په صبر سره تور كاڼي لعل كيږي   لعل ئې مه كړه په دا هسي جگر خون
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه   د هوسۍ هسي كړم شپه په ميږتون
دريغه يو ځله هغه ځما په حال شوي   چه و ما ته لولوي صبر و سكون
و رحمان ته ځان هغه گړۍ آسمان شي   چه د ستا په غم كښې ناست وي سر نگون

كه ترې ولوښته شاهان و سلطانان   هيڅ نيمگړي په چا نه شه دا جهان
كه هزار هزار فنا شي په يو دم كښې   بيا پيدا شي په يو دم كښې هزاران
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته   لكه بحر چه بهيږي بې پايان
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم   هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه   دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو   د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
كه غلبيل كړم د تمامي دنيا خاوري   بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه   چه دعوى ئې كړه د نام و د نشان
كه دروغ وايم ته ورشه نظر وكړه   د خپل پلار و د نيكه په گورستان
چه ئې ته په دواړو سترگو ښكلولې   گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې په قربان قربان بللې   اوس دي غبر در باندي وکا چه قربان
د رحمان و سوزان شعر ته حیران یم   چه ئې اور بل شوي نه دي په دیوان

فراموش مي کړ د ستا په مینه ځان   ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم   همره عیش و طرب نه لري شاهان
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم   همره پنډ اخیستي نه شي پهلوان
هسي بې سر و سامان یم ستا په عشق کښي   چه آکاه نه یم په سر و په سامان
هسي بې شرابو مست یم ستا په مینه   چه خبر نه یم له زمکي له آسمان
دا به څه رنګ شي چه ته د کال وعده کړې   په ما نه تیریږي بې تا یو زمان
تمامي عمر د ستا په طلب ورك یم   لټوم دي په هر ښهر په بیابان
که له دره ئې شړې که ئې پریږدې ته   ډېر مین دي ستا په مخ عبدالرحمٰن

ته چه هسي ګاه یې ترش ګاه یې خندان   له عاشق سره کینه کړې که احسان
له احواله دي چا نه زده چه به څکړي   کله جور کله لطف کړې عیان
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته یې   دا دروغ دي چه وصال دي یا هجران
هغه شونډي چه خوړې دي تر شکرو   له ښکنځلو ئې عار نه کا عاشقان
رجوعات د ښایسته و چا ته نه وي   هر ګز نه وي سرکوزي د سروشان
دغه هسي رنګ ښایست لکه چه ستا دي   نشته دا رنګه ښایست د هیڅ انسان
کست تر هسي حده ولي کړې ګل رخه   چه له ډیره نازه وژني عاشقان
و هر چا وته چه ستا قوت رسیږي   هلته نه رسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره نه لري چه آه کا   که کشور د عاشقانو شي ویران
خوار حیران لکه عاشق دي ستا له دره   خداي دي هیڅوک هسي نه کا خوار حیران
لکه ډیر وايي د وصل راحتونه   دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
د رخسار نښي دي واړه د خورشید دي   چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
له هوسه دي هر ګل کره خندا شوه   چه ئې ولید ستا د حسن ګلستان
کله وي چه نصیحت کاندي عاشق ته   که له حسنه دي آګاه شي زاهدان
رنګ روي دي لري رنګ د سرو ګلونو   توري څڼي دي ښاخونه د ریحان
سیاهي د نوي خط دي هسي زیب کا   لکه ښکلي واړه توري د قرآن
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي   کل خیرت دي کوهي ستا د زنخدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د درو تجلي ده ډېره ډېره در تاريك شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د ښايسته و يې دلبره دا نور واړه ښايسته دي نوكران
كه دا نور ښايسته ستوري ويل كيږي ته خو رشيد غوندي صورت لرې روښان
له هر چا چه اوريده شي دغه وايي چه ښايست دي زړه نه لري نقصان
در و لعل شو ويل د رحمان ځكه چه د ستا د لعلو شونډو شه گويان

څو به شميرم زه غمونه د هجران همره ډېر دي لكه ريگ د بيابان
د سږي د دښمنۍ طاقت مي نه وه خداي را پيښه دښمني كړه د اسمان
لكه څوك چه د اوښ بار په ميږي كيږدي هسي زه يم په خپل غم پوري ناتوان
لكه اور د بيلتانه چه په ما اوري چا ليدلي كښه اور دي په دا شان
د يار غم به مي هغه سږي په شمار كړي چه شميرلي ئې ويښته وي د خپل ځان
كه څوك وايي حال دي څه دي په هجران كښي په خاطر دي تصور كړي دوزخيان
نا قرار روح مي د يار په هوا والوت تش صورت مي په ځاي پاتي شه حيران
د يار دم مي زړه په غټو سترگو يووړ لكه بت چه په ديوال كښي شي حيران
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم چه به عشق ځما دا عرش كاندي ويران
عاشقۍ ئې تر هغه حده بې هوښ كړم چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ويشت شم ملامت را باندي وايي درست جهان
چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي په ويل به څه گروهيږي د رحمان

وركه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان زه ئې هسي خوار كړم لكه خاك د بيابان
زه د عشق په كار كښي تير تر سره هم له مال يم دريغه كه په سر مي دا مشكل كا خداي آسان
كښيوتم د عشق په آدم خورو گردابونه نه په وړاندي تلي شم نه په بيرته گريزان
رنځ د عاشقۍ چه زه ظاهر كړم و طبيب ته هيڅ ويلي نه شي طبيبان و حكيمان
راشه عاشقي مه كړه رحمانه او كه نه وي تل په اور به ناست ئې كه پادشاه ئې د جهان

خـــان ســـلـــطـــان د دې جـــهـــان آخـــر درومـــي خـــوار حـــيـــران
د قـــضـــا پـــه ځـــيـــل تـــړلـــي پـــه مـــشـــال د بـــنـــديـــوان
شـــيـــريـــن ځـــان ور څـــخـــه درومـــي نـــه ئـــې زور شـــي نـــه ئـــې تـــوان
كـــه ښـــنـــدي مـــال و مـــلـــك واړه هـــيـــڅ رنـــگ نـــه مـــومـــي امـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ئې مل نه ئې حامي وي   درد ئې ورشي په خپل ځان
در مانده وته ولاړ وي   وزيران و وکيلان
هيڅ داروکولي نشي   کوزکوزگوري حکيمان
بادشاهي ئې پاتې کيږي   زړه ئې چوي په ډير ارمان
چه ئې روح له تنه بيل شي   نور پرې ژاړی فرزندان
يو ساعت وربانَدي ژاړي   آخر صبرکړي خواران
بيا ئې غسل لره واخلي   په تخته باندي عريان
په جامو ئې خوشحاليږي   مرده شو او غاسلان
چه له قبره ئې بازگشت شي   مال ئې يوسي وارثان
په مسند ئې دعوي کاندي   هم دوستان هم دښمنان
سهيلي ئې تالا کاندي   هغه خپل مصاحيان
نام نشان ئې هسي ورك شي   لکه عين بې نشان
نه ئې نقش پاتې کيږي   نه ئې اسم په جهان
دا دنيا آب روان ده   نه شي نقش په آب روان
که هزار رنگ آبادي کا   نهايت خانه ويران
لکه باد هسي به تير شي   هغه دور هغه دوران
دا بيان دور و دراز دي   کوته قطع کړ رحمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

و

که نظر کا څوک په کار د درویشانو   خود به ویني وقار د درویشانو
په دغه لاري به ورشي خداي رسول ته   که څوک یون کاندي په لار د درویشانو
هر گفتار به ئې د خداي په در قبول وي   چه قبول ئې کړ گفتار د درویشانو
هسي گرم بازار بل په جهان نشته   لکه گرم دي بازار د درویشانو
په یوه قدم تر عرشه پوري رسي   ما لیدلي دي رفتار د درویشانو
همره خلق ئې زیارت کا پس له مرگه   چه بازار وي په مزار د درویشانو
پادشاهان د دې دنیا واړه پراته دي   لکه خاوري په دربار د درویشانو
هر بهار لره خزان په جهان شته دي   خزان نه لري بهار د درویشانو
د جنت د باغ گلونه به ئې هیر شي   که څوک ویني گلزار د درویشانو
چه دنیا ئې کړه د خداي د پاره ترکه   صد رحمت شه په روزگار د درویشانو
د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه   راشه مه کوه انکار د درویشانو
په هر چا چه د عضب لنده کا ښخه   خطا نه درومی گذار د درویشانو
درست دیوان د رحمان ځار تر دا غزل شه   چه بیان ئې کړ کردار د درویشانو

اوښي نه لري حساب ځما د سترگو   بې حسابه شه سیلاب ځما د سترگو
سیاهي مي همه واړه سفیدي شوه   هسي پریولی شي کتاب ځما د سترگو
که مي سره دي که مي سپین دي که مي تور دي   اوښو یووړ هر اسباب ځما د سترگو
چه رخسار د هغه یار را څخه پټ شي   حبطه شي آب و تاب ځما د سترگو
چه گداز ئې په دا گرمو اوښو نه شه   مگر گاڼي دي حباب ځما د سترگو
چه مي نقش په زړه سرې شونډې د یار شوې   کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو
که نور خلق د آفتاب په رونړا زیست کا   مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو
ما ئې خیال لره ابلق د سترگو زین کړ   قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو
لکه تښتي وحشیان له مردمانو   هسي وتښتیده خواب ځما د سترگو
ما رحمان چه سترگي روښي په خپل یار کړې   اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅوك مه شه گرفتار د تورو زلفو مه اسیر شه په کفار د تور زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي هر چه کاندی انتظار د تورو زلفو
د محشر عالم به کله په قرار وي څوك به څه غواړي قرار د تورو زلفو
څو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي ورځ به نه شي شب تار د تورو زلفو
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله گڼه نشته نور انوار د تورو زلفو
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه چه حلقه شي تار په تار د تورو زلفو
چه تمام جهان ئې نښتي دي په دم کښي څوك به څه کاندي انکار د تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم کمندونه دي هزار د تورو زلفو
په تندی د محتسب کا درّه ما ته چه پرې راشی درّه دار د تورو زلفو
همره زړونه ئې پیلي په هر تار دي چه تسبیح کړ خداي زنار د تورو زلفو
ملك د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ چه پیدا شه شهریار د تورو زلفو
ښامارانو غوندي گرزي په گنجونو نشي هیڅ په زړه کښي ډار د تورو زلفو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا په زړه خوله لگوي مار د تورو زلفو
د رحمان تر قلم مښك و عنبر اوري چه آغاز ئې کړ اشعار د تورو زلفو

که هر څو په صحرا سر شوم هم په کلیو بیا مي نه موند هیڅ خبر د هغه تللیو
خداي زده کومه خوا ته لاړل حال ئې څه شه خبر نه یم د گړنگ له پریوتلیو
له دې غمه مي زړه چوي که څوك خبر وي لږ په ما هم خبر وکړئ خداي ساتلیو
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي راته وائي د دنیا په سرای راغلیو
گوندی ستاسو په مخ زه پسندیده شم لاس د خداي ورته ونسی پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي زه رحمان په اندیشه یم له دې ښکلیو

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو دوباره د زړه په وینو کښي رنگین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته څوك ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
د مرده ؤ ته د مرگ خوارۍ شوې پیښې او ژوندی په زندگۍ کښي اندوهگین شو
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئې په آسمان ایښود له نازه هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ   اوس په زمکه بې بستر و بې بالین شو
د رحمان خاطر به ولې پریشان نه وي   چه پریشان ور څخه جمع همنشین شو

تا چه رنگ و میو ورکړ د لبانو   اور دې پورې کړ په کور د مې خورانو
چه دې جوړه کړه لنده د کږو وروځو   خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
چه دې اسم د زنځیر په زلفو کښیښود   معطر دې کړ دماغ د دیوانگانو
په رخسار چه دې د خط غبار څرگند شه   سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بیرته ځي له ښې   زه آزار کړم ستا گږو گږو مژگانو
چه ځما د یار تر مینځه جدایي کا   کاڼې پریوتې په خونه د بدانو
که مې چرې خواست د خداې په در قبلیږي   سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پیزوان دې په سرو شونډو هسې زیب کا   لکه جیم په قلم ښکلې کاتبانو
د سرو ټیک دې شهزاده په جبین پروت دې   شینکی خال دې محاصل په بندیوانو
دواړه لیچې دې وکښلی مصرۍ توري   در پوهیږم سر به پریکړې د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي   لکه شمع په زیارت د شهیدانو

چه کوټلې دې په تیغ ستا د چشمانو   سر حلقه دي د جمله ؤ شهیدانو
ستا وصال د سر پریکړیو دې دلبره   ژوندی نه مومې جنت بې مردگانو
د پیری سوری عاقل لره ضرر دې   دا مقام دې د سر تور د دیوانگانو
په سرپوښ محل کښې نور د آفتاب نه وي   دا دولت دې نازل شوې په ډاگیانو
هم په دا ځما له سترگو وینې څاڅي   چه دې نقش په کښې رنگ دې د لبانو
مشکین خال دې په سرو لبو هسې زیب کا   لکه مهر په مخزن د در مرجانو
ما سوی له یاره هر چه دې رحمانه   واړه کفر دي په دین د عاشقانو

هر ساعت ځما د غوږ په تاوولو   د فلك لاسونه شنه شو تر څنگلو
همره غم د بیلتانه را باندې راغې   چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترگې چه نرگس و هم بادام دي   تیرې توري دي ځما په قتلولو
هغه شونډې چه شیریني دي تر قندو   ما هیڅ فیض ځني بیا نه موند بې ښکنځلو
دا کاږه کاږه باڼه او کږې وروځې   نور څه نه کا بې کږو کږو وهلو
په شپه نوکی د عاشق په وینو سرې کا   سبا پوري کا نکریزي په منگلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهيږم که تر باغ وتلي ښاخ دي د سرو گلو
دريغه مرگ ئې په دنيا کښې نيمه خوا شوي ښايسته عنچې ئې پرې يستې د گلو
هسې بند شه په کمند د تورو زلفو چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵

د دلبرو په درگاه — نه حرمت لرم نه جاه
غوځوي مي د زړه ولی — د چشمانو په نگاه
همره قدر مي هم نشته — لکه قدر دگیاه
هیڅ خبر له ځانه نه یم — چه ئې څه لرم گناه
یو نظر را باندی نه کا — از برای عندالله
که له غمه ئې سر پټ کړم — بل سر نه لرم پناه
د رحمان په څیر دی نه شی — حال احوال د چا تباه

چه ئې ولیده ستا حسن بې حسابه — له دې قصده تاو پیدا شه له آفتابه
په آرزو دي د نرکس سترگي څلور شوې — غنچه سره د زړه په وینو شوه غرقابه
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې — یا خیمې دي سیاه پوشی سره طنابه
که دي زلفي په مخ پیچ و تاب شوې ښائي — ویښته څه طاقت لري د اور له تابه
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا کړم — خوشحالي مي نور نایابه شوه نایابه
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول — د سبزې اثر ئې پاڅیده له آبه
ماه خورشید دي په ښایست پوري شرمیږي — ځکه مخ فنا کوي تر کوه قابه
زه دي پیژنم په اصل کښي خاکي یې — ځان به څو څنډې په گوته له ترابه
څو دي خیال د آشنا گرزي په لیمه کښي — خبر زده کړه ته د اوښو له سیلابه
د رحمان به بخت هاله له خوبه ویښ شي — که ته سترگي ورته پورته کړې له خوابه

ته شها یې شکر لبه — گل رخساره سیم غبغبه
په نادروکښي نادره — په عجبوکښي عجبه
په جمله ؤ معشوقوکښي — بوالعجب یې منتخبه
بې زیوره ښایسته یې — بې ترتیبه مرتبه
دغه داد د الهی دي — بې تالاشه بې طلبه
آب حیات چه حیات موند بیا — ستا د شونډو له سببه
مخ دي سپین تر سپین سبا دي — زلفي توري تر تور شبه
ستا د مخ عرق دانه ؤ — زینت رانیوله کوکبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښایست مخي دي نشته — تر مشرقه تر مغربه
د وصال موندە دي گران دي — مگر فضل شي له ربه
چه د رب فضل پرې وشي — هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خداي په داد دي — موندە نه شي له نسبه
عشق څه هسي علم نه دي — چه حاصل شي له مکتبه
مکتب حال د مذهب وايي — عشق سوی دي له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دي — چه دم نه وي بې مطلبه
ستا د حسن په صفت کښې — رحمان گنگ شه له ادبه

په هر زړه چه د یار مینه شي غالبه — بله مینه ئې هیڅ نه وي مناسبه
نوری واړه مرتبې به روته هیڅ شي — که خبر شي څوك له هسو مراتبه
لیاقت ئې هر وګړي څخه نشته — عاشقي یوه پایه ده عجائبه
د طلب له کوتاهۍ نه ویره وکړه — که هر څو دي لار کوتاهه ده طالبه
عشق څرګند خزانه ده خوار هغه شه — چه څرګنده خزانه شوه ترې غائبه
غوره خط د مهرویانو تر خط نشته — که هزار رنګ کتابونه کړې کاتبه
هیڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو — په هغو چه عاشقي کړه خداي واجبه
عاشقان تر سرو و ماله یار ته تیر دي — خداي دي دا طایفه نه کاندي کاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زیست کړم — څه پکار دي دا بنده بې خپل صاحبه

ورځ دي تیره په شومي کړه شپه له خوابه — خداي به کله یادوې خانه خرابه
په شتاب شتاب دي تله دي که پوهیږې — غافل مه شه د دې عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دي — پل غلط د لاري مه بږده بې حسابه
راستولي خداي حساب دي په کتاب کښې — خبر زده کړه له حسابه له کتابه
ته و خپلو نیکو بد وته نظر کړه — چه بدي دي څو تیري کړي له ثوابه
په هغه جهان به څنګه ځواب وکړې — چه پدې جهان عاجز یې له ځوابه
عاقبت به تورو خاورو لره درومې — ځان به څو ښندې په ګوتو له ترابه
د کاغذ په کښتۍ سیل به کړې تر کومه — دا کښتۍ به دي مرګي کاندي غرقابه
چه آفتاب یوه نیزه شي بیا به څه کړې — اوس چه سوري له ور تښتې له آفتابه
په آزار د چا راضي مه شه رحمانه — که خلاصي په قیامت غواړې له عذابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ورځ ناست ئي بې مطلبه   په شپه خوب کړي بې ادبه
لاس دي وخاته له دواړو   هم له روزه هم له شبه
نه دلې شوې نه هروې شوې   تر مينځ ډوب شوې مذبذبه
عبادت دي په ريا شه   په مذهب کښې بد مذهبه
مدام بند يې په سبب کښې   بې خبر له مسببه
واړه تشې شلونبې شازې   خبر نه شوې له مطلبه
ته اوده وربانـدي سور يې   آس دي يون کا بې جلبه
تن دي تش په وره وسه   آس دي داغ کړ بې منصبه
د راکب چه واك پردی شي   سود ئې څه وي له مرکبه
له ژونديو سره ناست يې   له مرده ؤ مرکبه
هلك لوي شوې په اوبو کښې   اوبه نه پيژنې کبه
لکه کانې يا کودري   په درياب کښې تشنه لبه
نا آګاه ځان آکاه بولې   دا خبره ده عجبه
مراد له زهده معرفت دي   نه تش ځان وژل اقربه
د رحمان شراب له عشقه   نه انګور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترګو وکاته و ما ته   زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
ما خو چه ته وليدې هغه ساعت مي ووې   نوره به مي مينه د زړه نه شي له تا ماته
شيخ و زاهدان چه نصيحت وايي و ما ته   نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
څه شوه که زه انګشت نما شوم ستا په مينه   لا تر ما نه خوښ يې و قاضی ته هم ملا ته
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق   بيا دي په ديدن تر ما وړنبي در زغلي خوا ته
زه رحمان چه يار ووينم وايم خدانه خير کړي   ګله ښاپيرۍ ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته   لاس په سر مه شه د هر ګيدي و در ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کيږي   هر چه نه لري نظر و سيم و زر ته
بې منته جام د زهرو ښخښلي ښه دي   نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
د يوسف له جاله زده کړه دغه پسه   وايه حال د زمانې و برادر ته
دې فلك و چا ته هيڅ بخښلي نه دي   چه ئې نه دي راپيرو دي ځيني بيرته
د خروار دعوه ئې وګڼه ممکنه   که رتۍ يا جو دانه به ئې وي درته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي   له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
همیشه به در په در گرزي رټلي   د استوګنې ځاي به بیا مومي چرته
د دې سست بدن منت په رحمان باندي   چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته   آئینه غوندي حیران شم و دې کار ته
له دهشته ئې ربیار پوښتیدی نه شم   خداي زده څه به ئې ویلي وي ربیار ته
خلوتیان لکه برده په کښې خرڅیږي   غږ ئې نه خیژي د حسن و بازار ته
ته چه ما پوښتې د یار له حقیقته   څوك د یار خبري کاندي و اغیار ته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي   چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
زه و یار چه خپل غمونه سره شمار کړو   یار و ما ته حیرانیږي زه و یار ته
رحمان هسي وزګار چري دي له عشقه   چه غوږ ونیسي ناصح غوندي وزګار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته   د پیالې د صراحی له برکته
که اوبه دي د حیاتو په تور تم کښې   ساده رویو و ما راکړې بې ظلمته
هغه یار چه و ما جام د میو راکړ   د دښنو ویني مي وڅښې بې شدته
بې خودۍ ئې د دنیا له غمه خلاص کړم   لا مي بیا مونده بیرون له شش جهته
د دښمن په دښمنۍ می خندا کیږي   لکه شمع د مقراض له خصومته
بې خیري مي کل په خیر ده شمیرلې   د زمری په خوله کښې ناست یم فراغته
مړ بهتر دي تر هغه چه څوك بې پت وي   په یارۍ کښې دي خداي نه کا بې پته
داستۍ چه په اور سوزي مراد یې دا دي   زه په اور کښې سوې ښه یم نه بې پته
خداي هاله د سړي یاد شي چه درد مند شي   کمه نه ده دردمندي تر عبادته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم   لا د پاسه سور پیزوان شه بله نته

ستا په مخ کښې چه حساب د جمال نشته   ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ته د سر و د مال ویره په ما مه کړه   ویره ما څخه د سر و د مال نشته
زه په دا سبب له ویري سره ریږدم   چه ستا ویره کښې ثواب دي وبال نشته
که وعده د یوې چاري یو ساعت کړې   د هغې چاري امید مي په کال نشته
د شهید و حال ته ګوره حال ئې څه دي   بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
روشنائي مي د چشمانو ستا دیدن دي   په دا کور کښې بل څراغ و مشال نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جويبار ځما د سترګو سرو ته يې   په دا نهر باندی بل څه نهال نشته
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا   چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
مخامخ که راته وګورې دلبره   په کاته کښي دي ثواب دي وبال نشته
د آفتاب په مخ کښي هره ورځ زوال دي   ستا د حسن په آفتاب کښي زوال نشته
ستا په يادو کښي رحمان هسي مشغول دي   چه په زړه کښي ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وايم زلفي تار تار نشته   سرو که ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
هر څوك چه د ستا و آتشين رخسار ته ګل وايی   پوچ وايی د اور په مخ کښي وقر د ګلزار نشته
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه   ولي چه له مښکو سره هيڅ د ګياه کار نشته
ما چه غبږ په غوږ و ستا د در د سپيو واوريد   هسي رنګ بلبله په چمن کښي په ګفتار نشته
ستا ديدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي   ولي چه د سر د ښښتن جور وته لار نشته
يار به د رقيب په لوري خداي نه کا رحمانه سم   ولي چه د سپيو فرشتو سره څه کار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه   نور مى څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود   که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
يار که يار ته حال په خوله نه وايي څه شو   و حکيم ته پټ ښرګند وي له مزاجه
که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي   چه بې تا مي ورځ تياره ده شب داجه
آشنائي به ما په کوم قوت کوله   که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
که په سولو کښي يو خواست د چا قبليږی   خداي دي هيڅوك رنځور نه کا بې علاجه
په رحمان بلا پسې که زهريږي   ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه   لکه مړي ملاقي شوم له ارواحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب کښي   په شپه مښك راباندي تر صباحه
سبا زيري د وصال په مهجور کاندی   د هيواد خبر موندي شي له سياحه
که روا کا خون خوردن د عاشقانو   څوك وتی شي د خوبانو له صلاحه
هر ساقي چه جام د عشق لري په لاس کښي   دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
مخ که بې ميني څوك ستايي ستايه نشي   د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
د دنيا ناوې په عقد کښي دين غواړي   ای رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟ ترهيدلی يې هر صبح و شام په څه؟
زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته ته و ما ته کوې دشنام په څه؟
هميشه لکه وحشي په وحشت گرزې يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
هميشه را څخه درومې په وړاندې لکه عمر بيرته ته ږدې گام په څه؟
راته وايه زه به هم هغه کومه غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
لږ پرهيز کړه له رقيبه خداي د پاره گڼوې سره حلال حرام په څه؟
رحمان ستا په مخ بې څښو هم مين دي بيهوده دي ورته کيښود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟ زياتوې د غمزده ؤ غم په څه؟
ستا په غم کښي چه ما ويني عالم ژاړي ژړوې را سره نور عالم په څه؟
په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيږم چه مې ويني د زړه څښې هر دم په څه؟
ستمگار چه ستم کا بهانه کاندې ته په ما باندې کوې ستم په څه؟
مه کړه خداي چه څوک بې ياره خوښ خورم وي زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
و دې خپلو برندو سترگو ته دې وايه چه ورژني مې قلم قلم په څه؟
لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي د رحمان له سترگو څاڅې نم په څه؟
رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم ولې نور عالم مې بولي گرم په څه؟

که څه وايم له هجرانه وايم څه؟ له دې درده بې درامنه وايم څه؟
توان د دم وهلو نه لرم و يار ته چه توان نه لرم بې توانه وايم څه؟
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم چه خبر نه يم له ځانه وايم څه؟
د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي له بې نامه بې نشانه وايم څه؟
د عشق راز چه هيچا نه دي بيان کړي ترو به زه له بې بيانه وايم څه؟
د خپل يار له غمه درست په وينو ډوب يم له دې هسې رنگ طوفانه وايم څه؟
زه چه پروت يم د هجران په تناره کښي د وصال له گلستانه وايم څه؟
سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي له دې هسې دل ستانه وايم څه؟
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه د دې دهر له باغبانه وايم څه؟
هر چه وايم تر همه واړو بهتر دي زه رحمان به له جانانه وايم څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه شوکه خاموش یم ستا د عشق له آه سرده ستا ځما له مینی خلقه واړه خبر ده
هیڅوك دي په خوله د عاشقۍ لافه و نه کا کله هم پټیږي وچي شونډي گونه درده
اهل د دنیا واړه نامرد دي رنگ ئې ورك شه خداي دي ملامت د هیچا نه کا له مامرده
کله بې دردانو لره زړه د چا ور درومی زه به صدقه کړم سل بې درد تر اهل درده
بې د ستا د عشق د شهیدانو له خاکدانه کله زرغونیږي سره لاله له هره گرده
یو خوشحال یوکم سل خټك نور په طبیعت کښي څار شه د رحمان سره بني له یوه فرده

که ځما مینه په تا ده خطا نه ده که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخه بل ته گوري آئینه ئې نا صفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه پخپل یار پسي ژړا کا دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنیا په تماشا چه څوك نازیږي خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تیر شو چه مي مینه په غلا غلا کړه اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
معشقوقه که د خپل سر په بها مومی و رحمان وته ویړیا ده بها نه ده

له اغیار سره خندا څه پکار نه ده له اغیار سره سودا څه پکار نه ده
سل یارۍ د یوه یار د پاره کیږي آشنائې د هر آشنا څه پکار نه ده
هر بلبل به دي ثنا کا که ته گل شې په خپل ځان خپله ثنا څه پکار نه ده
عشق د بوي په څیر په پټه خوله څرگندوی په دا چارو کښي غوغا څه پکار نه ده
د عشق درد واړه عاشق لره راحت دي د دې هسي رنځ دوا څه پکار نه ده
بد له بدو سره بویه نیك له نیکو د جفا په ځاي وفا څه پکار نه ده
عاشقي حرص و هوا دي سره لري د بیمار په ځان هوا څه پکار نه ده
عاشقي یو نادر کار دي په جهان کښي ولې بې خدانه سودا څه پکار نه ده
که ئې کړم هم ئې هیڅ نه گټم سوگند دي وابستگي د دې دنیا څه پکار نه ده
د دنیا مینه بې کاره اوریدي شي چه مي ولیده رښتایا څه پکار نه ده
که رحمان په جهان ډیر پایم دلبره زندگي ځما بې تا څه پکار نه ده

گوره بیا به څوك ادا کا په زړه غونډه چه دا هسي مسته درومي مخ بر بنډه
ته چه گل د آشنائی له باغه غواړې خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما رستم د زمانې ولید په سترګو   چه د یار له جوره ژاړي لکه کونډه
طالبان که مرور دي هم پخلا دي   بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه
د عاشق د لاغرۍ سبب هم دا دي   چه فرقه د معشوقو شوه په زړه ټنډه
زه به حوري د جنت بې یاره څه کړم   خداي دي سرو د چا نه کاندي ارهنډه
سخت ساعت د بیلتانه به مي هیر نه شي   که را ډکه شي د تور لحد ګور هنډه
زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان یم   چه جرګه د عاشقانو وي پرې پنډه

ستا په عشق کښې هسي خلاص یم له شعوره   چه یوه خبره نه لرم منظوره
طبیبان وایی چه صبر دي دارو دي   خداي څمونږ فرقه پیدا کړه نا صبوره
توري هر چري ترلي په دښمن شي   یاره ستا سترګي دوستان وژني په توره
معشوقې د زمانې شوې سره ټولي   د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه   پیدا شوې عاشقي ده له ضروره
هري شپې لره ورځ شته ده په دنیا کښې   څما عمر جدایي کړ بې له نوره
مهرویان وفا له هیچا سره نه کا   دا خبره په عالم کښې ده مشهوره
له حیرته واړه ګوتي په غاښ نسي   په هجران کښې چه خبر شي له مهجوره
د رقیب له ندو سترګو دي ځان ژغوري   هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره
همره توان و توفیق نه ګڼم په بخت کښې   چه تایب کا ما له فسق و فجوره
په نظر د مدعیانو تور کودی وي   که ئې کښېنوم د کټ د پاسه حوره
د رحمان د سترګو نم به هاله وچ شي   که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

زه عار نه لرم په عشق کښې له پیغوره   بې پروا یم د ستې په څیر له اوره
ږدی په خوله د سمندر مهر د مومو   چه څوك ما منع کوي د عشق له شوره
بې هجرانه څما بله خواري نشته   ولي نشته تر دا بله خواري نوره
لکه ته چه خداي هر ګوره ښائسته کړې   زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر ګوره
چه په تور و سپین مي اړوي دا څوك دي   که ته نه یې په مخ سپینه په زړه توره
د رقیب له بده خویه به څه وایم   لا چه یار ور سره مل شي هاله ګوره
چه ئې پور د مرګ تر پوره پوري هیڅ دي   هغ توبه د بیلتانه له بده پوره
عاشقي سړی مجنون کاندي رحمانه   کڼه څوك په هوښیارۍ ور وزي له کوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه جور و جفا بیا مونده له یاره   د وفا طمع به څه کړم له اغیاره
له دښنو به د ښادۍ طمع څوك كا   چه د دوست له لاسه غم شي ورد و ښاره
دا گله هم ډیره ډیره له هغو شي   هر چه طمع ترې د ښو کیږي بسیاره
دل آزار که دل آزار كا مانه نه شي   حیف خو دا دي چه دلدار شي دل آزاره
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي   خداي دي تا بې وفا نه كا وفاداره
که له ډیري حیا نه گورې و چا ته   څو خو مخ کړه د رحمان د زړه دپاره

نه رسیږي ستا و حسن وته حوره   څه به رسي و میرمن وته مزدوره
ستا تر قده تر قامته نه رسیږي   که نښتر که سپاري وي كه کجوره
تر قامت پوري دي سرو ده سر کوزې   تر رخسار پوري دي شمعه ده بې نوره
هر سړي چه دي و حسن ته نظر کا   ښاپیرۍ ئې په نظر وي نا منظوره
چه تا مي د خپلو شونډو ور په خوله کړه   طایفه دي د صوفیانو کړه مخموره
اوس ته وایه چه په څه رنگ دي وستایم   زه خو ستا په مینه لاړم له شعوره
دا جذبه د عاشقۍ نه ده نور څه ده   گڼه کله څوك وتي شي له دستوره
اوس به زه د شب خیزۍ څه منت وکړم   چه چهره دي کړه په خوب کښې را حضوره
چه په ننگ و په ناموس تر لوره کم وي   صدقه شه نا قابله زوی تر لوره
ننگیالي تربرونه ښه وي او که نه وي   ننگیالی ترله هم ښه ده له تربوره
خوب روئي بې دلبرۍ څه په كار نه ده   لکه ونه بې میوې په پاڼو گوره
که د غلوزي لباس وکا غزا وشوه   شهد نه دي چا موندلي له زنبوره
په رحمان د ښایسته ؤ قدر ډیر دي   د طبیب له قدره چا زده بې رنځوره

چه په وقت د ځکندن وکاږې ږیره   ترو نن ولي هسي رنگ یې بې تدبیره
هر سړي چه کانده غم په مخ کښې ویني   له هغه غمه لا نن گرزي دلگیره
چه سبا ارمانوې پند د پیرانو   ولي نن د پیر طلب نه کړې بې پیره
د یار یاد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي   یاد د غیر چه لري نه کړې له ضمیره
چه د ټوك په طلب گرزې خداي دي هیر دي   فقیري دا هسي چري وي فقیره
دغه غم دي خداي بدل کا په شادۍ   زهیر مه شې په آشنا پسي زهیره
هر سړي د هغه مخ په روڼا گرزي   چه ئې خونه د خاطر وي پرې منیره
همیشه پراته په اور و په اوبو وی   عاشقان د لعللو لبو له تاثیره

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو ښایسته ډېر دي په جهان کښي　　و هر چا ته خپل آشانا دي بې نظیره
زه رحمان د آزادئ په طلب گرزم　　باري نه د تورو زلفو له زنځیره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله یاره　　دریغه دریغه دریغه چه بې یاره ځې بهاره
اور د خوږو زړونو چه د غره په سر بلیږي　　شنې لوخړي خیژي له نښترو له چناره
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي　　راشه وویریږه د عاشقو له آزاره
دا څه اوښي نه دي چه بهیږي له چشمانو　　ویني دي بهیږي د زړگوتې له پرهاره
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زیاتیږي　　راشه اې طبیبه گوندي مرم د رب دپاره
غرونه دي نړیږي چه په حال ځما خبریږي　　سیند د اوښو درومي چه راغلي له کهساره
نور څه نه دي واړه دا نارې د بیلتانه دي　　راشه که ئې اوري د رباب له هره تاره
زه یو خوار و زار یمه رحمان په عاشقي کښي　　خپل دي که پردي دي راته نه گوري له عاره

خود به وران شي د دنیا بازاره تاړه　　هر ساعت د بیلتانه په تاخت لتاړه
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپړ دي نه وي　　باد خزان ئې د زړه مینه کړه ویجاړه
هسي باد پرې د فنا لوري والوت　　د لاله قوله ئې پریسته له ناړه
څه بزرگي به ئې د باز و د همای وي　　زباني ذکر که سل رنگ کا خراړه
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښي　　په نرمئ به نرمه نه شي وچه تراړه
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي　　هر چه حال ئې ځانکندن شي عمر واړه
تروله خلاصه بندي ښه یې اې رحمانه　　چه د یار د زلفو ځیل دي شي په غاړه

کله په نمر سوزې کله ریږدې په ساړه　　کله مرې له لوږي کله مرې په ډېر خواړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنیا دي　　نه ئې هغه وږي په قرار دي نه ماړه
کله لاس په سر و بل ته کیږدي توضع کړي　　کله وبله کیږدي لاس په توره په چاړه
خاوري د آدم چه کړې خمیر فرشتگانو　　درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
څه شو که څوك نن ساعت وهل کا یا تړل کا　　پیښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاړه
ښائي که څوك پس له مرگه خاندي په لحد کښي　　هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
ویني واړه تلوني هیڅوك نه دي پاتي شوي　　یون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
زلفي د دلدار دي چه هر څوك ئې طلبگار دي　　لوي دي که هلك دي که عتان دي که واړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي　　زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو　　خداي خبر چه کوم يو هغي ترکي ولاړه

چه غرقاب شي تور مژګان په غم د زړه　　نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
عبث وايې غم د زړه و بلهوس ته　　څه پوهيږي هلکان په غم د زړه
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه　　ما تړلي دي چشمان محکم د زړه
چه ئې عرش و کرسي لاندي تر قدم دي　　بالا تر دې هسي شان قدم د زړه
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه　　که آباد کا څوك ويران حرم د زړه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه　　ما دي ايښي په آسمان قدم د زړه
دا مکان　چه د اسمان زمکي تر ميان دي　　يو خلوت دي د امکان سلم د زړه
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه　　چه کړي نه شي طبيبان مرهم د زړه
صورتي همدمان ډير دي په دنيا کښي　　ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقي پورته شه د ميو جام تيار کړه　　عمر هيڅ معطلي نه کاندي تلوار کړه
هر دم تيغ د ستا څما په ګلو ګرزي　　هر نفس د خپل نفس له تيغه ډار کړه
تر خودئ په هورته بله بلا نشته　　خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنيمت دي　　شکرانه په دا نعمت د کردګار کړه
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښي　　ښيښه ډکه د شرابو اختيار کړه
څو دي دوه سترګي غړيږي په جهان کښي　　ننداره په هر ساعت د خپل نګار کړه
هغه څوك دي چه تهمت پرې وايه نشي　　غوږ په هيچا باندي مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په خوله ورشي هغه وايي　　ګوش و هوش د محبانو په ګفتار کړه
بې وفا دي د دې دهر ياران واړه　　چه دي پس له مرګه يار شي هغه يار کړه
رحمان وايي د دنيا چاري فاني دي　　البته په نا خبرو اعتبار کړه

باړه وتړه هاله کښت و زراعت کړه　　تقوئ دار شه هاله طمع د جنت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو ګوري　　په دنيا کښي سر انجام د آخرت کړه
سم د لاسه کار هر ګوره ډير مشکل دي　　څو لا نه يې غريب زيرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت در باندي وايي　　لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
چه عقبئ ته د دنيا په اجر مومې　　خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو به ګورې د قيامت و ورځو شپو ته   خو هم دا جهان په ځان باندي قيامت کړه
چه نيکي بدي په تله کښي تلل شي   خود پخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي   سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نشي چه ستا څټ او د حق مخ وی   که حق غواړې ته هم مخ په حقيقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دي ګوره کوم دي   ځو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وړاندني هم واړه ستا په خير سړي وو   ته هم پاځه د هغو په څير همت کړه
د دنيا چاري همه واړه فاني دي   باري پورته شه يو بل رنګه حکمت کړه
په طبيعت د عاشقانو دارو نه شي   درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
ځو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه   په دا مرسته دا جهان واړه لت پت کړه
اې رحمانه اول ته نصيحت واخله   دغه پسه بيا و بل ته نصيحت کړه

چه مي مينه خداي په تا باندي پيدا کړه   ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې   ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعلو و په ګوهر کله څوك پيري   بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه د ستا غم په هوس پيرم   کوم وګړی په هوس د غم سودا کړه
دوه ياران به دا رنګ نه وي چا ليدلي   چه يوه ورته ښکنځل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ   تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
ډير هندکی په جهان ګرزی د چا ياد دي   عشق عالي پايه د هير او د رانجا کړه
هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه   چه قبوله غندليب د ګل جفا کړه
نا آشنا د بيلتانه له غمه څه زده   خداي دغه خواري په بحره د آشنا کړه
عاشقان د يار تر سپيو هم ځاريږي   ګڼه ما د رقيبانو څه پروا کړه
زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان يم   ستا له رويه درست جهان ځما ثنا کړه

نه يم خوښ د سرو ګلونو په سايا زه   خوښ يم ستا د مخ په اور باندی جليا زه
په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي   سوي ستا د مخ په اور يمه بسيا زه
خپلوم به دي په هر رنګ چه خپليږې   که دي مومم په دروغ که په رښتيا زه
نن راغلي په جهان يې که ديدن کړې   نه به ته په دنيا راشې نه به بيا زه
دا اوردې وعدې چه ته کوې صنمه   کاشکی بيا مومم فرصت په دا دنيا زه
چه له ډيري حيا نه ګورې و چا ته   غوځ کړم غوځ کړم د ستا ډيري حيا زه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له غمه له اندوه دي مړ نه يم   سنگ آهن يم آدم نه يمه گويا زه
که جوړه تلي ځوك و قبرو ته دريغه   ژاړم دا چه يا به ته نه يې او يا زه
هميشه د خپلو اوښو له سيلابه   سرگردان يم تر فلك و تر آسيا زه
که څوك قياس ځما د ډيرو اوښو وكا   هسي گرزم لكه خس پاس په دريا زه
زه رحمان د يار ثنا كولی نه شم   كاشكي مه وي په جهان كښي څه گويا زه

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه   سر و قده گل اندامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتديان دي   د همه واړو امامه راشه راشه
بې تا نشته هيڅ حرمت د عاشقانو   د مشتاقو احترامه راشه راشه
خداي زده بيا به هسی وقت وي او كه نه وي   زه ويريږم له ايامه راشه راشه
نن هنگام دي كه وفا كړې كه جفا كړې   چاري نه شي بې هنگامه راشه راشه
دا جهان د مسافرو رباط دي   تله دي تله دي له دې گرامه راشه راشه
پري رويه سنبل مويه ملك خويه   عنبر بويه لاله فامه راشه راشه
شپه لا پريږده روڼا ورځ را باندي شپه شوه   د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بيا می زړه د تورو زلفو مسخر شه   چپ و راست می د حبشو تور لښكر شه
هر طرف مي د دعا غشی گذار كړل   ولي يو هم هسي نه وُ چه كارگر شه
و هر لور ته چه غوږ باسمه غوغا ده   يا ناري د بيلتانه دي يا محشر شه
واعظان خو وعظ كاندي باري څه كا   چه د عشق په ليونيو ئې گذر شه
چه پدر غوندي ئې ما ته نصيحت كړ   په ديدن د ستا هغه ځما پسر شه
ستا په دركښي چه پراته دي نيكبختان دي   چه د ستا له دره ووت در بدر شه
د عشق زخم به څوك څه گنډي رحمانه   چه گنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران می هسي رنگ دلبر پيدا شه   گويا بل د نمر د پاسه نمر پيدا شه
يا طالع د زمانې يا ځما بخت دي   چه دا هسي رنگ شيرين بشر پيدا شه
چه قاصد د ورك يوسف زيري پرې وكړ   د يعقوب د سترگو بيا نظر پيدا شه
عشق دي دا كه يو فساد دي نه پوهيږم   په جهان كښي چه دا شور و شر پيدا شه
دريغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي   چه له ښاخه ئې د غم ثمر پيدا شه
ملائك د عشق له غمه خبر نه دي   خو هم ما لره دا سخت سفر پيدا شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو د ترکو بې نیازي بل عاشقی شوه　　په پرهر باندي مي بل پرهر پيدا شه
بيا به روغ د عاشقۍ له رنځه نه شي　　په هر تن کښي چه دغه اثر پيدا شه
د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا　　چه له پشته ئې لئيم پسر پيدا شه
چه هنر عيب کوي عيب هنر کا　　د رحمان په دور دا هنر پيدا شه

هيڅ مې نه زده نه پوهيږم دا څه پير شه　　چه دلدار مي د اغيار په شکل څير شه
زمانه مي د رقيب له لاسه وژني　　چه مي سپی گاڼه هغه را باندي شير شه
د هجران غمونو هسي په عذاب کړم　　هغه عيب چه مي لږ گاڼه اوس ډير شه
چه په تيغ مي لوبي کړې سزا مي دا وه　　ښه چه غوښ مي زړه د ترکو په شمشير شه
تير ساعت به د هيچا په لاس کښيوزي　　اوس به څه وايم و چا وته چه تير شه
چه مي نوشه د هجران پياله کړه تلخه　　د وصال دولت مي کل زهر و گنډ هير شه
چه ئې نه په وفا يادنه په جفا وي　　سکه رحمان د هغه يار له دله هير شه

چه نصيب ئې سينه چاکه زړه افگار شه　　جرس څکه په فرياد و په چغار شه
چه ندا د عاشقۍ په عاشق وشوه　　د غفلت له خوبه پاڅيده بيدار شه
عبادت د ريا کار څه پکار نه دي　　لکه غوك هسي په بحر کښي مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي　　لکه مال په خمرو خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي　　لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
علميت د بې عملو عالمانو　　لکه گنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نا اهل و نا قابل ته　　نصيحت د ناصحانو څه په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو　　لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لاړم پکار نه شه　　که له بخته مي ياري غوښته يار نه شه
غرونه غرونه خوب په ځاځکي اوبو درومي　　يار په سيند ځما د اوښو بيدار نه شه
معلوميږي چه کم بخت د درست جهان يم　　چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
ما غندي او رقيب ستائي طالع گوره　　چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ　　دا ځما نا قرار زړه په قرار نه شه
ډير غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله　　په دنيا کښي مي بل هيڅوك غمخوار نه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مي سل نصيحتونه ورته وکړه　　هغه خداي بې لاري کړي په لار نه شه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم　　چه خاطر د هغې مستي آزار نه شه

چه له سترگو مي خوناب د زړه عيان شه　　له نظره مي هر سنگ در و مرجان شه
خراب زړه مي ژړل د يار له غمه　　بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه
کمينۍ له جمله آفتو خلاص کړم　　لکه خاوري د دښمنو په چشمان شه
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر　　د خليل په څير آتش پرې گلسان شه
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدانه　　هسی نه چه و هر چا وته عيان شه
چه د يار زلفي رخسار شو په زړه نقش　　خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وي　　دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي　　د عطار په مخ د اوښو رود روان شه
علامت د استغنا به ئې ځرگند وي　　هغه څوك چه تير تر ځان و تر جهان شه
د گريبان په چاکول ئې څه لارغه وي　　چه ځگر ئې ورښي چاك د گريبان شه
نادانان به د دنيا غمونه کاندي　　مرد هغه دي چه په زيرمه د خپل ځان شه
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي　　چه سړي په خپل کردار باندي پښيمان شه
آدميت څه په دولت نه دي رحمانه　　بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنيا کښي له دنيا کوښه کنار شه　　سمندر غوندي په اور کښي گلعذار شه
پس له مرگه که ژوند غواړې سر گياه کړه　　په پريکړي سر بيا نوي مرغزار شه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر　　خود پخپله د گوهر په څير آبدار شه
بې له خدانه نور د هيچا منت مه کړه　　په وچ کاڼي باندي ونه د کهسار شه
که د ونې په څير گل و ميوه غواړې　　ځان په نمر کړه سايبان د هر خاکسار شه
دست په دست که د خپل کار په درستول يې　　لا پخوا تر ځان وړنبي د بل په کار شه
که دي ويره شي له خپلې در ماندگۍ　　د درماندو دستگيري کړه خبر دار شه
که هوا دي د جنت په خاطر گرزي　　خاك نشين په آستانه د هغه يار شه
که په توره تاريکۍ کښي رڼا غواړې　　ننداږچي د يار د زلفو د رخسار شه
که پکار دي د سرو شونډو شيريني وي　　د خپل ځان په وينو سور لکه انار شه
که راضي يې چه دي باغ شي د زړه سبز　　په ژړا لکه باران د نوبهار شه
د رحمان په عاشقۍ کښي سترگي وشوې　　چه څوك وايې عاشق ړوند دي هغه خوار شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاځه یو ځله سیراب د عشق په جام شه　　په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
له اوله بندګي بیا آزادي وي　　که مقصود د آزادۍ لرې غلام شه
د صیاد له وحشتونو خپسر خلاص کړه　　لکه مرغ خانګی پخپله رام شه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم　　که لویي غواړې د خاورو په مقام شه
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره　　لکه زمکه هسي لاندي تر اقدام شه
په نیستۍ کښي د هستۍ مرتبه ګوره　　نندارچي په ویرانه کښي د خپل بام شه
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه　　ځان پخوا تر مرګه ووژنه مدام شه
په مستانو کښي د عقل ښښتن غل دي　　که په نورو خلقو خاص یې دلته عام شه
اې رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه　　دغه پسه په صفت د ګل اندام شه

د دنیا د سود دپاره غمګین مه شه　　غم د دین و د ایمان خوره بې دین مه شه
هر ګره ګره کشای لري کم بخته　　نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
ډیر خفت دي دارنده چه دانه چین شي　　څو دي آب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښې خوري مردار وي　　ځان حلال کړه لکه زاڼه شاهین مه شه
د ذرې په څیر آفتاب په طلب خپل کړه　　لکه تیږه هسي پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوڼي نه کیږي بې لاسه　　لاس په ډیره کړه بې لاسه آستین مه شه
عاشقي او خود بیني دي سره لري　　که مطلب دي عاشقي وي خودبین مه شه
په خپل کور کښي دي سفر دي که پوهیږې　　مسافر د هندوستان و د چین مه شه
خپل تابوت درته ولاړ زین کړي آس دي　　ته په زیرمه د بل آس و د زین مه شه
چه تقویٰ دیانت نه لري رحمانه　　د دې هسي همنشینو نشین مه شه

په امید د آینده ؤ زړه ور مه شه　　نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه　　د فلك له رهزنۍ بې خبر مه شه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره　　ته بادشاه د هسي ملك شه خواستګر مه شه
د همای په څیر طعمه کړه وچ هډوکی　　لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه څیرمه　　لکه ځګ هسي د بجر په سر مه شه
ډیر عزیز دي موم دلان تر سنګدلانو　　ته یو څاڅکي شه د اوښو ګورهر مه شه
حیوان هم په تسبیح د خداي مشغول دي　　ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سړی و کفر ته وباسي　　رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټپ ړانده دي عاشقان د يار له عيبه ته ټپ ړوند د هغه يار په هنر مه شه
دغه ځاي د بيدلانو دي رحمانه د دلبرو په كوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما كينه كړې كينه ناكه په كينه به آئينه نه كړې ته پاكه
څوك بې وجهي چا ته توره تيره اخلي خپل عمل دي چه دنيا ئې كړه هلاكه
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد كړه خداي د گل گريوان پاره كړ سينه چاكه
ځكه سپينى شوې اول د حباب سترگي چه له بعضه په درياب كښې چوى تڼاكه
كه تن زمكه كړې زړه تخم باران اوښې لكه نخل به سرو وكاږې له خاكه
بلا دست به شې هاله په نورو ونو كه تعليم د زير دستىٔ واخلې له تاكه
بيا به مومې د تركو واك و حكم څو ونه ووزي د درست جهان له واكه
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې چه لاس وكاږې د دې جهان له ژواكه
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي كښې عاشقي دا هسي چرې ده كاواكه
چه دا هسي لوي ميلمه ته كور ته بيايې اول غولي پاكيزه كړه له خاشاكه
په دويئ كښې به ور نه شي تر توحيده څو ضمير دي خالي شي له اشراكه
دا همه واړه حجاب دي چه ليده شي نور دي حسن بالا تر دي له ادراكه
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه مينځ ئې گوره له چغزى اوله متڼاكه
اوليأ په جهان ځكه څرگند نه دي چه پاك ژوى خپسر نغاړي له ناپاكه
هيڅ وفا ئې له هيچا سره و نه كړه ترو رحمان به څه مانه كړي له افلاكه

گيله وتره په پړي سره كلكه د روټىٔ طمع و مه كړه له فلكه
هر سائل چه سوال د نان كړي له فلكه گويا غواړي په كچكول كښې اوږمكه
له آسمانه چه څوك طمع د وفا كا دغه طمع ئې طاعون گڼه بې شكه
له بارانه سره هسي بړلىٔ ووري چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپكه
كه په چا ئې شفقت و مرحمت وي ظلم خور به ئې تير وي تر اوزبكه
موړ به نه شي هيڅ سړى بې قناعته كه ئې خونه وي په سيم و په زر ډكه
بيا به نه مومې كمال بې كمينىٔ كه خيمه دي وي د عرش د پاسه لكه
كه جهان په نور عالم باندي فراخ دي په تنک چشم باندي تنگ شي له چشمكه
د دې دهر په يارانو كښې آب نشته كه ئې غواړې تر سما و تر سمكه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترخې اوښې د عاشق آب و نمك دي　　خداي دی نه کا څوك بې آب و بې نمکه
داد زاری اندیښنې مه کړه رحمانه　　د دنیا چاري په تله دي تر دمکه

چه خیمه ئې د سیلاب په مخ شوه لکه　　د حباب تماشا گوره تر دمکه
هیڅ پکار نه ده ویسا د پاڼ په سیوري　　لا ترې لاندي وي د څو لرگو کوډلکه
دا د لاندی به هم واړه چیت پیت شي　　مگر سر وي چا وکښلي تر فلکه
چه په اصل خداي نسکور وي پیدا کړي　　څوك به څه خوري د دې دهر له ښانکه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي　　د هغه احتیاط بویه له کومکه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره　　څو دي نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شي　　په هغه به وي حرامه نوره څکه
که نور څوك تبارکي کا ځبله نوره　　و رحمان وته خپل یار دي تبارکه

که په هجر کښې څوك ما پوښتي له حاله　　حال خو دا دي چه ناتوان یم بې مجاله
زه د یار په دیدن ځکه شتابی کړم　　چه د عمر بقا نه وینم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځار نه شم　　شرمنده یم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه　　عشق بې نیاز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعریفه　　هیڅ مي مه پوښته له نوره قیل و قاله
ما د عشق په درس کښې نور څه لوستي نه دي　　بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنیا په آخرت مي دي خداي نه کا　　بې نصیب د مهرویانو له وصاله
که یار سر په دویدن غواړي مه جار ووزه　　دغه حکم رحمان کړي دي دلاله

څو تر مینځه ورانه نه کړې د تن پوله　　و به نه رسې تر خدابه تر رسوله
خداي و تا ته دین دنیا په غوره کښېښود　　تا دنیا کړه په دا دواړو کښې قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته　　دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
یو ساعت د خداي په ذکر مشغول نه شوې　　تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندکاني په فنا پلورې　　ځان په کوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته　　بیا و ځان ته عاقل وایې نا معقوله
نصیحت لکه هلك در باندي تریخ دي　　د دنیا په شیرینۍ پسې ملوله
چه رحمان غوندي خورسند نه شې په نول کښې　　خلاص به نه شې په هیڅ رنگ د زړه له نوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبر نه یم چه ئې راوستم له کومه   بیا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
لکه ړوند چه لاس د بل په اوږه کیږدي   هیڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
خداي را پیښه نرۍ لار کړه نالیدلې   لکه ورانه ما شوړه چه وي سر گومه
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ   بارې کوت د مرغه په څیر په لومه
هسي کوډي د عاشقۍ را باندي وکړې   چه سنگین خاطر مي نرم شه تر مومه
چه ئې هیڅ له خدایه ترس و ویره نه شي   الغیاث د دلبرانو له رسومه
کله را کاندي شراب د لعلو لبو   کله جام د زهرو را کاندي چه شومه
د مطلوب له طالبانو چه ځان شمیرې   اي رحمانه اول سیال شه بیا ئې مومه

اعتماد به په دنیا کوې تر کومه   دا رفتار به په پس شا کوې تر کومه
څو به پټ له مرگه گرزې سپینه ږیره   په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړې   صیادي به د عنقا کوې تر کومه
د پیرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي   دغه کار به په عصا کوې تر کومه
ته چه پند وایې ناصحه و رحمان ته   شکایت به د قضا کوې تر کومه

ډیر عمر می تیر کړ بیهوده په زمانه   نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
هیڅ مي حاصل نه کړه په شیخۍ و په تقویٰ کښې   پس له دې مي وار دي هر چه شي په میخانه
شیخ و شیخي ورد و وظیفه و ذکر فکر   زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
زه و زاهدانو ته حیران یم دوي و ما ته   دیوانه بده خندد و ده به دیوانه
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوښو   نه خروار د عقل نه د عشق یوه دانه
تیغ د یار له لاسه په مرۍ د عاشقانو   هسي لذت کا لکه د میو پیمانه
خداي لره به ور شم په سودا د یار له مخه   بل مقصود مي نشته په کعبه په بتخانه
زه له ډیري میني په تش بوي د یار شیدا یم   تل د لوندو ختو اوبه لږ وي بهانه
ځکه زاهد زهد کا د یو جنت دپاره   سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه   مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه   بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سیه وریي نه وي دښمنه   آئینه ځما د زړه نه ده خچنه
ته چه ما وته د عیب په نظر گورې   دغه واړه عیب ستا دي اې عیب ژنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل صورت په آئينه کښي هر څوك گوري   که څهره د چا صفا ده که ريمنه
چوهاړي د حلال خور په نامه بولي   له ښو خلقو بد گوئي نه ده ممکنه
ته چه بد له بله وايې زه ويريږم   چري خپله بدي نه کړې معينه
تر هغو به وړنبي ستا عيب څرگند شي   چه هر چا وته دي کړې ده خندنه
هر څه تخم چه کرې هغه به يوسې   خپله خپله ميوه نيسي هر ونه
که له خپله عيبه ځان ژغورې رحمانه   د هيچا له عيبه مه کوه پوښتنه

که له مخه يوه خوا کا حجابونه   خداي به ورکا و خوبانو توابونه
کله وي چه يو په رنك د هغه يار شي   که هزار شي په آسمان کښي آفتابونه
په گرداب د زنخدان ئې هسي غرق يم   هيڅوك مه شه غرق په هسي گردابونه
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب يم   خداي دي نه بردي په چا هسي عذابونه
گفتگو مي هيڅ اثر ور باندي نه کا   که له غمه ئې تصنيف کړم کتابونه
په يوه ځواب مي رد کا هزار سواله   هسي کاندي د سوالونو جوابونه
هيڅ پاياب د فن قريب ئې مونده نه شي   څوك به څه غواړي د بحر پايابونه
که لږ سترگي و بله کيږدم راته وايي   په ياري کښي عالم کله کا خوابونه
مال و ملك ئې همه واړه اوبه يوسي   د هغو چه ځي له سترگو سيلابونه
د کږ ورځو محراب ته ئې حيران يم   څه نسبت لري بتان و محرابونه
ما هاله له پارسائۍ نه وُو لاس وللي   چه په لاس کړه مطربانو ربابونه
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه   بيا ئې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

را کوي د بيدردۍ پيغورونه   بلوي مي په تندي باندي اورونه
نور څه نشته واړه غوښي دي د زړونو   چه ورژلي شي د ترکو په تيغونه
هر نگاه ئې په وکښه د زړونو شير دي   هميشه را باندي ازمائي زورونه
خداي دي تور چا ته د تورو سترگو نه کا   عالمونه ئې ورکيږي په تورونه
يو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښي   په دا اور باندي دي وسوه ډير کورونه
زه د يار په مينه غل کړم رقيبانو   گڼه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
د رحمان د عاشقۍ هسي غبر وشه   چه بر پاي شو په هر ښهر کښي ښورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه   لږ د خداي دپاره کيږده قدمونه
څه خو قياس ځما د ډيرو اوښو وکړه   چه په تن کښي مي وُو چري دا رودونه
هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغيږي   که بې تا په ځان پوکي هزار دمونه
که هزار هزار دمونه په ځان پو کا   نور به نه کا په دمونو قسمتونه
له قسمته خلاصيده د هيچا نشته   که داخل شي د مکې به حرمونه
سر ئې کله په کوشش تر ځايه رسي   څو د خداي له لوري نه وي کرمونه
چه توانگر د قناعت په خزانه شي   نور به څه کاندي دينار و درمونه
قسم وخوري له خوبانو بيا ئې مات کا   څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي کاندي د دنيا کار و بارونه   په مړو پريواته د خاورو انبارونه
څوك سر تور پېښې ابلي خاورو لره درومي   چا کاږه دي په سر ايښي دستارونه
ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي   بلکه اخلي يو تر بله آزارونه
د يوې وني له ښاخه پيدا کيږي   په چمن کښي هم گلونه هم خارونه
همره خلق هره ورځ له دنيا درومي   چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
يو يووار دي په هر چا باندي تيريږي   هميشه به په چا نه وي دا وارونه
ډير له سره مي تودگي بازارگی تير دي   څوك دي نه کا په ما قنج و بازارونه
جدايي د آشنايانو هر دم کاندي   په رحمان باندي د تورو گذارونه

دريغه وليدي يو ځل هغه مخونه   چه دراز لري مژگان دراز قدمونه
دراز قد دراز مژگان درازی زلفي   وړې شونډي وړه خوله واړه غاښونه
د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم   هم د زمکی په سر واړه سره گلونه
چه ئې وينم په مخ مي اوښي درومي   د پسرلی له مخه ووري بارانونه
که يو ځله ئې مخ وينم په سترگو   ما په زړه کښي قبول کړيدي تدرونه
د هجران په شپه سور کټ راته سور اور شي   يو زمان مي بادی نه لگي اړخونه
توري زلفي دي په سپينو ليچو زانگي   ښاماران دي د چنډنو په ښاخونه
که خداي غم د جدائي ورته آسان کړ   و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مينه   مينه د خوبانو وچوي د صورت وينه
خداي ځما په بخره عاشقي ک ړه له ازله   خوښ يم په دا بخره که ترخه ده که شيرينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله ځرګند دي   نه مومي ځوك خوند د بل د خولې له انګبينه
زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي   روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
ښه توښه مي نسي په تش ډاډ د کور و کلی   مرد بويهٔ چه واخلي د غم پيټي له غمګينه
نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم   هر چه و ما راکا يو پيغام له نازنينه
ځو به سوك په سترګو غړوم له هسي غمه   ځو به مي تل ځاځي د غم اوښي له آستينه
سر د رحمان درومی د هجران په تيره توره   ته ئې نګهبان شې يا الهَ اِلعٰلَمينَه

يادوې په خوله مکه او مدينه   نسکور پروت ئې د عورتي په سينه
زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړې   پټ دي نقش د زړه رخت وي رنګينه
د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې   له ناکامه دي خرقه کړه پشمينه
عبادت دي ځو تيري تر معصيت کړي   څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
کينه بده ده بې شکه جنګ حرام دي   نه له نفس وله شيطان سره کينه
د مردانو کار له نفسه سره جنګ وي   نه ښځو غوندي له نقشه نګينه
تر ناپاکو نارينه ؤ ده بهتره   پاك دامنه پرهيز ګاره ارتينه
د ديناداري ارتينې له يوې ګوښې   صدقه شه شل بې دينه نارينه
نيکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي   تر سپين ږيري بد کرداره ديرينه
بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته   ځرګنديږي لکه طفل شبينه

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه   دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
دا ځما په يار کښې مهر وفا نشته   که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي   په نصيب مى يوه هسي دلربا شوه
چه ئې حسن وته ګورم حيرانيږم   را ځرګنده يوه هسي تماشا شوه
څه د حد و د حساب خبره نه ده   بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
قراري مي په طلب کښې ئې حرام شه   بې نمی مي په مذهب کښې ناروا شوه
چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه   هغه نښه مى و نه ويشته خطا شوه
لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله   هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه   هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسيه معاملی مومم   چه مي نقده په ورغوي کښې نسيا شوه
درد بيرته جار و توشه راته پوري   په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه بخره هر سړي لره خداي ورکړه   ځما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
د تدبير په دام په څشکله کښيبوزی   معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
چه ئې زر کړ زيړ رخسار ځما د خاورو   عاشقي نه وه په باب ځما کيميا شوه
څه حکمت د يار په مينه کښې خداي کښيښود   چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه   د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

چه په نور څه پوري زړه تړې بې خدانه   څه پوهيږې چه په ځاي کړې که بې ځايه
دا خو نشته چه به تل تر تله پايې   که بيا پايې خو تر سلو کالو پايه
که دي سل کاله شي عمر خو به تير شي   دغه پسه بيا به څه کړې راته وايه
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي   چه بيدار وي و غليم وته له ورايه
ته په اصل کښې سړي يې څاروي نه يې   د چارپايو چاري مه کوه دو پايه
مرتبه به دي د مچ و د ميږي شي   زړه په غوړو غوښو مه تړه همايه
موړ به نه شې ته په حرص بې قناعته   اي په تخت د اورنګ زيب ناسته ګدايه
وړاندي سراى لره توښه تړه رحمانه   څو سفر دي کړي نه دله دې سرايه

په حالت د عاشقانو نظر بويه   په زيارت د شهيدانو ګذر بويه
بې مرشده څوك خبر د مريد اخلي   غوڅ په غم د فرزندانو پدر بويه
بې ريباره رسيده و يار ته ګران دي   په کوڅه د مهرويانو رهبر بويه
بې هنره چا دولت موندلي نه دي   په خدمت د صاحبانو هنر بويه
ستا له سترګو مي هر ګور ملاحظه شي   له دې هسي سياه دلانو حذر بويه
ښه چه سترګي خداي ملالي کړې د ترکو   لږ په زړه د ظالمانو اثر بويه
ستا په داغ به هر يو زړه مشرف نه شي   دغه تاج د بزرګانو په سر بويه
چه خبر د رحمان نه اخلي يار بد کا   بادشاهان له ګدايانو خبر بويه

که څوك لاس له سوده وکاږي زيان نشته   په ملنګ باندي قلنګ و تاوان نشته
جدائي له اشنائي نه پيدا کيږي   نا آشنا لره هيڅ غم د هجران نشته
د وفا خريدار بل خوا ته دي درومي   دا متاع د زمانې په دکان نشته
مګر ځان و خداي ته پاسلي په امان شي   ګنه بل خوا ته د هيچا امان نشته
هغه يار به زه و کومه خوا ته غواړم   چه ئې هيچرته منزل و مکان نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبران که هر څو ډیر دي په جهان کښي   څما یار غوندی دلبر په جهان نشته
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډي   دغه هسي رنك آفتاب په جهان نشته
عشق عاشق لره یو هسي گلستان دي   چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي   په دا ښهر کښي نیستکار و ناتوان نشته
که مجنون غوندی په عشق کښي څوك صادق شي   د لیلي په دروازه کښي دربان نشته
دانایان به د رحمان په قال پوهیږي   دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه یم یاره ستا په غم تازه   لکه وي هره گیاه په نم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه   که مي شي په دا ژړا صنم تازه
زه به څه کړم د چا چاری بې له یاره   هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
د یار نوي نوي غم زیروي وصل   رغوي سوي پرهر مرهم تازه
که دي زړه له غمه وچوې دلگیر مه شه   کاتبان کا په چول قلم تازه
ښایسته یاران گلونه نه دي رحمانه   بیلتانه کړه اکثر مړاوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغژن یم سر تر سره   چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم   باري دم د خداي په لاس دي ناز پروره
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي   نور مي مه پوښته له شامه له سحره
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم   خبر نه یم له فردوسه له سقره
هسي بې سر و سامان دي هیڅوك نه شي   لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
یو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته   که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
هیڅ اثر د رحمان اوښي په یار نه کا   خداي دي اوښي د چا نه کا بې اثره

ی

زړه مې ورکړ و خودرای   هر چه شوه تکیه په خدای
په سودا د عاشقي کښې   یا به شاه شم یا گدای
یا به کښېنم و دونهې ته   یا په سیوري د همای
چه خدای کا هغه به وشي   نه بل خداي لرم نه ځای
بې دلبره به ور نه کړم   بل و هیچا د زړه رای
پای بوسي به ئې پرې نه ږدم   څو مې رسي دست و پای
یا خندا ده په دنیا کښې   یا ژړا ده په واي واي
تر دا دوه چارو په هور ته   نور څه نشته به دا سرای
عاشق بویه چه صادق وي   نه خودکام و نه خود رای
خداي دي نه کا څوك په عشق کښې   جو فروش گندم نمای
زه رحمان پکار پوهیږم   که مې مل شي کار فرمای

دا چه مست په میو راغي یار د چا دي   بیا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صید هم نه شي   دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
ما خو نه دي څوك بې وجهې آزار کړي   دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
چه ئې درست جهان د مخ په رونا زیست کا   دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
چه بلبل ئې رسیدي تر گلو نه شي   دا دننه په حرم گلزار د چا دي
چه هیڅ ترس په زړه کښې نه لري رحمانه   دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي   بیدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
ځما یار غوندي به بل یو دلبر نه دي   د جمله ؤ دلبرانو سرور دا دي
خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې   راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
چه دي وصل او هجران وته نظر کړم   زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
ته خطبه په منبر څه بولې خطیبه   د قدم کیږده په ځان باندي منبر دا دي
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي   چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي
هر منعم چه دل جویی د قلندر کا   هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه توانگر د قناعت په خزانه شي   بل توانگر په جهان نشته توانگر دا دي
دا هنر نه دي چه خاوري څوك سره زر كا   چه زر خاوري كا رحمانه هنر دا دي

هسي رنگ نعمت را كړي خداي و ما دي   چه هيڅ څير بها ئې نشته بې بها دي
يو خو دا چه ئې په شكل د آدم كړم   دويم دا چه محمّد مي رهنما دي
لاس و پښې و غوږ و سترگي خوله و ژبه   يو صورت مي په څو اسمه مسما دي
آسمان زمكه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري   درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه   مخ د زمكی راته درست نقره طلا دي
په شپه مښك په ورځ كافور را باندي ووري   درست صورت می په كښي غرق سر تر پا دي
چه هر دم زندگاني نخښي و ماته   هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
د چمن و سرو گلونو ته چه گورم   هرهر گل راته له ورايه په خندا دي
د گلگونو ميو ناوې راته ناسته   زنگاري قميص آغوستی د مينا دي
خپلي ويني په ورغوي كښي نيولي   هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس كښي   هر مطرب لكه بلبل هسي گويا دي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو كړ   په رحمان باندي منت د پاک مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي   كه پادشاه د ولايت دي كه گدا دي
شرابي په سر چشمه د دنيا نشته   تشنه لب ئې گوښي گوښي په غوغا دي
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي   د دې دهر خس حرام دي كه ويړيا دي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي   لږ خيرات د شوم له كوره په بلا دي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي   چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
د مجنون د حال پوښتنه به څوك څه كا   جهان واړه كوراكور مجنون ليلا دي
عشق يو هسي رنگ افسون په عالم پو كړ   چه عاشق په تورو سترگو نا بينا دي
د هر چا ئې بخري وركړې گوښي گوښي   خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
وركړه را پيروده ټول د بل په لاس دي   هلته دخل نه ستا دي نه څما دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي   په بنده كه ناروا دي هم روا دي
خواه نا خواه كه ئې رضا وي او كه نه وي   د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
څان جهان سپارلي بويه و هغه ته   چه ئې حكم جاري شوي په هر چا دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ور کړي جهان واړه د هغو په مدعا دي
چه مولٰ''' يٰ ور سره مل نه وي رحمانه که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقي په لاس کښي جام د مي ناب دي مطرب اېښي په زانو باندي رباب دي
ته چه ما وته توبه وائې نا صحه په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقۍ کښي هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي
ته چه خوب غواړې په عشق کښي راته وايه کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو گويا اېښي ئې تر پښو لاندي کتاب دي
چه د شر د عملونو ته خير غواړي تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
د دښمن له مکارۍ وويريږه په نرمۍ ئې غلط مه شه سنگ در آب دي
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي که مرهم ور باندي کيږدې ډير ثواب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي د يارانو په يارۍ کښي څه حجاب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي دغه هسي ستا تر مخ پوری آفتاب دي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده تيغ د سترگو ئې په وينو کښي عرقاب دي
زه رحمان به څه ځواب کوم و يار ته و ژونديو ته د مړيو څه ځواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
خدايه کله به هغه غل راته ايل کړې چه لوټلي ئې ځما د خاطر رخت دي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي لکه غم چه د خپل يار په ما يک لخت دي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره گڼه ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي　　ما د يار په يارۍ کړي اعتماد دي
زه و يار که په تن دوه په معنیٰ يو يو　　هزار خوني واړه ښهر يو بغداد دي
هيڅ بيلتون ځما د يار و بله نشته　　کار همه واړه موقوف په خپل معيار دي
هيڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي　　د عاشق خاطره په خپلي ميني ښاد دي
زه خپل آه آتشين له خدايه غواړم　　د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
چه پريشان د يار د زلفو په څير نه وي　　جمعيت د هغو زړونو لوی فساد دي
چه د آه و د فرياد طاقت ئې نه وي　　هر سکوت د بې طاقتو آه فرياد دي
سل په دا رنگه نومونه د عشق نور دي　　لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
چه ئې زړه شي هلته کښيني هلته پاڅي　　عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
بادشاهان په عاشقۍ کښي ملنگان شي　　ما و تا غوندي وګړي د چا ياد دي
که رښتيا د خرابۍ سره گنج وي　　فوقيت د شاگردانو په استاد دي
چه په يار پسي تر ځان تر جهان تير شي　　په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا　　رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي　　ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
ستا په مينه کښي ځما له مخه تښتي　　که آفتاب دي که آسيب دي که فساد دي
هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مينه　　په ليمه ځما قبول هغه اهداد دي
که تمام جهان مي پريوزي په ليمه کښي　　بې تا نه را څرگنديږي نه مي ياد دي
ما چه غوږ د ستا د عشق په ترانه کړ　　نصيحت مي نور د زړه په غوږو ياد دي
اوس ځما له ننگ و نامه سره څه دي　　چه دي نوم د عاشقۍ را باندي زياد دي
هر گلشن چه له گل رخه بې بهره وي　　د عاشق په نظر غولی د صياد دي
د رحمان و توان ته گوره همره ناز کړه　　څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي　　هميشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
رهبري که گمرهانو ته کړي خضر　　عاشقانو لره خضر ستا ريبار دي
گوندي چري څوك د خداي په در قبول وي　　ستا له لاسه مي فرياد په هر ديار دي
د شهيد و پرهارونو ته نظر کړه　　هسي رنگ له دواړو سترگو مي خونبار دي
چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي　　هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژنی لا مي زړه په هغو سترگو منت بار دي
دا آسمان دي د هغه په مدعا وی چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
که یار سل ځله جفا ور سره کاندي د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کميني يو نادرکار دي چه کمال ځني اظهار دي
چه اختيار ئې کميني کړه په دانه کښي پټ خروار دي
چرگ په دوه پيسې حلال شي باز په سل روپۍ مردار دي
چه آسمان شه سرگردان شه چه زمين شه بر قرار دي
نښتر گوره سر کښي کا انگور گوره نگونسار دي
ذره خواره شوه آفتاب شوه ابر خورب دي غبار دي
کوه بلند شه سيه سنگ شه لعل ووړ شه بزرگوار دي
لوي آسمان توره تبۍ شه هلك نمر سره انوار دي
ووړ سړی گوره رحمانه چه لوي فيل ئې بار بردار دي

دنیا دار که مستغني په سیم و زر دي هنرمند و څخه گنج د خپل هنر دي
بیهوده به زور آور و ځان ته وایي د دنیا سړي که هر څو زوراور دي
هسي مه وایه چه زه یم په جهان کښي پیدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
ځني ځني ئې ولیان پیغمبران کړل نه چه هر سړي ولي او پیغمبر دي
جو دانه قدر یو لعل په کښي پیدا شي نور جهان واړه د تورو کاڼو غر دي
یو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي نه په هر یوه سړي پسې لښکر دي
پیدا کړي خداي سړی په تفاوت دي هسي نه چه جهان واړه برابر دي
که د عمر و رفتن ته څوك نظر کا دا به وایي چه آفتاب د نماز دیگر دي
چه ئې سر په زمکه ایښی وي و یار ته په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
تعجب څما د ډیرو اوښو مه کړه ما موندلي په دا بحر کښي گوهر دي
د یار خرقه ئې خداي مه کړه په غاړه رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

زلفي دي له ډیري درازۍ پاي تر سر دي یا د بنفشي لښتي خوري په صنوبر دي
لب دي آب حیات دي یا شکر یا نبات دي یا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
قد ته دي څوك نه شي رسیدي له بلندۍ ولي چه معراج وته خاته د پیغمبر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه ستا ښایست او نمر سپوږمۍ سره په تول کړه — تللي په میزان کښې تر آسمانه سپوږمۍ نمر دي
ځاځکي له آسمانه په هر چا ووري یکسانه — پرخه په واښه شي په صدفو کښې گوهر دي
بخت دي چه ئې څوک متمکن کړه په تخت باندي — څوک د غم په خار سره پاره پاره جگر دي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پریشانۍ کړ — ځکه ئې گردونه د جهان واړه په سر دي
هله به سړی شي چه دي نوم عبدالرحمن شي — اوس سړي په څه ئې که دي لوستي زیر و زبر دي
سپیني اوښي زیړ رخسار د میني له دولته — اې رحمانه دا د عاشقانو سیم و زر دي

دواړه سترگي مي کړې د ستا په لور دي — مدام ډوبي د فراق په آب شور دي
کنډولي د دواړو سترگو ستا په طمع — و هر لور ته مي نیولي کور په کور دي
چه مي خیال د ترکو ولیده په زړه کښې — دواړه کسي مي و زړه وته نسکور دي
ما قبول د رقیب ناز کړ ستا دپاره — سود و زیان په دا جهان کښې خور او ورور دي
په رحمان باندي دا هسي گمان مه کړه — چه بې تا په نور څه غلیږي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر کښې هسي شور دي — گویا میشت مي په سر ښهر د لاهور دي
په افسون او په جادو د تورو سترگو — خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
که مي زړه له غمه وچوي راته وایي — غم د هجر دغه مه گڼه لا نور دي
د هجران په بیمارۍ کښې را معلوم شه — چه اخیستي مي آزار د پلار و مور دي
دا دنیا په مثال کور شوه د غمونو — چه په هسي کور نازیږي هغه کور دي
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي — چا په خپله رضا پریښود چا په زور دي
چه د مرگ په پوروړیو کښې څوک ومري — دي دواړو پوروړیو زوي او ورور دي
که رحمان په عاشقۍ ملامت کیږم — ما په سترگو قبول کړي دا پیغور دي

که دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي — گویا هر قدم په لاري د حرم ږدي
ځاي لري که بې منته بوسه راکړي — کوم کریم په چا منت د خپل کرم ږدي
معشوقه شفیقه بویه مهربانه — نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
هسي پټ لرم دا زیړ رخسار له خلقو — لکه زر چه څوک له خلقو پټ پنهم ږدي
خداي و ما وته گلونه د جنت کړل — که داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
هیڅ ماڼه دي څوک له مستو سترگو نه کا — کوم یو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
راحت نه دي بې زحمته چا موندلي — کوم طبیب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرمېږم برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
و آسمان ته لاس د عقل نه رسیږي دا خو عشق دي چه په عرش کرسي قدم ږدي
زه رحمان ئې تاج گڼم د یار له لاسه که مي پنډ په سر د جور و د ستم ږدي

د دنیا کارونه واړه غلول دي دا گمان په هیچا مه کړه چه مي خپل دي
هیڅ مزه په دا جهان کښې پاتي نه شوه د یخ سوري په اوبو پوري کول دي
پوزه غوړ د غوښو شته په هر چا پوري که د شرم پوزه غوړ غواړې باطل دي
که دي دوه کاسې دانې وي په کندو کښې پس له شامه هسي وایه چه د بل دي
که ته یو یا دوه عیبونه د چا شمار کړې بل به هسي تا ته وایي چه ستا سل دي
نصیحت د ناصحانو اثر نه کا د سړې او میني خوشي ټکول دي
دا نا اهل همدمان دي نه پوهیږم که موچۍ د رحمان پنډي په گوگل دي

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښې جام دي نن اورنگ د زمانې څما غلام دي
مدام کله وي دنیا د دنیا دارو بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
د هارون څرخ پاي نیلي دي د سپهر څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د دنیا چاري په مثل دي د سوري د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
که ئې صبح ښایسته ده خنده رویه بیا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
نه په مهر کښې آرام شته نه په ماه کښې په دنیا راغلي هر یو بې آرام دي
بې غمي په دنیا چري ده رحمانه یو بې غم دي څوك را وښیي كدام دي

سپین رخسار و مشکین خال و بله صنم دي یا محمود و ایاز ناست سره همدم دي
که دي مخ په زلفو پټ شه باک ئې نشته د حیات اوبه هم پټي په تور تم دي
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو پیدا شوي شام شفق و صحبدم دي
په دهن کښې دي غاښونه تجلي کا یا غوټي په غنچه کښې د شبنم دي
نه چه اوس څما زړه غوڅ ستا په غمزه دي چاړه غوښې له قدیمه سره په غم دي
بې ژړا چا ته نه گوري سیه چشم د نرگسو غوړیده د جوي په نم دي
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
ستا د حسن د تعریف له برکته د رحمان د شعر کوکي په عالم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي   چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندي
له زګيروو نه مي نور خلق په عذاب شه   تل د وچو له کبله سوزي تاندي
زه د ستا په غم کښي شمعه غوندي ژاړم   ته ځما په غم کښي صبح غوندي خاندې
زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي   لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي
ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي   د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندي
دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي   نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي
هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي   بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي
سره لنبه ګوره چه څه کا په وچ ډکي   مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي   ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي
خپل سر کښي لويي مي همه واړه فراموش شوه   هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي
بې له تا که سير د ګلستان کړم که د ګلو   نه پوهيږم هيڅ چه ګلاستان دي که زندان دي
چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي   اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي
ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه   عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي
لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه   واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي
واړه د خپل ځان په نظر ګوره که دانا يې   اي عبدالرحٰمنه درست جهان عبدالرّحٰمن دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مي ستا په فکر ذکر گلستان دي   تن مي ستا له غمه پاڼه د خزان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم   چه په سترگو کښي مي جوړ رود روان دي
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ   چه هم ويني ترې بهيږي هم خندان دي
هسي رنگ مي د خپل زړه له وينو واخيست   چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه   ما مونډلي ځني عمر جاودان دي
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي   ستا د لبو په مدد آبحيوان دي
آشنائي تر جدائی کم زورې نده   معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
لکه نمر په څلورم آسمان ليده شي   محبت به سل حجابه کښي عيان دي
نور د شمع په فانوس کله پټيږي   عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته   زه له ډيري ځلي وايم چه نهان دي
طاؤس رنگ زلفي دي چا هسي کړه کرې   چه هر موي ئې په څو رنگه په څو شان دي
بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي   که څوک وايي چه ليده شي تش گمان دي
ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي   سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه   لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه   نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي
هم په دا راته آسان شو نور غمونه   چه ستا غم راته د حد په هورته گران دي
يو نفس به دي له دره بيرته نه شم   څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا   ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي
که سروسامان ستا د زلفو نشته   هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
لکه تا چه تور گيسو په مخ پريشان کړ   ځما هسوي خراب زړه پسې پريشان دي
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي   چه گذر ئې ستا په چاه زنخندان دي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي   چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم بادشاه دي د جمله ؤ بادشاهانو   هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي   هغه کار واړه و ده وته آسان دي
څوک آفتاب شي په آسمان را خيژولي   ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
څوک د نمر په مخ حجاب شي غوړولي   ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
څوک په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي   ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي
څوک يو څاڅکي پرې يستي شي له اسمانه   نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوك شي روح نيستي په يوه ماشي ژوندي كړي ده په روح تمام جهان دي
ځوك و سنگ شي رنگ د گلو ور كولي ده و سنگ وركړي رنگ د ارغوان دي
ځوك له خاورو شي يو گل پيدا كولي ده له خاورو پيدا كړي گلستان دي
ځوك له سنگه شي گوهر پيدا كولي ده له سنگه پيدا كړي در مرجان دي
ځوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي دی د هر يوه مخلوق روزي رسان دي
ځوك بنده لره ايمان شي ور كولي ده وركړي هر مؤمن لره ايمان دي
ځوك له زمكي و آسمان ته شي ختلي ده عيسیٰ لره وركړي دا مكان دي
ځوك له خداي سره خبري شي كولي ده موسیٰ مشرف كړي په دا شان دي
ځوك اينبو دي په توسن د آسمان زين شي اينبي ده په هوا تخت د سليمان دي
ځوك په سپينه ږيره پايي تر قيامته ده په خضر باندي كړي دا احسان دي
چه په ده شي هغه كار په هيڅا نه شي هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
په اوبو كښي ئې د كانو گوټ پيدا كړ ده وركړي په كښ اور لره مكان دي
په سجود ئې زمكي سر دي لگولي هم ئې زوږند په ركوع سره آسمان دي
هر ونه په قيام ورته ولاړه هر گياه ئې په تسبيح سره زبان دي
همه واړه په تسبيح د ده مشغول دي كه ملك دي كه پيري دي كه انسان دي
هر ماهی ئې په درياب كښي حمد وايي هر مرغه ئې په چمن كښي ثنا خوان دي
حق په حق ئې هيڅا نه ده ثنا كړې نه له هيڅا واقع شوي دا بيان دي
مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي لكه ده څخه چه قدر د خپل ځان دي
حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي معرفت ئې هسي بحر بې پايان دي
نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته دي بې زيانه بې زواله بې نقصان دي
نه ئې مثل نه مثال نه ئې مكان شته دي بې مثله بې مثاله بې مكان دي
پاك ئې وگڼه بې شكه بې گمانه له هغه چه د چا شك د چا گمان دي
نه ئې ځوك په سترگو ويني نه ليده شي او بې چونه بې چگونه نمايان دي
كه ځوك وايي ليده نه شي ليده نه شي او كه وايي و هر چا وته عيان دي
منزه دي له جمله ؤ جهتونو او بيا هر جهت په ده باندي ودان دي
له زرگونو صفتونو راشه گوره چه ئې كړي نيم صفت عبدالرحمٰن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا چاري همه واړه فاني دي / دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي / چه په سره کفن له زمکي را بیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو څخه نشته / جونه نه دي سکه گنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کښي گدایان کا / ما لیدلي فسادونه د گردون دي
د رحمان د زړه خوناب مگر قبول شه / چه مخونه د دلبرو پرې گلگون دي

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي / قد و سر و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو / لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره په بستر د پاسه پروت یم / نار و خاوري دا بستر درې واړه یو دي
چه ئې در و هم دیوار وته نظر کړم / باغ بوستان و دغه در درې واړه یو دي
خداي د یار له هجره هیڅوک خبر مه کړه / تاخت و قتل دا خبر درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوڅې را باندي راشي / دا غبار مښك و عنبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه / توري خاوري سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا / خان سلطان و قلندر درې واړه یو دي
ور دي نه شي په پردۍ زمکه هیڅوك / کور و کر و مبصر درې واړه یو دي
چه دي نه په کښي یو یار نه دي آشنا وي / هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو / خر مهرې لعل و گوهر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو / گوواور و پېښاور درې واړه یو دي
غزا وشوه که ځان ستائې و رحمان ته / بې هنر و گاؤ و خر درې واړه یو دي

په دنیا کښي که څه کار دي خو د دین دي / د دې کار په کننده ؤ آفرین دي
چه تقویٰ او دیانت ئې شي په بحره / د هغو د سعادت ستوري قرین دي
قناعت مي هسي خوند په خوله کښي کیښود / چه وچ ټوك مي په دهن کښي انگبین دي
بې هاتیانو بې اوښانو بادشاهي کا / د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالین دي
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه / د آسمان د مالائکو پرې آمین دي
چه قبوله کهتري کا په دنیا کښي / د هغو په بهترۍ باندي یقین دي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته / حق تعالیٰ کمال ورکړي و کمین دي
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده / که زړوکي ئې خیرن وي زړه ئې سپین دي
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه / په دوه ورځي پس ئې ځای زیر زمین دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ښیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا   د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
که صورت ئې د سړي سړی باله شي   په معنی کښې سړی نه دي شیاطین دي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته   شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسي لاس په لاس دنیا پرېښودي   څه چواچندڼ په ځان پوري مښو دي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي   د سیلاب په مخ کښې څه پوله ایښو دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي   دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
قافلې چه په دنیا کښې شوې داخلې   بیا هم هسي معلومېږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي   چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي   د هغو عالمو ږیري د وکښو دي
په هر شان چه یار خوښېږی زه هغه کړم   خپلول د صاحبانو په پېښو دي
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښې   نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي   دلته څه د عاشقۍ نښې د ښو دي
میخواران که ئې خبر شي له مستۍ نه   د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومېږي واړه مړه دي   که څه دي هم هسي وایه چه څه نه دي
یا د باد په مخ کښې خاوري دي دا توري   یا د اور په مخ کښې واړه وچ واښه دي
د خپل عمر شپې او ورځي چه په زړه کړم   هسي درومي چه د سیند گویا اوبه دي
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړې   دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
چه د خداي له معرفته خبر نه وي   هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
د رحمان د زړه له حاله خداي خبر دي   چه په زړه کښې ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي   ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره   انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه   احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي   و هغو ته د عطارو دکان څه دي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو   هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا   عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم   برق و رعد چکاره دي باران څه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان جهان هسې ستا په مينه هير دي   نه پوهيږم چه ځان څه دي جهان څه دي
ته چه نه ګورې و ما ته لږ مي پوه کړه   په دا کار کښي دي ضرر و نقصان څه دي
زه بې صبره يم که مهر د ستا نشته   له دې دواړو دي په زړه کښي ګمان څه دي
که ستا سترګي دي قاتلي زه مقتول يم   وايه نور دي په خاطر کښي ارمان څه دي
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله   له عيانه احتياج د بيان څه دي
هر چه وايې ستا رسئ د رحمان غاړه   و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي   مراد ئې بې د يار له دره بل باب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه   دا اسباب په عاشقئ کښي اسباب نه دي
چه د يار سره حساب د دنيا کاندي   دغه هيڅ په عاشقانو حساب نه دي
چه عاشق په عاشقئ کښي ارباب نه شي   که د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
هر چه يار منع کوي له خپله ياره   دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دي
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي   دا ځما د يار تر ميانه حجاب نه دي
که ثواب دي هم سوئ د يار له مخه   ما ګڼلي دغه کار په ثواب نه دي
که ليدلي زليخا يوسف په خوب و   ما په ويښه دي ليدلي په خواب نه دي
صبر ونيسه په مخ کښي که مراد غواړې   هيچا کړي دغه کار په شتاب نه دي
رحمان سوال د بوسې کړي دي له ياره   لا ئې هيڅ ځني مونډلي ځواب نه دي

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي   هغه کار چه بې بقا دي څه کار نه دي
که د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي   دا په عشق کښي سهل کار دي دشوار نه دي
انديښنه سړی بيدار کاندي له خوبه   کم انديشه که بيدار دي بيدار نه دي
که څه عمر دي عاشق لره وصال دي   د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
د چشمانو په ځنبل کښي تير و بير شي   اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
که د سلو زويو پلار شي به ئې څه کا   بې وقوفه زوي د پلار څه په کار نه دي
معشوقې هميشه ناز په عاشق کاندي   رحمان هيڅ له خپله ياره آزار نه دي

هر نګار چه بې وفا دي نګار نه دي   په ګلزار کښي چه ګل نه وي ګلزار نه دي
په تلخئ د ميو مست خلق مي خوښ دي   هغه خار چه بوي د ګل لري خار نه دي
ديناري دنيا داري دي ځبله لري   ما ليدلي هيڅ ديندار دنيادار نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زوزګار دي په جهان کښي عاشقي ده   د دې نور عالم روزګار څه روزګار نه دي
چه تصديق ئې په خپل زړه کښي محکم نه وي   دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي   دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ   باري ګنج دي چه هر يو ته آظهار نه دي
معشوقه وفا له هيچا سره نه کا   ګڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
د خپل يار وصال د خداي په داد مونده شي   دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي   د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي   د بل زخم په څير سهل و آسان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهيږي   دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
عاشقي نه ده که ګورې حيراني ده   کوم سړی په دغه کار کښي حيران نه دي
يو عاشق دي څوك را وښيي په عشق کښي   چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
همره اوښي د عاشق په ګريوان ووري   ته به وايې چه يو سيند دي ګريوان نه دي
دا هجران دي چه ئې مرګ په عاشق ګران کړ   که هم ځان ور څخه درومي هيڅ ګران نه دي
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي   غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي   برابر د بيلتانه د نيران نه دي
چه باله شي څوك په عشق کښي کم عقل   دا کم عقل ډير هوښيار دي نادان نه دي
چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم   رحمان وايم چه ويران دي ودان نه دی

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي   ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښي   تا و ما وته ښولي دي که نه دي
په دنيا کښي خو يو سر و مال ويل شي   دواړه ما په تا بايلوي دي که نه دي
تل د ورځو په لينده د ښو غشي   تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي   توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
راشه وګوره احوال د عاشقانو   مړه د عشق په تيغ کوټلي دي که نه دي
ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندي   چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
ښائيسته که په ښائيست ملايکه وي   په وکښود زړونو روي دي که نه دي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه   د بهار ګلونه شوي دي که نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبښ مي ستا د ښو غشي په سينه دي — پور راپوري مي وتلي تر اينه دي
تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي — هغه زړونه چه بې زنگه آئينه دي
هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم — ستا غمونه مي په زړه کښي ديرينه دي
لکه ستوري چه بريښنا کا په آسمان کښي — په ټټر مي ستا داغونه نگينه دي
درته وايم چه له آهه ئې پرهيز کا — د هغو چه پوشاکونه پشمينه دي
که دا ستا رخسار سوزاني لنبې نه وي — ولي کسي ځما تور سوي نينه دي
څه به سم په صبحدم گورې و چا ته — چه دي سترگی په مي مستي شبينه دي
هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي — بې غضبه په غضب او په کينه دي
شرابيان چه شراب مومي خو ئې شومي — کله منع په اختر په ادينه دي
چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه — د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعیٰ د سړي خداي دي — هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
مسافر که په رحلت کښي و بله غبږ کا — هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
که سړي و حقيقت وته نظر کا — ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
دا خو بخت دي څوك ئې سپين و څوك ئې تورکړه — گنه عين لکه زاغ هسي هماي دي
لکه فرق چه د هماي و د زاغ نشته — هم دغه دليل د شاه و د گداي دي
ته نظر د کاري گرو په کار مه کړه — کار همه واړه موقوف په کار فرماي دي
سالکان چه د جهان تماشا کاندي — له جهانه ئې مطلب جهان آراي دي
که څوك خپل دست و پاي وباسي له ميانه — خداي پخپله د بې دستو دست و پاي دي
په هغه جهان نيکي و بدي نشته — هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
زه رحمان يوازي نه يم په دا کار کښي — هميشه د يار په يار پسې واي واي دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گداي دي — په معنیٰ کښي د جمله ؤ کد خداي دي
مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي — چه ئې ستا له غمه سريه پشت پاي دي
چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي — د جمله ؤ گمرهانو رهنماي دي
چه څوك زړه د ستا و تورو سترگو ورکا — ستا د ورځو تور محراب د لاندي ځاي دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي — د هغو ناستي په سوري د هماي دي
چه تا ووينې و ما ته نصيحت کا — شك پرې مه کوه بې شکه چه خود راي دي
که زر دار دي اشنايان د زر دارانو — د رحمان د آشنايانو تکيه خداي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د خلقو و نظر ته آدمي دي — خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
هر چه ځان یار په سپیو کښې داخل کا — ترو هاله به ورته وایم چه سړی دي
ما دي خداي د یار له غمه بې غم نه کا — دا په ملك د عاشقۍ کښې لوي ورانی دي
زه د یار په غم کښې زیړه څهره خوښ یم — دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
زه ژوندون د یار و وصل وته وایم — ګڼه هر یو دوزخي په ژوند ژوندی دي
ته چه ما منع کوې د یار له دره — کوم یو در د یار له دره بریالی دي
زه د یار میني په یار باندي شیدا کړم — که څوك ما ګڼي زه نه یم واړه دی دي
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست — د لیلې د زلفو هسي غړوندی دي
زر داران که اوبه څښې په جام د زرو — ځما خوښ دا خپل د خاورو کنډولی دي
اورنګ زیب که د ډهلی په تخت نازیږي — خپله خونه هر ګداي لره ډهلی دي
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي — څوك ئې پیژني ساهو دي که مریی دي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره ګډي — ترو د چا زده چه کوم نیکه نمسی دي
توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده — روڼا ورځ په نا اشناؤ تور ورمی دي
نه دي سترګي پوزه غوږ د کم شناختو — په معنیٰ کښې یو دیوال سوری سوری دي
عاشقان ئې د دنیا له غمه خلاص کړه — عاشقي د سلیمان بادشاه غمی دي
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښې — که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښې — که په لاس د ګل اندامي سپین وښی دي
نا آشنا به بهره څه رنګ څني مومي — چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
څربوې مي قربانۍ لره پوهیږم — دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي — معلومیږي چه نر حوریا ښاپیری دي
چه د خط په دود ئې خلق په کښې پریوزي — زنخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا — که جفا نه کا وفا کا څو تیری دي

عاشقۍ را باندي سوري کړې مرۍ — هیڅ مي نه درومي بې یاره تر مرمۍ
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښې — د هغو په سر چه کښېني ښاپیرۍ
د مژګانو په پنجه مي زړه وکاږي — خداي د ترکو مستي سترګي کړې زمرۍ
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي — هر چه کاندي د خوبانو چاکرۍ
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي — که په عشق کښې څوك دغه طاقت لرۍ
خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښې ور کړم — چه شپه ورځ مي غړوي لکه تورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په صورت مي نرۍ تبه شوه ولاړه   تا چه دواړه سترگي توري کړي نرۍ
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم   چه بندي شوم د هجران په کچرۍ
نور د شمع په فانوس کله پټېږي   تا چه واغوستې د خيال جامې نرۍ
زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو   چه ئې ملا وي د ويښته په دود نرۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي   د هغو په سر همه خاوري ايرې دي
نادان که د دنيا په کار نازيږي   و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
چه بې خدايه محبت کا هغه خلق   نارينه ئې واړه خره او ښځې خرې دي
و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري   همگي واړه طفلان د گوارې دي
هسي وايه چه څړۍ دي د زنانو   که ئې اينبي په دستار کښي قرقرې دي
چه نه فيض نه څه بهره ځني مونده شي   همگي واړه بې فيض و بې بهرې دي
زخيره د دنيا مه کوه رحمانه   دا همه واړه د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي   لږ مي وپوښته له حاله چه ولې دي
زه په تا پسي موسی يم قارون نه يم   چه مطلب مي غواوغيلي يا گلې دي
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي   کله کړي په مجنون باندي ليلې دي
لکه ما چه مصلې در پسي لنگ کړې   کوم ملنگ هسي لنگ کړي مصلې دي
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي   ما پخپله خپلي کړي تسلې دي
نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا   گوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي
که رحمان د عاشقۍ په تيخ شهيد شي   د جنت حوري همه واړه دلې دي

ته په هره گړۍ غم د سيم و زر خورې   زه دي هره گړۍ وينم چه خپل سر خورې
عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي   ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خورې
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه   دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې
روژتي په څلورم پهر افطار کا   ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې
که يو ځله تر کماله ورسيږې   نور به غوښې د خپل ځان لکه قمر خورې
که ښيښه د نام و ننگ دي شي تر څنگه   د هر چا په کجروۍ به خپل ځگر خورې
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي   قند ئې وگڼه که زهر په هنر خورې
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه   چه مدام د بر خوردار و په څير بر خورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له تا ئې شرم نه کيدي مهرۍ مخ به پټ نه و د حوري د پرۍ
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه له دې ويري زيست په شپه کا قمرۍ
ستا تر حسنه پوري حسن واړه هيڅ دي نيست په څه له هسنو کا برابرۍ
بې د ستا د تورو سترگو جادوگر و کوم آهو د بيابان زده وي دم گرۍ
ستا د عشق د توري هستي رنگ گذار دي چه له مخه ئې حباب وي ککرۍ
دلبري او دل جويي لکه د ستا زده چا زده هسي دل جويۍ او دلبرۍ
حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دي معشوقه که فرشته وي که چورۍ
و عاشق ته د يار غم واړه ښادي ده د رضا په ملك کښي نشته دلگيرۍ
دا دستور دي چه له درده زگير وخيژي گڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ

ستا د تورو سترگو په ياداشت مي اوښي ووری حق دي که پريوزي په شبرات د غم کښي ستوري
زلفي دي سايه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ هر چا ته چه گورم نيم په نمر وي نيم په سيوري
څوك دي په وصال کښي قند نبات څوك ځگر خون خوري چا وکړ ديدن د چا شو سپين د سترگو توري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ تل په آتش سوزي آئينه چي نمر ته گوري
سترگي مي د ستا له خياله پريوتې و زړه ته څه شو که مو بې سترگو صورت ځي په بل لوري
کله رقيبانو ته نظر کړې کله ما ته ستا باران د مهر په ښو بدو يو شان ووري
ځان په مستو سترگو باندي مه غلوه رحمانه دا مستان هوښيار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې چه به ما دلته کښي ناست لرې ته دورې
هغه خداي چه ئې ستا مخ بله لنبه کړ دا لنبه ئې کړه ځما په گوگل پورې
هم هغه دی ځما تور ليمه سره کړي چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترگي تورې
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
اصيل نه دي چاپيرو دي نه پلورلي ته اصيل په ديدين پيري هم ئې پلورې
دا کوم رنگ د آشنائي او د وروری دي چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
درخانۍ په سل غمونو خداي اخته کړه زه به ولي له تا زار کوم که گورې
زه و تا ته د ستا له جوره ژاړم ته را واخلې سل گلې نادري نورې
د رحمان په عاشقۍ به آفرين کړي که لږ مخ په آئينه کړې ځان وگورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر ځاي چه ستا ثنا شي ښيوه گړي   خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
د هغو سترگو به اوښي وي گلرنگي   هر چه ستا په گل رخسار وي منتظري
هغه كله د ناصح خبري اوري   هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
مرور كاندي عاشق له جمله خلقو   معشوقې له هيچا مه شه مروري
په ساعت كښې سړي مړ كا هم ژوندي كا   طايفې دي د خوبانو سحر گري
زه ځان ډوب گڼم بې تا په خپلو وينو   كه مي ډوب كا څوك په شهدو په شكري
لري لري غم دي واړه را نزدې كړ   چه له مخه دي حجاب كړ راته لري
چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست   را پسې شوې د بلا توري لښكري
هيڅ په حق د حقدارانو نه گروهيږې   هميشه ځما د زړه په وړو منكري
ځما ستا مينه څرگنده په جهان ده   ولي دا رنگه څرگنده گواهي نغري
زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد كړم   د رقيب كره هم ډول وي هم سندري
د رحمان شعر به ولي نادر نه وي   چه ثنا كاندي د تا غوندي نادري

تر ابدي ورځي پوري به جفا كړي   كه به مهر وفا هم چري پيدا كړې
معشوقې كله وفا كله جفا كا   مي بايد چه كله هغه كله دا كړې
ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي   چري نه چه دروغژن مي تر هر چا كړې
چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي   دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا كړې
ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟   چه په لاس د رقيبانو مي سزا كړې
مرم په دا چه د اغيار په رضا درومې   نه په دا چه ته په ځان خپله رضا كړې
په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي   هغه چاري چه ته هر ساعت په ما كړې
ما رنځور په كټ كښې پريږدې چه كړيږم   ته لا گرزې د رقيب سره خندا كړې
لاس تر غاره د رقيب سره خندا كړي   چه ما ووينې له قصده راته شا كړې
هر بيگاه وايې سبا له به خوله دركړم   دا بيگاه به په رحمان كله سبا كړې

په پيرۍ كښې چه هوس د مي ناب كړې   بيهوده گمان په صبح د مهتاب كړې
بې طاعته عنايت له خدايه غواړې   د عتاب په ځاي اميد د ثواب كړې
دانسته گناه كوې توبې وكاږې   لكه بت هسي په غټو سترگو خواب كرې
پۀ هغو غوږو چه ذكر د خداي اورې   بيا سماع په هغو غوږو د رباب كړې
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې   هم هغه شونډې بيا ډوبې په شراب كړې
علم وكړې هيڅ عمل ور باندي نه كړې   لكه طفل هسي لوبې په كتاب كړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شپه پروت یې د مغان په میخانه کښې — او د ورځې مخ په لوري د محراب کړې
تمام عمر د دنیا په طلب کرزې — بیا د خداې په طالبانو ځان حساب کړې
له خالقه دي نه شرم نه حجاب وي — له رحمانه گوښه ونیسې حجاب کړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار کړې — همره نه دي چې حساب یا به ئې شمار کړې
په هر غم کښې خاموش اوسه او که نه وي — د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار کړې
صبر ونیسه په مخ کښې که مراد غواړې — په تلوار به هیڅ و نه کړې که تلوار کړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه — او که نور څه نور څه وایې ځان به خوار کړې
آرادي او کاروبار دي سره لري — لاس له کاروباره وکاږه که کار کړې
چه پخپله ئې فاني بولې رحمانه — ترو بیا څه په هغو چارو اعتبار کړې

چه مدام د بل و عیب وته نظر کړې — خداې له خپله عیبه ولې نا خبر کړې
که یوه جو دانه عیب وینې په بل کښې — هغه یو جو دانه عیب به ئې لوي غر کړې
که دي خپله گناه لویه لکه غر وي — په حیله حیله به غر د مچ وزر کړې
که څوك تله د انصاف درته په لاس کا — خپل تټو او د بل آس به برابر کړې
تو لعنت دي په دا هسې منصفۍ شه — چه له حقه و باطل وته گذر کړې
خداې و تا د ملائکو مقام درکړ — ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر کړې
که دي یو ویښته د ځان د پاسه کوږ شي — ځان هغه ساعت له خدایه مرور کړې
که ښندلي دي په خداې وي یو کیکوړي — نمایان ئې په جهان کښې لکه نمر کړې
لکه څوك تر مکې لاړ شي بیا ترې راشي — د دنیا دپاره هسې لوي سفر کړې
که یوه رتۍ دي زر به لاس کښې کښیوزي — خرڅ خروار د عبادت په رتۍ زر کړې
د ځوانۍ عمر دي تیر کړ په غفلت کښې — په پیرۍ کښې به څه زیرمه د محشر کړې
په دنیا پسې دي نمري دي رنگ کړې — ځان و خلقو ته درویش و قلندر کړې
لکه وار چه د زړې لولۍ تیر شي — اوس توبې له ضرورته په سپین سر کړې
په پیرۍ کښې د ځواني چاري نه شي — ته په ورځ د عاشورې به څه اختر کړې
لکه بیخ د زړې وني چنجي وخوري — په دا تیر عمر به څه ښاخ و ثمر کړې
دغه باغ به دي خلاص نه شي له خزانه — که چاپیر ورځني سد د سکندر کړې
و بد خواه وته څوك نصیحت نه کا — رحمان ستا په غم شریك دي که باور کړې

خدایه مه کړه نا امید هغه وګړي چه امید ئي وي د ستا په کرم کړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومیدي کړم چه دي ځان دي د رحیم په نام نومړي
دا نیمګړي سړي ننګ هم د خپل نام کا ته خو خداي یې چه په هیڅ نه یې نیم ګړي
هیڅ بنده دي په بزرګي کښي لیده نه شي څو تا خط د آزادۍ نه دي ورکړي
دا همه واړه شومیت دي د شومانو ګنه ته د چا په زیرمه نه یې ستړي
چه بې تا ئې په زره بله سودا ګرزي تر مقصوده به و نه رسي وګړي
هر چه ستا په لار قدم د راستي کیږدي که ئې زیان وي زه رحمان ئې پوروړي

د آشنا له لاسه ناست یم په زړه ستړي په فلوس مي پکار نه دي د رخت وګړي
چه په ژوند ئې طمع پویکړي شي له ژونده نور به څه باندي ویریږي سر پرې کړي
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي زه مهجور یم په دغه روایت مړي
خوږ ژوندون مي جدایۍ هسي را تریخ کړ چه د غم له تلخۍ دم نه شم را نغړي
دا صورت په مثال خس محبت اور شه ترو د اور په مخ کښي څه کاندي خسړي
لا علاج به لکه اوښ بار برداري کا چه په پوزه ئې پیزوان شه د عشق پري
له احواله ئې ورو ورو پوښتۍ یارانو بیلتانه د رحمان وار دي خطا کړي

ما په تا پسې دا سپیني جامې رنګ کړې ته لا بیا په ما ګمان د نام و ننګ کړې
هیڅ اثر دي په سنګین خاطر و نه شه که هر څو مي مصلې در پسي لنګ کړې
دل سوزي به دي په نور وکړي څه شي چه له ما غوندي مخلصه سره جنګ کړې
ته په عشق کښي ما هاله دروغژن بوله که یو بل هم هسي ما غوندي ملنګ کړې
دا نارې سورې په عشق کښي دي غمازي ګنه تل به د بلبل په څیر پتنګ کړې
عاشقي و معشوقې ته سپینه لار ده ته و ما وته دا سپینه لار ګړنګ کړې
چه یو دم مي له نظره ته یو خوا شې دا جهان لکه لحد را باندي تنګ کړې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه یې خداي ځما له کم بخته په زړه سنګ کړې
دا دي څوك له خنګه ناست دي نه پوهیږم چه خبري د رحمان سره په جنګ کړې

خدایه زړه د رقیب نرم په احسان کړې ما له یاره یار له ما سره یك سان کړې
هغه درد چه د اشنا د بیلتانه دي دفع و رفع ئې د وصل په درمان کړې
غم د هجر چه تیري تر اوره سخت دي له دې غمه مي په امن په امان کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار و بار د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
حجاب لري کړه ځما د یار له میانه   بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي   ما گدا په آستانه د خپل جانان کړې
که دا نور عالم و بله خوا ته گوري   ما په لوري د دلبرو نگران کړې
زه چه یار لره ورځم په هغې لاري   مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
تاریکي د معصیت را څخه واخلې   د طاعت په روښنایۍ مو زړه روښان کړې
چه ځما په پریشانۍ ئې زړه ښه کیږي   زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
چه ځما په چمن راشي گستاخي کړي   د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
چه آخاده د منکر تر سره پریوزي   د فلك په څیر مي توره د زبان کړې
هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي   هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
چه کشور د افغانانو معطر شي   د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي   برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
ته چه ما منع کوې د یار له لوري   کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
نه به ما منع کړې ته له خپله یاره   نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
الٰهی د خپل حبیب له برکته   دا ساده انشا رنگینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پرۍ سترگې د آهو کړې   نه پوهیږم چه آهو یې که جادو کړې
دعاگو چه د چا ومري څه ښادي ده   ته په څه ځما و مرگ وته آرزو کړې
په محراب د عاشقانو کاڼې ووري   ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
تا چه رنگ د گلو واخیست زه پوهیږم   زرغونه به په چهره ځما کنگو کړې
ستا له ډیره ډیره جوره معلومیږي   چه به ما پخپلو اوښو کښې لاهو کړې
که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني   خاکستر به په چمن کښې کشمالو کړې
درست جهان به قاف تر قافه معطر شي   که یو ځله شا نه گڼه په گیسو کړې
ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي   که افسون د مسیحا ورباندي پو کړې
لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي   څه منت به د پایلو د باهو کړې
له سوزن د ښو راوړې تار د زلفو   د رحمان د زړگي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر گلو کړې   نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
که دي وشي ملاقات له سر و قدو   د فاختې په څیر به کوکي په کوکو کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

عاشقي به تيره توره در په لاس کا   نور د صبر د سکون په ملك به هو کړي
په انصاف و عدالت به نوشيروان شي   هر عمل چه د خپل ځان په ترازو کړي
د سکندر په څير جهان به دي روزي شي   که سرکوز په آئينه د خپل زانو کړي
تريخ لوګي به دي د قند په څير نغړده شي   که صورت د عشق په اور کښي تماکو کړي
وبه نه وينې د ترکو برندي سترګي   مګر ځان په خپلو وينو کښي سالو کړي
روغ به نه شې بې ديار له ښه ديدنه   که سل پنده سپيلني و ځان ته لو کړي
د غفلت ليچن ليمه به دي بينا شي   که د يار د کوڅې خاوري دي څښنکو کړي
دا دارو بد دوائي کوې طبيبه   چه د يار په درد و غم کښي مي دارو کړي
نصيحت په عاشقانو اثر نه کا   دا محنت واړه بې ځايه بې قابو کړي
په رحمان باندي بې ياره خواب حرام دي   که ئې سل بالښته لاندي تر پهلو کړي

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې   دا ګدا په ديدن ولي توانګر نه کړې
ستا دې ډيري حيا ډير کورونه وران کړل   چه هيچا وته کاته برابر نه کړې
ستا په ډير حسن مي دا عقيده نه شي   چه دا روغ وګړي واړه اوتر نه کړې
ته پلو له مخه واخله زه ضامن يم   که اورنګ د زمانې قلندر نه کړې
ځما هر زمان هر دم په تا ګذر وي   ته يو دم ځما په لوري ګذر نه کړې
لکه ته چه دلاور ځما په مرګ يې   چه دا رنګ چري رقيب دلاور نه کړې
زه د ستا په جفا خوښ يم تل تر تله   که غماز مي له دې رازه خبر نه کړې
ګذشته جفا دي واړه آواره وي   که دا جور و جفا بار ديګر نه کړې
هغه څوك دي چه به ستا له دره درومي   که ئې ته له خپله دره بدر نه کړې
سنګدلي ده هغه خلقو لره ختمه   چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه کړې
رحمان ستا ميني رسوا کړ باري حيف دي   چه ته هيڅ په دا خبره باور نه کړې

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې   د چمن په ګلو ولي ګذر نه کړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ   دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي   دغه زهر په ځان ولي شکر نه کړې
جك زده چه په نارو د مرګ خبريږې   ځان پخوا تر مرګه ولي خبر نه کړې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري   ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس له مرګه چه بیا مرې له لوړي تندي   ولي نن ساعت توبه د محشر نه کړې
دا ویل دي اثر کله کا په نورو   اې رحمانه په ځان ولي اثر نه کړې

نمر سپوږمي که ستا له حسنه نه شرمیږي   ترو دوي ولي زرغونه و زیړ ښکاریږي
دا سبوږمۍ چه ئې نه سر شته نه ئې پښې شته   په کوم حسن به له تا سره سمیږي
زړه مي یووړ ستا د مخ په روڼا زلفو   باري غل په سپین سبا کله پټیږي
ستا د زلفو د ابریو له وحشته   همګي لړم ماران دي چه وریږي
مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حیران یم   چه سبزه په اور کښې څنګه زرغونیږي
اور اوبه سره چا ګډ لیدلي نه دي   دا قدرت دي ستا په لبو کښې نمائیږي
لکه لوند زړوکي تا وکړي نو ئې ووزې   ستا له غمه مي رنګ زیړ پوست مي وچیږي
سپوږمۍ هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه   چه په هره میاشت کښې دوه دوه نیمه کیږي
ستا قامت که څوك شمشاد بولي غلط دي   د لرګیو په نرخ سپین زر نه یافتیږي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو   د لړم لشه له مار سره تاویږي
و سپین غاښو ته دي در ویلي نه شم   کاڼي کله د بریښنا په دود ځلیږي
باریك خط ئې زلفو لاندي کړ رحمانه   مورچګان د شپې له مخه پایمالیږي

صبحدم چه هغه یار را باندي راشي   عجب نمر د نمر د پاسه هویدا شي
ښکلي مخ لره حاجت د سنګار نشته   بې ترتیبه چه نمر وخیژي روڼا شي
چه ئې ووینم له ورایه پوري نښلم   لکه پیښ چه و بله کاه و کهربا شي
ما له ډیري ناچارۍ و یار ته شا کړه   ناروا د ضرورت په ځاي روا شي
زه په وصل کښې خواري د هجران ژاړم   د هر کار فکر تر کاره لا پخوا شي
لا پخوا تر جدایۍ نه ژړا بویه   ګڼه هلته هر یو ژاړي چه جدا شي
وصال نه دي چا په سرومال موندلي   مګر غاړه په دا کار د چا ادا شي
زه به سرومال د یار تر نامي ځار کړم   دا په عشق کښې سهل کار دي که په دا شي
د رحمان په اوښو هسي رنګ پوهیږم   چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وګړي په روزګار شي   چه له مرګه ئې نه ویره نه ئې ډار شي
له ده وزیږي د ده دواړاندي ومري   لا ئې مینه د دنیا په کار و بار شي
که ئې هر قدم د مړیو په سر لار وي   یو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژونديو نصيحت پرې اثر نه کا　　مگر مړه له قبره پاځي په گفتار شي
د اميد مزي ئې هسي رنگ دراز وي　　چه تر خضره ورته خپل عمر بسيار شي
سپينه ږيره په اوښي کښې زوي را واخلي　　چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
د خرما زړي نهال کا ورته گوري　　چه دا سوري دا ميوه به مي پکار شي
هر هر فصل چه ترې ريبي هوسيږي　　چه به کانده راته بل فصل تيار شي
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي　　ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
غړوندي د ناز کړيو خسيو غړي　　چه سبا بيگاه به ما لره گوهار شي
لکه وړکي کټوري له زانې غواړي　　په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وايي　　هدايت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سيمه دي گلزار شي　　اغزي مه کره په پښو کښې به دي خار شي
ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه　　چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښې　　چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گوري　　لا وړنبې به ستا صورت تر خاورو خوار شي
آدم زاد په معنیٰ واړه يو صورت دي　　هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
که ته نه کوې نظر د چا و عيب ته　　هر سړي به ستا د عيبو پرده دار شي
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا　　سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د مات لوښي آواز کله ثابت خيژي　　د هر چا عمل ځرگند په خپل گفتار شي
نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کړه　　ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي　　چه لږ لږ و بله جمع کړې بسيار شي
که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه　　هر يو نخل چه ميوه لري سنگ سار شي
تل و ښو وته آزار د بد ورسي　　هر چنجي و نرم چوب ته ورد و خار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي　　چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم　　د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي　　دار ئې بس له مرگه نخل ميوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي　　ليوني لره کمال دي چه سنگسار شي
هر گياه چه و کمال ته ورسيږي　　سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا　　که څوك پاڼه د خزان غوندي طيار شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو   صحبدم که حيوانات دي هم بيدار شي
چه يو موتي ايرې تار په آئينه کا   هم په دا خبره فخر د خاکسار شي
کريمانو سود موندلي دي په زيان کښې   لکه ښاخ دوني وتراشي بار دار شي
خزانه په سخاوت سره زياتيږي   د کوهي اوبه چه وکاږي بسيار شي
مړول د وړي ګيډې مشکل نه دي   مړول د وړيو سترګو مشکل کار شي
کم خوراك سړي نزدې شي فرښتو ته   هر سړي چه بسيار خوار شي بسيار خوار شي
صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي   د ګوهرو پيوستون په نري تار شي
غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي   توره شپه په عاشق زلفي د خپل يار شي
د توفيق له مخه هر مشکل آسان دي   وستۍ وته د اور لنبې ګلزار شي
ناز د عشق پرورش مومي له عشقه   هسي نه چه د خوبانو په سنګار شي
بې محنته چا راحت موندلي نه دي   د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دي   که ئې سر و مال د يار تر نامې ځار شي
ياره ياره هر څوك وايي په جهان کښې   زه به پس له مرګه وايم چه يار يار شي
لکه ډار کاندي ورغومي له ګرګانو   هسي رنګ له جدايۍ نه ځما ډار شي
د رحمان دا پوچ ګويي څه په کا نه ده   عاشقي په ګفتار نه شي په کردار شي

چه شهيد د تورو سترګو په خنجر شي   خوشنودي ئې د سرو شونډو په کوثر شي
چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مژګان کړم   هغه دم مي زړه سپند سينه مجمر شي
عندليب خاطر مي الوزي په ګلو   که د ترکو سنبل زلفي ئې سهپر شي
که يار سل ځله جفا را ستره کاندي   ځما کله په جفا د يار باور شي
د ناصح په نصيحت به منع نه شم   که هزار ځله مي ورور و برادر شي
د رقيب او ځما صلح سره نشته   که مو چري لاس و دست و بله بر شي
صبوري او قراري له ما خطا دي   تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
تير ساعت به د هيچا په لاس کښې نه وري   مګر تللي آشنا بيا په آشنا ور شي
خوبرويان به د سپوږمۍ ټوکړه را وخلي   که رحمان کچکول په لاس کښې قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي   که په دواړو سترګو ړوند وي مصر شي
تازه نوي سر پيدا کړي لکه شمعه   چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښېوزي   که ګدا وي د قارون په څير توانګر شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د در گدایان واړه بادشاهان دي　　خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي　　د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي　　چه تا ووینې له واړو نا خبر شي
ائینه که د جمال کړې ور څرګنده　　دا ګدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تیر شي　　دلګیر مه شه هسي وایه چه به تیر شي
غم هغه دي هر چه څیرمه وي و چا ته　　وړنبي واړه تر وروسته پوري هیر شي
بې له خدایه چه مدام په یوه حال وي　　بنده کله شیرشاهئ وي کله سیر شي
یو آدم دي چه په څو رنګه جلوه کا　　یو رقم دي کله زور و کله زیر شي
د دنیا چاري مدام په قرار نه وي　　د بڼو په ځنبول په بل بل پیر شي
په لږ عمر کښي ډیر غم له کومه راغي　　خوله خپلي بې صبرئ په سړي ډیر شي
خریدار و فروشنده چه سره خوښ شي　　به سودا کښي سختي نه کا تیر و بیر شي
ښایسته په جهان ډیر دي بې حسابه　　باري څوك به د رحمان د یار په څیر شي

که د سرو زرو سړي وي خو چه مړ شي　　نه ئې نوم په خوله څوك اخلي نه نومړ شي
که هیچا پړکړي نه وي په جهان کښي　　و اجل ته لکه خر په خټه پړ شي
راشه راشه دا ډیر ناز و کبر مه کړه　　یاره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
دا رخسار چه دي روښان تر آئینې دي　　عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد خو واړه دلبري ده غزا وشوه　　که د سرو په څیر څوك په قامت لوړ شي
نیك نامي له نیك خویئ نه پیدا کیږي　　دغه چاره نه په سوك نه په لوړ شي
عاشقان چه پښیمانیږي هغه نه کا　　هغه سوك د بې هنر وي چه خپړ شي
دا خو زه له مشقته تا ته وایم　　ګڼه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا په نغوته مه ځه که دانا یې　　د هوا ویشتلي غشي زر په خوړ شي
وران به نه کاندي یو حرف د خپلي بخري　　که په اوښو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبیر به د تقدیر کښلي نور نه کړې　　د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان باندي بې یاره صبر ګران دي　　لکه زهر چه دیده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې　　ترو بیا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلومیږې　　چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتاړ شې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمان زمکه به وي او ته به نه يې   په ودانه ودانۍ کښي به ويجاړ شې
د بهار د گلو عمر مدام نه وي   عندليب غوندي به پاتي په اهاړ شې
په ويلاړ ويلاړ به ځان ور پسي ورك کړې   چري نه وي چه د ترکو په ويلاړ شې
که ليلئ غواړې بايده دي دا رحمانه   چه مجنون غوندي ساکن د کوه و کاړ شې

هر چه ستا په زخندان کښي ئې منزل شي   لکه خس په تناره کښي به جلبل شي
څوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي   که ئې زهر وي په خوله کښي هم عسل شي
په هجران کښي زه بې برگ و بې نوا يم   لکه کښت چه اوبه نه مومي شذل شي
په عاشق باندي دا هسي گمان مه کړه   چه يار زړه ور څخه يوسي تش گوگل شي
په جهان تر آشنايۍ خواږه څه نشته   ولي حيف دي چه هجران په کښي حنظل شي
زه رحمان بې ياره هسي شول و شل شم   لکه کب چه بې محيطه شول و شل شي

که د زړه په وينو رنگ د چا گوگل شي   چه بيلتون په جهان گرزي خو به سيل شي
که د اوښو په درياب باندي نهال کړې   نيشکر به نيشکر شي نل به نل شي
مشقت د سړي واړه حبطه کا   په ښوره کښي چه د گل بوټي نهل شي
د دنيا ياري دوستي څه پکار نه ده   له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
که هر څو ئې و بله مهر و محبت وي   نهايت سره په جنگ و په جدل شي
په مثال د دروغژني مرغلري   آب و تاب ئې په دوه ورځي کښي بدل شي
که ئې زنه د ځواني په وقت کښي سيب وي   هغه سيب ئې په پيرۍ کښي بيا حنظل شي
د رقيب له بده خويه به څه وايم   ترو دا گوره چه لا يار ور سره مل شي
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيږم   کاشکي زهر په دهن د چا عسل شي

که سل ځله هم کنار و هم بغل شي   د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
دا چه اوس په يوه کور کښي سره ناست دي   عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
دا گلونه چه ئې ځاي دي په دستار کښي   همه واړه به تر پښو لاندي غوبل شي
دا پې مخي چه ئې مخ د نمر په څير دي   تور وينښته به ئې په مخ باندي ځنگل شي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي   د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د يار په بيلتانه کښي دي ليدلي   که دانا د زمانې وي مبدل شي
پښه له ويري د وصال په مزکه نږدي   چه خبر د جدايۍ په دل دل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې هسي رنج علاج به څوك په څه كا   چه نه فهم د چا رسي نه اټكل شي
كه د غرونو په سر گرزي سر ئې ټيټ وي   هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي
د رحمان خاطر غمونو هسي زنگ كړ   مگر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

هغه دم چه زړه مال شي   يو ساعت ور باندي كال شي
حيران تللي وي په فكر   فراموش ئې قيل و قال شي
نه ئې گفت نه ئې شنود وي   په غوږكوڼ په ژبه لال شي
نه جواب و چا ته كاندي   نه ئې غوږ د چا په سوال شي
علم عقل څني پاڅي   درست صورت ئې خواب و خيال شي
په رنځو سترگو اوده وي   لكه نقش د ديوال شي
قوت ئې ويني د ځگر وي   هم دغه ئې اشتغال شي
د چشمانو له بارانه   په رخسار ئې پشكال شي
په سبب د عاشقۍ   تير تر آل و تر عيال شي
هم تر آل و تر عياله   هم تر مال و تر منال شي
په خپل درد و په خپل غم كښي   تر عالمه فارغ بال شي
نه طاقت نه ئې مجال وي   بې طاقت و بې مجال شي
كه ژوندي وي په جهان كښي   د مرده ؤ په مثال شي
په خشكۍ كښي ماهي گوره   هسي بې تيغه حلال شي
پاڅيدي نه شي له ځايه   په زړه غوښ په تن كهال شي
د ويشتليو په څير يون كا   له كل خلقو په دنبال شي
لكه خس د لويي لاري   تر قدم لاندي پايمال شي
خداي له غمه سړي ژغوره   بيا لا بويه چه خوشحال شي
چه د زړه ولې شي غوښي   نور ژوندون ئې په اشكال شي
د باغبان سترگي كا سپيني   چه تازه نخل نهال شي
روئيدن د كښت آسان دي   پرورش ئې ډير جنجال شي
ويراني په يوه دم شي   وداني په ډيره اشكال شي
چه پلار ومري بيا له بويه   چه ئې زوي با كمال شي
څوك خبر دي له دې دوره   چه په ما به پيښ څه حال شي
چه په حال كښي ئې حال نه وي   څه اميد په استقبال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د یوه ساعت له مخه　　خدای زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چاري فاني دي　　رفت آمد ئې په یرغال شي
په مثال کښي لکه سوري　　خوار و شاد د هر دیوال شي
اعتبار په اوبو مه کړه　　چه استاد ئې په غربال شي
د بڼو په ځنبول کښي　　شال شړی کا شړی مثال شي
که بادشاه د ولایت وي　　کندولي په لاس ګنګال شي
په ثواب ئې غلط مه شه　　په یوه ساعت وبال شي
په کمال ئې مه نازیږه　　په یوه ګړي زوال شي
د هاتیانو سوداګر وي　　بیا دکاؤ و خر دلال شي
جوهري وي جوهر پلوري　　خاوري اغبري کلال شي
کلالي وګل کاري کا　　فروشنده د مات صفال شي
په هستی کښي ئې اشراف وي　　په نیستی کښي ئې اوزال شي
د ځوانی په وقت کښي شیر وي　　د پیری په وقت شغال شي
چه مشهور په صداقت وي　　پوچ ګوئي واخلي بطال شي
محتسب وي احتساب کا　　کوتوالي واخلي کوتوال شي
نیکوکار وي نیک عمل کړي　　بدکردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړي خپل دي　　یو عیسیٰ وي بل دجال شي
چه نیك بخت وي نیکوئي کا　　چه بدبخت وي بد سګال شي
لاس و پښي د هغه نیسه　　چه خوښخویه خوش خصال شي
په هجران کښي نا امید مه شه　　خدای قادر دي که وصال شي
په حرامو کښي امید کړه　　ګوندي مخ دي په حلال شي
کافر وباسي له کفره　　په یوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندي تر سپینو　　په سپین مخ باندي تور خال شي
آرزومند د یوه خس وي　　خداوند د ملك و مال شي
چه سیالي ئې کړې نه وي　　له سیالانو سره سیال شي
په ډیر عمر منفصل وي　　په ساعت کښي اتصال شي
ممکنات به منع نه کا　　که څوك سل ځله سنبال شي
چه د خدای رضا شي پیښه　　رمل پاتي د رمال شي
فال به څه ګوري رحمانه　　خپل افعال د سړي فال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه زړه چه خداي روښان کا جام د جم شي   په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
په آدم کښي د حیوان خویونه هم شته   بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
چه خویونه د چارپایایو په کښي نه وي   سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو   د ناپاکو چاري کاندي خو به ګرم شي
که هر څو طعام لذیذ وي مزه نه کا   چه یوه ذره نمك ئې زیات و کم شي
ښادي هر چري غم په اندازه وي   د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته   که هر څو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
عاشقي چه تر کماله ورسیږي   د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
که په ځان باندي قدم کیږدې رحمانه   نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي   بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي   په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
زوي د پلار په غیږ کښي پروت وي روح ئې لاړ شي   د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
د هغو چه خداي کمال حسن روزي کړ   هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   هیڅ سړي دي په دا رنځ ګرفتار نه شي
زه همه عمر له خدایه دغه خواست کړم   چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
که هر څو ئې دلبري و دل جوئي کا   د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنائې توره بلا ده آشنا مه شې   جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوځي   ګرفتار په درد و غم د جانا مه شي
په زیړ رنګ به دي تل سرې اوښې بهیږي   د دو رنګو په څیر ګل د رعنا مه شې
هم په دا چه دروغژن د خداي دښمن دي   و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
که اعلیٰ مرتبه غواړې عاشقي ده   نور همه واړه ادنیٰ دي ادنیٰ مه شې
همیشه به سر نګون په فکر ناست یې   د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي   په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند   دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
زیړي رنګ د عاشقانو هسي مرتبه ده   چه آفتاب غوندي څرګند په درست جهان شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له چشمانو ئې باران رحمت ووري   زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلومېږي   له بهاره نيك و بد د كال عيان شي
له نكتې نه تمام علم حاصلېږي   درست خروار له يوه مشته نمايان شي
پكار نه دي مخالف هزار تقريره   موافق له حاله نيم كلام داستان شي
لكه مړ له كار و باره وي وتلي   د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
كه دي ډېر عمر پكار دي غفلت مه كړه   په اوده باندي سل كاله يو زمان شي
د غفلت بنياد د اوښو په موج خيژي   يو څڅو پكي خواب آلود لره طوفان شي
ړوند په خپله عصا پريوزي و كوهي ته   خپل دليل د كم دليل د ځان تاوان شي
سر كشي د عاجزانو پكار نه ده   هر ميږي چه وزر وكاندي پښيمان شي
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري   سنگدلان كه عين لعل د بدخشان شي
چه كيميا د قناعت ځې په لاس كښيوزي   د شړۍ په خرقه كښي بادشاهان شي
بل پوشاك ئې پكار نه وي بې نمده   هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته   و مجنون ته ديوودد واړه حيران شي
كاتبان به وركا دُر د خپلو غوړو   كه ئې تير تر غوړو شعر د رحمان شي

د سكوت په تيغ چه ژبه بريده شي   لا قلم غوندي په قال كښي دويده شي
همره اور د عاشقي په زړه كښي يو شي   چه لاله ئې له تربته دميده شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي   لكه مياشت چه په لوي بحر كښي ليده شي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووى   نهايت چه په دادو كښي رسيده شي
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم   كار همه د خپلو سترگو په ديده شي
كله وي چه يو د بل په ويل غليږي   مگر صافه د چا خپله عقيده شي
خود ځرگند وي لكه صبح په جهان كښي   هر گريوان چه په يارۍ كښي د ديده شي
ابرو ئي د عاشق هلته ځان ځرگند كا   چه ئې نم د زړه له سترگو چكيده شي
د آه غشي ئي په زمكه كله لگي   هر قامت چه كمان طوره خميده شي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي   هر طالب چه په طلب كښي فهميده شي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي   بې ديناره و بې درمه خريده شي
ما د يار په خير بل مخ نه دي ليدلي   مگر پس چه له نن ورځي آفريده شي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي   هر كلام چه له رحمانه شنيده شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي   لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته   بل هم پس د ده له مرگه مرده شوي شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي   هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
هره ونه چه کږه په يوه لور وي   عاقبت ئې پريواته په هغه سوي شي
په لويۍ کښي نور څه نشته بې زواله   هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
د اوبو اصل له خاورو پيدا کيږي   خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
همره زيان له خوگه خرسه نه رسيږي   لکه څوك په آدميانو کښي بد خوي شي
سړی هوښ چه د سړي له تنه پاځي   د سړيو په جامه کښي خربشوي شي
و هغو وته چه خداي پخپله وښود   څه حاجت ئې د رحمان په گفتگوي شي

وقت د عيش و طرب ير شه خزان راغي   ځانکندن د بلبانو په ځان راغي
دلداري مي ترې اميد وه باري څه کړم   هغه يار د دلبرانو په شان راغي
سود سودا د عاشقۍ که نفع مند وي   ما هيڅ سود په کښي بيا نه موند نقصان راغي
تمام عمر که وصال و همره نه و   لکه يو زمان د ښکليو هجران راغي
آشنائي مي په هوس وه خو چه بيل شوم   دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
گوي ځما د زړه ئې يووړ په چوگان کښي   بيا د ناز په نيلي سور په جولان راغي
غنچه لب به په خندا نه کا پريشانه   په شيبو ځما د آوښو باران راغي
د ميرزا د ارزاني دعوې به پرې کا   قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي   گنج د در و د مرجان موي دي موندلي
همره طمع مي له خپله بخته نه وه   نه پوهيږم چه څه شان مي دي موندلي
که په ډير مشقت لاس لره خداي راوست   زه خو وايم چه آسان مي دي موندلي
چه مي يو نفس وصال ور سره وشه   واړه اجر د هجران مي دي موندلي
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي   چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار يم   چه دا هسي رنگ ديوان مي دي موندلي

ته چه خپله بې عقلي هوښياري بولې   کاشکي بيا مومې د غوښتو په نرخ شولې
عشق يو داد دي په عاشق باندي له خدانه   هسي نه دي چه ئې پيرې يا ئې پرولې
زليخا غوندي به بله شيدا نه وي   که د مصر مستورې شي واړه تولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي ‌ ‌ ‌ چه اوبه ئې خاك آلودي وي ختولې
له هغو سره به څه فكر د يار وي ‌ ‌ ‌ چه په غم وي د كاله يا د كهولې
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي ‌ ‌ ‌ څو په يار پسي وا نه خلې ځلي ځولې
د وصال په نعمتونو غره مه شه ‌ ‌ ‌ جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې
در گوهر په تله نه دي چا تللي ‌ ‌ ‌ د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې ‌ ‌ ‌ په هغو سترگو مي ويني وژړلې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه ‌ ‌ ‌ دا دستور دي چه كرې هغه آخلې
تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي ‌ ‌ ‌ تل چړې توري په كاڼې تيرولې
خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړي ‌ ‌ ‌ چه ئې غوځي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې
ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد ‌ ‌ ‌ چه گدا د پادشاهۍ لافي وهلې
له خوبانو به څوك څه وفا غواړي ‌ ‌ ‌ سرو كله د كشمش ميوه نيولې
په دربار ئې سنډاسي شه ورته كښينه ‌ ‌ ‌ تار په تار د سر ويښته ايرې منلې
كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي ‌ ‌ ‌ بدي بخري به چا كله قبلولې
چه نيكي ئې وركوله و نيكانو ‌ ‌ ‌ دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له خاورو ايرو پاځوي تخت وركړي ‌ ‌ ‌ څوك له تخته د ايرو په ډيران ولې
ستا چه نيت د آشنايۍ نه و صنمه ‌ ‌ ‌ د رحمان سترگي دي ولي نه گنډلې
د ازل په ورځ د بخرو جواري وه ‌ ‌ ‌ اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟ ‌ ‌ ‌ نه پوهيږې په خپل سود و په زيان ولي؟
هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې ‌ ‌ ‌ منكريږې په عطا د سبحان ولي؟
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي ‌ ‌ ‌ په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
مدام اوښي توېوې د رزق له غمه ‌ ‌ ‌ در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې ‌ ‌ ‌ كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي ‌ ‌ ‌ ته د رزق په طلب مرې جهان ولي؟
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې ‌ ‌ ‌ بيهوده په لوټو ولې آسمان ولي؟
په ژوند ومره چه د مرگ له غمه خلاص شې ‌ ‌ ‌ آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟
غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې ‌ ‌ ‌ په كعبه كښي ننباسې بتان ولي؟
زړه د نفس په پيروۍ در څخه لاړ شه ‌ ‌ ‌ د خبيث په لاس دي وركړ قران ولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه یوسف د حبشي په بها مومې د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولي؟
بد له بدو پښیماني کاندي رحمانه ته په خپلو بدو نه شوې پښیمان ولي؟

چا چه نمري وي خپلو وینو وللي د شبنم په څیر به تل وي سپین سپيځلي
که صیاد څخه د اوښو دانې نه وي د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
هر یو مخ کله لایق د آبرویی دي اوښي نه درومي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه که ئې نه وي په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدانه ژاړې ولي؟ د چارپاي په څیر بې ځایه ناړې ولي؟
چې روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړ یې ترو خبري کوې لواړي لواړې ولي؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه تا داړلو ته تیرې کړې داړې ولي؟
هغه کار چه دي په نرم ویل کیږي بیهوده په بیرته ولي لاړې ولي؟
نیك له نیکو بد له بدو مناسب دي نیك و بد سره په بله نغاړې ولي؟
یو قدم د خداي په لور اینبودي نه شې تمامي عمر په پراته لارې ولي؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست وکښي نه شې دغه طوق له غاړې ولي؟
چه په ورځ د شیخۍ لافي کړې رحمانه په شپه می له می فروشه غواړې ولي؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و څو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه د سیلاب په مخ کښې لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پنولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی زه ئې نن گڼم له موره زیږیدلي
هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاڅې پاڅیدي نه شي د زړونو پریوتلي
چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښې که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ   اي ځما د کور و کلي ودانۍ
عاشقي چه ما ګڼله ناداني وه   اوس خبر شوم له دې خپلې نادانۍ
تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي   څه پکار دي پوچ بې ځايه پښيمانۍ
وداني په يوه دم کښي شي ويرانه   مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ
لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته   زه په تا پسي کوم سرګردانۍ
دا خو زه د ستا د غم سره لوځيږم   څوك له ديوه سره کړي پهلوانۍ
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي   څه اميد دي په هغه زندکانۍ
ته چه دا رنګي اوږدې اوږدې وعدې کړې   کشکي راکړې و ما خط د امانۍ
زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې   د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو   که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ
و هر چا ته چه وايم حيرانيږي   څه به وايم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني   واړې وينې واړه وينې واړه وينې
خود مي وينې چه په تش کاته دي مرمه   لا خنجر په کاڼي مږې دل سنګيني
هر ارمان مي په حضور د سترګو وژنې   لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيږم   زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني
ډير عالم به نوري رنګ کا معلوميږي   تا چه هسي جامې واغوستې رنګيني
پښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي   هسي سکښي په غمزه د عاشق سپيني
که صورت موي پر بله پوري معلوميږي   زړه مي ستا له غمه چاودي نازنيني
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي   اي تر وار و مهرويانو بهتريني
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړي   تر بڼو ئې ځکه ښاخي اوښي ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي   د هغو عمر به واړه په عذاب وي
هغه ملك چه په کښي سيند و رود بار نه وي   دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
و آسمان ته به ئې سترګي وي ختلي   د باران له انتظاره به بې خواب وي
لکه څوك چه کړوي ئې په کرهۍ کښي   د هغه ماهي په طور به کباب وي
لا به کله بارانونه پرې نزول شي   چه نخل و زراعت په ئې سيراب وي
هميشه له خدايه خواست د اوبو کاندي   که ئې چري خواست په عمر مستجاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تل چه ئې په زوړ د اوبو غوړ وي   همره غوړ ئې نه په چنگ نه په رباب وي
که همه عمر باران ور باندي ووري   لا گرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
د گرمۍ و د خشکۍ له دهشته   د آفتاب په څير گمان ئې په ماهتاب وي
د اوبو له ډيري ډيري قيمتۍ نه   لرگي لوښي ئې مردار په منجلاب وي
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي   که اوبه ئې گډې وډې په پيشاب وي
د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي   که ساکن د خانقاه او د محراب وي
د اوبو په ويش چه ورشي انصاف نه کا   که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
د اوبو ثواب ئې نه کيږي له لاسه   که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
د باران اميد ئې نه کيږي له خدايه   که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
پليتي به ئې له تنه څه رنگ درومي   چه اوبه په کښي ناياب تر گلاب وي
هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه   چه يو څاڅکي پرې گوهر غوندي ناياب وي
په سبب د ډيره ډيره تيممه   هميشه ئې سپيره ږيره په تراب وي
د للمي سړی په مخ کښي وي آب چري   هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
په آبۍ کښي لا هم وي خونه ويرانه   هغه کلي چه د بل کلي پائناب وي
يو به ني سي هيڅ بري له سري ورخه   د پائناب سړي که زوي هم د ارباب وي
سم حساب له عزيزانو کله مومي   تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
نه طاقت د بد ويل لري نه صبر   لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
نه ئې مرگ نه ئې قتنه له لاسه کيږي   لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
چه ئې زيست يا ئې روزگار په تحمل شي   هميشه ئې له بدۍ اجتناب وي
که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي   هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
هسي شان سړي تيري ور باندي وکړي   چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
همسايه ئې چريکار و پښتانه شي   او په اصل به موچي يا به قصاب وي
ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي   چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
لکه ديو وي د سړيو په صورت شي   ته گمان کړې چه سړی دي دي دواب وي
په هيڅ رنگ له بده خويه نه جار ووزي   هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي   ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
هسي رزق دي خداي هيجا لره ور نه کا   که به رزق د چا په هسي رنگ اسباب وي
تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي   چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده   هغه بريږده چه لا نوم ئې د نواب وي
د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي   که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل دي ستا خواب آلودو سترګو خواب وي	چه فتنه په خواب وده شي ډېر ثواب وي
لکه مي چه په مينا کښي تجلي کا	نور د حسن په حجاب کښي بې حجاب وي
ته چه ما ته لولوي پټيږ د صبر	زه هم ډېر په دا راضي يم که مي تاب وي
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم	چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
که نادان وي هم دا همره خو پوهيږي	څوك چه نه ژاړي په يار پسی کذاب وي
د عاشق سترګي په دا سبب شوې پاکي	چه مدام د جوي په سر لکه حباب وي
له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي	که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه	چه په تشه ګيډه صبر د رباب وي
د حريص له خپله نقده بهره نشته	لکه مار د ګنج د پاسه پيچ و تاب وي
کاملان تعلقات د دنيا نه کا	لکه پاڼي د خزان پښه په رکاب وي
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښي	ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه	په رحمان به د غمونو څه حساب وي

د هغو چه څبله مهر و محبت وي	په هستئ او په نيستئ کښي فراغت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته	چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
څه د اور په لنبو سوي څه د عشق	واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي	ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي	چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
هغه څوك چه پير وي د اوليا کا	دا ئې واړه په معنیٰ کښي ولايت وي
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه	و فهيم وته کم فهمه بې عزت وي
خاوري زر په سړي واړه برابر شي	هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي	هوښياري تر حد په هورته حماقت وي
تجاوز له خپله حده پکار نه دي	د هر چا په خپله خونه کښي حرمت وي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندي	د رحمان سره دي غم د آخرت وي

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي	ترو خاطر به په کښي څنګه د چا ښاد وي
په خواړه او په څښو کله ويني نيسي	هر مرغه چه په قفس کښي د صياد وي
د رنځور په خوله کښي کله مزه کاندي	که سل رنګه نعمتونه ئې معتاد وي
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي	هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

عشق تغيير او تبديل نه لري يکرنگ دي　　د آشنا له لاسه داد وي که بيداد وي
د ښادئ نښه هغه وي په جهان کښي　　چه په يار پسي بې بيخه بې بنياد وي
بودني هغه باله شي په معنیٰ کښي　　چه دنيا ئې په نابوده اعتقاد وي
نقصاني دي د دنيا عمارتونه　　که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وي
زندگي که څوك پوهيږي خضور دم دي　　آينده و رفته کله د چا ياد وي
دا دنيا لکه سيلاب هسي بهيږي　　نه ځې چا څخه استوگنه نه استاد وي
چه کامله اراده لري په زړه کښي　　د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
و هغو ته چه خداي خود پخپله وښود　　څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
ډير ياران ور څخه بيل شو و هيڅ گرم نه دي　　که رحمان له جدايئ نه په فرياد وي

په دنيا کښي که هر څو وبله پيوند وي　　پس له مرگه به ئې درست صورت بند بند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه　　که باور دي په قسم و په سوگند وي
يا به وړاندي تر تا درومي يا به ورستو　　که دي ورور که دي عزيز که دي فرزند وي
زمانه به ئې تر پښو لاندي پايمال کا　　که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
هم ئې هسي پيمانه گڼه په خاورو　　که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
هر چه کاندي آزادي په دا جهان کښي　　پس له مرگه به هم واړه په بند وي
هر چه غاړه ئې و حق ته ايښې نه وي　　هميشه به ئې په غاړه کښي کمند وي
دا چه زه و تا ته وايمه که خداي کا　　په آيت و په حديث کښي به څرگند وي
ته چه نه کوې باور په آياتونو　　ترو ځما ويل به څه در لره پند وي
ناپسند به د منکر په انکار نه شي　　هر کلام چه دلپذير و دل پسند وي
خدانه گنج د قناعت و رحمان ورکړې　　چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنيا غم مي په سر بار وي　　واړه سهل دي که يار را سره يار وي
هزار وار به ئې د يار تر نامه ځار کړم　　که په قطع مي دا يو صورت هزار وي
هغه نه دي په شماره د عاشقانو　　چه د خپل تټر داغونه ئې په شمار وي
مشکل کار د عاشقئ چه خداي پيدا کړ　　کله بل جهان هسي مشکل کار وي
څو ئې اوښي په مخ لاري روغي نه کا　　د هغو و معشوقو ته کله لار وي
ته چه گل ځما د يار په شکل غواړې　　کله دا رنگه کلونه په گلزار وي
نه مونده شي به بازار کښي نه په ښهر　　هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د یار په څیر مخ نه وینم په سترګو   که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
د عاشق نطر په ډیر و په لږ نه وي   که دیدن د یار په لږ که په بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولې سوګند دي   که ځما د یار په څیر د چا یار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه   یار به ځان تر یار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د یار وي   چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه آشنا پسي ویشتلي هم هغه وي   چه له توري آشنائۍ ئې استغفار وي
صبوري او قراري دي په ما زوم شي   که بې تا به مي یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښایسته وي   بې مینه که ژوندون وي څه پکار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلیږي   هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي
په یارۍ کښي آزار نشته خداي دي نه کا   که زره به ځما زړه له تا آزار وي
و هغو ته عاشق مه ویلي بویه   چه ئې فکر یا د سر یا د دستار وي
ځاي ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه   ولي نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي   دغه اور به هم رښتیا ستا د رخسار وي
هغه جونه به لیلې غوندي رسوا شي   چه رحمان غوندي مجنون ئې په دیار وي

که د ستا د خاطر مینه په اغیار وي   ستا دپاره دي اغیار هم ځما یار وي
هر سړي چه په یو مخ باندي مین وي   له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو   خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
څه به ستا له رقیبانو زه ماڼه کړم   دا دستور دي چه له ګله سره خار وي
څو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښي   کله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لاري فرش کا   هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي
په جذبه د عاشقۍ به لیوني شي   که په قطع افلاطون غوندي هوښیار وي
په رحمان باندي به هیڅ ملامت نه کا   هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ایرې د ستا د در وي   چه قدم دي همیشه ځما په سر وي
خو یو ځله ځما ستا و بله مخ شوي   نور مي موخه ستا د غشیو په ټټر وي
تمام تن مي د رنځور په څیر اوړه وي   خو په ما د تورو سترګو یو نظر وي
په زیړ رنګ په سپینو اوښو به ما بیا موند   که د ترکو ملاقات په سیم و زر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملامت به په ما څه لره وايه شه   که د ستا له دلبرۍ نه څوك خبر وي
مرتبه که ستا د عشق شي ور څرګنده   ملايك به واړه وايي چه بشر وي
تماشه به څما هله در ښکاره شوه   که ته ما غوندي بيدل و زه دلبر وي
په خونبار به څما سترګو غونديي نه وه   که په مخ مي د تيرو تورو پرهر وي
ستا په درد کښي طبيب وايي و رحمان ته   لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډيري خولې څما په ياد شکر خورې شوې   بيا څما په زمانه خاوري ايرې شوې
د چندڼو ونی وسوليدې لاړې   هزار ښاخکي د شمشاد و په ايرې شوې
په هغو زمکو چه روغي پرې مانۍ وي   د ايام په ګردشونو اديرې شوې
په دنيا کښي چه بنياد د آشنايي کا   د هجران توري هغه لره تيرې شوې
دا فلکه چه خداي پيدا کړ دا ئې خوي دي   چه و چا ته ئې دعا چا ته ښيرې شوې
د دنيا د محلونو خښتي واړه   و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي   د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه   سړي سخت دي ګڼه يو اثر پرې شوي
زړه که چاودي هم له دې غم به وجاود   چه د يار د بيلتانه خواري په زړه شوي
ر رقيب و ناکړدو ته چه نظر کړم   د عاشق له آه ړوند په تور ليمه شوي
هيڅ پوره به دي نيمګړې نه شي خدانه   که بيلتون د دوه يارانو وبله نه شوي
خداي رضا لره چا هسي تعويذ وکړييو ځل يار   چه لږ زه د هغه يار تر فهم ښه شوي
په سترګو وليدي چه دا دي   دغه پسه هر چه شولي بيا هاله شوي
نوم ئې يو ځل زما واخيستئ به ژبه   نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
لکه درست عمر په خوله د رقيب کار کا   دغه هستي يو زمان څما په خوله شوي
زه رحمان په دا خبره حق حيران يم   نه پوهيږم چه د يار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوښو يو رقم وي   عين د تورو له پرهار سره سم وي
که ګريوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي   زه چه يار په سترګو نه وينم تور تم وي
دلته سر پورته کول د چا رسيري   چه پخپله د يار زلفي خم در خم وي
کږو ورځو غوندي نيش وهلي نه شي   که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه   د عاشق سترګي دي ووزي چه ئې غم وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدمي د دوو همدمو هسي بويه | چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
که د درست جهان ښادي ور باندي راشي | مه کړه خداي چه ځوك بې ياره خوښ خورم وي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته | که ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده | خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
راحت هر چري هغو لره لازم دي | چه په درد و محبت کښي مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي | پيوسته له دغه جامه سره جم وي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته | که په اصل کښي عرب وي که عجم وي
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه | څه پکار بې سليمانه که خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده | تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته وائې چه په چا باندي شيدا يې | زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د جا يې
زه به تا په کومه زيرکۍ شم پړولي | چا زده لکه تا زده همره وايه چه څه وايې
زه چه کبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات کړه | ته چه لکه وې هم هغه هسي کبريا يې
ځان که ستا په مينه کښي فاني کړمه څه به وکړم | ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا يې
مرگ مي په تا ولي خداي اختر کړ نه پوهيږم | څه دي حاصل هم شته که مطلق په مرگ ځما يې
څه شو که يم زه انگشت نما په مينه ستا کښي | زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا يې
ستا د عشق تر توري ککرۍ د رحمان ځار شه | دا هم سهل کار دي ځما ياره که په دا يې

خو ځما په ورميږه ماتول شير يې | که په مرگ د رقيب هم هسي شمشير يې
مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي | څه محتاج ځما و مرگ وته ډير ډير يې
کبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و | او که نن ځما قصده په بل پير يې
دا بې شماره عاقلان به شي کم عقل | ته چه دا رنگه په زړه وکښه دلير يې
ستا خويونه به پخپله ځان څرگند کا | زه به څه وايم چه ته تر بلا تير يې
له حيرته دي تعريف کولي نشم | چه په څه رنگ دي ستا يم د چا په څير يې
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم | که سل ځله په ترخه ويل گنډهير يې
د جهان ښکلي که واړه د رحمان شي | خداي دي نه کا چه ئې ته له دله هير يې

په يوه زره به وري يا به موړ يې | په يوه ذره به گرم يا به سوړ يې
که ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومرې | او که بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي کله خو يا جوړ کله ناجوړ وي خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
عاشقي به دي آسمان غوندي څرگند کا که مجنون غوندي هر څو صورت ووړ يې
عاشقي بې جذبې چري ده رحمانه ته مجذوب د يار په مهر کښې مروړ يې

په ځوانۍ کښې بد دماغه بد گمان يې چه پيري درباندي در شي بيا ناتوان يې
که په دا دي زړه ښه کيږي دا خو نشته چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
چه هر گز دي په لاس نه دي کښېوتوني بيهوده د هغو چارو په ارمان يې
چه بې خدانه زړه تړې په نور څه پوري هم په خداي هسي باور کړه چه ناتوان يې
هسي رنگ دي و هغه جهان ته شا کړه گويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همره سر دي و خپل خداي وته ټيټ نه دي لکه ټيټ په لور د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شې رونړولي هره شپه په مال و ملك پسي پاسبان يې
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرگي شه پوچ گويۍ لره بلبل غوندي گويان يې
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاڅي په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شې چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
پټي سترگي لکه سور په کانۍ گرزې که پريوزې و کوهي وته روان يې
پښيماني تر پښيمانۍ لا پخوا بويه نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
چه و بل ته نصيحت کا ځان ئې هير وي نور څوك نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

ورك شه ورك شه بد کردار و بد سړی که دي ورور که دي عزيز وي که پرديی
تر هغه لا نيکو کار بيگانه ښه دي چه بد کار شي د چا زوي او يا نمسی
لرگي لوښي همه واړه پرې مردار وي بد کردار دي سور لنډي يا وړي سپی
هغه خلق به همه واړه ليوني کا چه په کلي کښې يو سپي شي ليونی
بل علاج د ليونيو سپيو نشته بې له مرگه چه ترې ډك کاندي کوهی
حرام خور د مخنثو په حساب وي که په توره يا په تيغ وي مړنی
مړني ويلي بويه و هغه ته چه بې وجهې آزار نه کا هيڅ سړی
ديگ اينښي په ديگدان ورښي تر تيغ چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغری
هسي فيض ئې و هر چا وته رسيږي چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
اې رحمانه چه بد فهم او بد کردار شي راته وايه سپی بهتر دي که سړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه دارو د درد و غم دي هغه می   ساقي راکړه يو دوه جامه پياپی
مي د خپلو لبو دانه د انګورو   چه اول ئې نوشيدن وي پسې قی
په هر تيغ کښي چه آب نه وي د شرابو   ځوك د غم په غليم نه مومي بری
جام د ميو چه غمخوار د کل جهان شه   زه به اوسم په دا غم کښي تا بکی
راشه يو ځله مي هسي مست خراب کړه   چه خبر نه شم له حاله د هيڅ شی
بې خودي هسي پناه ده زور آوره   چه له هره غمه خلاص کاندي سړی
زه هغه تحصيل تمام ګڼم په عشق کښي   چه ئې روغ وګړي بولي ليونی
رحمان صلحه له رقيب سره په دا کا   آشنا ښه دي البته خوږونکي سپی

که له ډيره غمه دم د چا ختی   زه به مړ ومه په عشق کښي لرغونی
زړه مي هسي ستا په تور زلفو بايلود   لکه ورك په توره شپه کا ځوك کالی
په يوه ساعت مي رد هم مي قبول کا   نه پوهيږم چه ئې خپل يم که پردی
په يو لاس کښي ئې مرهم په بل خنجر دي   نه په مړيو کښي حساب يم نه ژوندی
که په مرګ د عاشقانو ئې رضا ده   خداي دي ما کا تر همه واړه وړنبی
خون بها مي دستۍ په مثل نشته   ما پخپله قبول کړي دا خپل سوی
ځوك دي غم ځما په ډيرو اوښو نه خوري   کم به نه کا په خوردن سره ندی
د هجران په توره شپه کښي ئې ويريږم   چه ئې نه وينم د وصل سپين سپوږمی
د يار غم لکه مزري را باندي راشي   خداي دي پيښ نه کا په چا باندي مزری
چه پرې غم غلطومه د شپې پاځم   کله مي په شونډو کيږدم لکه نی
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم   باري درد مي په هيڅ رنګ نه کا کمی
همسايه مي واړه وواته له خوابه   که په سل کوټو دننه کړم زګيروی
که عاشق تر معشوقې پوري يو سپی دي   خداي د هجر په توره مه وژنه يو سپی
زه رحمان د يار په غم کښي هسي ډوب يم   چه هيڅ نه وينم په سترګو مګر دی

چه پخته شي آشنائي   تر منيان ووزي جدايي
و طالب وته وفا شي   د مطلوب بې وفايي
بادشاهي کاندي بدله   د ديدن په ګدايي
خاني پلوري په اوربوشو   ميرزائي په ميزرايي
نظر نه کاندي هيچري   په لوئي په بډايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته کفر څرګندېږي　　خود بیني او خود رايي
خود رايي په عاشقي کښي　　له عاشقه نه ښايي
معشوقې که بې وفا دي　　عاشقان خو ئې ستايي
غوږ ئې کوڼ سترګي ړندې وي　　د خپل يار په خطايي
که ئې کړي وي سل علمه　　هم ديني هم دنيايي
همه واړه فراموش کا　　چه پرې ورشي شيدايي
و مطلب ته نه رسيږي　　په شيخي او ملايي
آواره ننګ و ناموس کا　　په سر واخلي رسوايي
تر ناموسه ورته به شي　　بې ننګي بې نوايي
هره چار ئې په اخلاص وي　　نه په روي و ريايي
قبلوي په دواړو سترګو　　هر چه يار پرې فرمايي
نصيحت پرې اثر نه کا　　که څوك سل ځله وايي
فايده نه لري په عشق کښي　　د داناؤ دانائي
مشکل کار د عاشقۍ　　آسان چري دي بايي
دغه کار کولي نه شي　　هر کم فهم کجايي
هر کم بخت ئې کله مومي　　د دلبرو همتايي
څه په کسب مونده نه شي　　دغه کار دي عطايي
چه د عشق په لومه کښېوزي　　نور ئې نه وي رهايي
بې د يار له مخه نه شي　　د عاشق دلکشايي
د خپل يار په طلب ګرزي　　غاړي غرونه پيمايي
له عالمه وي وتلي　　لکه صيد صحرايي
تل تر تله ئې وطن دي　　ګوشه کنج و تنهايي
مدام سوي لوغړن وي　　د خپل آه په ګرمايي
هر زمان ئې په اور نيسي　　د خپل يار تمنايي
نه ئې ملك و نه ئې مال وي　　نه ئې زهد پارسيي
په دا هسي ګرانو چارو　　معشوقه ئې آزمايي
په يوه ديدن تري يوسي　　د درست عمر کمايي
هم هي هسي رنګه وژني　　ياره ستا بې وفايي
چه په زړه کړم زړه مي وچوي　　دغه ستا خود نمايي

هم خودي لري بې قياسه   هم د حسن زيبايي
ضرر نه لري بې نفع   ستا د ميني سودايي
ستا سودا ما لره سود دي   حق به وايمه خدايي
په هيڅ مخ کښې ليده نه شي   ستا د حسن صفايي
نمر به څه له تا سيالي کا   په دا بې سروپايي
ادراك نه رسي د سروي   ستا د قد په رعنايي
لکه ستا چه قد بالا دي   نشته هسې بالايي
که د ستا وصال د وريا وي   زه ماهي يم دريايي
د مګسو زندګي ده   په دکان د حلوايي
زه طوطي شکر پرست يم   د ستا شونډې ميټهايي
دا ګمان په رحمان مه کړه   چه بې تا به وپايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخمس

هغه یار چه ښایسته دي تر آفتابه مخ به کله را څرګند کا له حجابه
بیلتانه په زړه زهیر کړم بې حسابه یو سبب وکړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښایسته ؤ مي نصیب کړې د ښایست په ګلستان مي عندلیب کړې
عندلیب مي په ګلشن د خپل حبیب کړې خدایه ما په دلبرانو کښې قریب کړې

و می ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم کوکار کړم که په روي ورته تمام جهان رویدار کړم

سترګي پورته کوې د ناز له خوابه

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم و دیدن ته ئې په هسي رنګ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم

د آشنا د میني غم ښه نا پایابه

نه چه کس یې د جمله ؤ بې کسانو هم کار ساز یې د جمله ؤ خام کارانو
الهی په بزرګۍ د بزرکانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به کله دا دعا شي مستجابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسیر کړي دي د زلفو په طناب یم　تکبیر کړي دي د سترګو په قصاب یم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب یم　لکه زه چه ستا له غمه په عذاب یم

خبر مه شه هیڅ بنده له دې غذابه

دریغه مه وي په دنیا کښي پیدا شوي　او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه یم د هجران په لنبو سوي　څو به ګرزم د هجران په اور اولوي

چه سینه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر ناښاد شه　زیست روزګار مي همیشه آه و فریاد شه
عمارت مي د زړه هسي رنګ برباد شه　چه حباب غوندي بې بیخه بې بنیاد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پېټ پېټ ګرزم د ناصح له نصیحته　راته کاندي نصیحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته　هیڅ ځواب ئې په ما نه شي له غیرته

در مانده ورته ولاړ یم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي　د عشق راز څه هسي نه دي چه وایه شي
دا مشکل حکایتونه په ما نه شي　د دې بحر بې پایان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وایم له حسابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا موندلي د دې بحر پایان نه دي   دغه راز و هر سړی ته عیان نه دي
هیچا کړي د دې چاري بیان نه دي   دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښي در و لعل لري سیرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه   تل مي اوښي موج وهي د زړه له یمه
څو به پټه دا قصه اوسي پنهمه   هسي ډوب په فکر تللي یم له غمه

نه پوهیږم چه په غره یم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنګ خواری   ما به نوم اخیستي نه و د یاری
ستا د غم په دریاب ډوب یم تر مری   بې تا نه لرم هیڅوك د دستګیری

مګر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هیچا نه کړم   هم په دا رنګه مي نیت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم   که په سل رنګه تالاش و تدبیر وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرویان که بې وفا دي خو هم وړه دي   عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي   اوس به حال و چا ته څه وایم چه څه دي

غرض دا دي چه زه ګرم یم ته ناګرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو خو دا چه په صورت ئې پريرويه   هم په خوي و په خصلت فرشته خويه
هم په قد و په قامت هر گوره لويه   بيا به نه مومي څوك تا غوندي دل جويه

كه ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان كړم هسي چاري   چه دښنه ئې وبله نه كا گلعذاري
ته په څه سبب ځما دل آزاري   دا ځما گناه را وښيه دلداري

چه توبه كړم نصوحا غوندي محكمه

لاس تر غاړه د رقيب سره خندا كړې   چه ما ويني له قصده راته شا كړې
خداي ئې ويني هغه چاري چه په ما كړې   تر ابدي ورځي پوري به جفا كړې

كه به كله وجار ووزې له ستمه

تا چه هسي بې نيازي د ځان توښه كړه   په عاشق دي د خندا زمكه متره كړه
بيا دي ورخ په غريبانو توره شپه كړه   نور دا هسي د جفا خويونه مه كړه

خلقه به دي له جوره شي برهمه

ستا ځما له ميني هر څوك خبر دار دي   دا خبري كوراكور په هر ديار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي   اوس په بيرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مين وي   په وگړي به رسوا لكه كوهكن وي
هميشه انگشت نما په مرد و زن وي   چه دا نښي په كښي نه وي دروغژن وي

كه په هره گړۍ خوري هزار قسمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سریکار وي له فریاده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ویریږي له پیغوره له اهداده

بې د یار د جدائۍ له ماتمه

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زیست ئې نه شي یو ساعت بې مهرویانو
که څوك ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سویو سوختگانو

دا متاع ده تر یوه خسړي کمه

که سلیمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به خاك یا وي
همیشه به په فریاد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښي پیدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هیڅوك نه ګڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته ګرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اټکل وکړه رحمانه

په دنیا کښي ښادي چري ده بې غمه

(تصحیح، مقابله، او تدوین شو)
"بینوا"

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library